nedeljski
Primorski dnevnik

Poštnina plačana v gotovini
Abb. postale I gruppo

Cena 40 lir

TRST, nedelja 14. aprila 1963

Leto XIX. - Št. 89 (5464)

Vstájanje in vstajênje

Posameznik in družba nezadržno napredujeta. Človeška miselnost ne miruje ter se v vsaki glavi in skupini povzpne, do koder more. Tako se je vzpenjala in se še zmeraj vzpenja tudi slovenska miselnost kot zelo mnogostransko in zapleteno brušen kristal med kristali. Po dolgem srednjeveškem dremežu fevdniškega tlačanstva se je za Slovence začelo počasno osveščanje, najbolj vidno in izrazito v delih protestantskih piscev. Naslednja stoletja se je človeška in narodna zavest pod neblagim pritiskom tujih oblastnikov prav polagoma, komaj čutno krepila. Šele v popihih francoske revolucije in v prerodnem ozračju Napoleonove Ilirije se je krepko razlegel Vodnikov klic: «Sloven'c, tvoja zemlja je zdrava!» Čez malo se mu je pridružilo Prešernovo široko spoznanje: «Največ sveta otrokom sliši Slave», ki se je v Zdravljici še dalje in širje razmahnilo: «Žive naj vsi narodi!»

To počasno vstájanje je zmeraj znova klecalo v menjajočih se avstrijskih reakcijah. Habsburški oklep je silno počasi popuščal pod silo razvoja, ki je 1848 mimogrede privedel do bežne pomladi narodov s kasnejšo Jenkovo budnico (1860): «Naprej, zastava Slave!» Po novih mrkih in absolutističnih neurjih se je slovenska misel in beseda sprostila na mogočnih zborovanjih v dobi taborov. V osemdesetih letih prejšnjega stoletja je Gregorčičev klic: «Le vstani, vborni narod moj, — do danes v prah teptan, — pepelni dan ni dan več tvoj, — tvoj je — vstajênja dan!» preglušil pesnikovo obupno prošnjo: «Človeka — vstvariti nikar!» Vstájanje je šlo svojo pot, čeprav so germanski valovi zmeraj drzneje butali preko Slovenije do Jadrana. Velik del slovenskega ozemlja je doživel vstajenje po prvi, še večji po drugi svetovni vojni.

Koroški, kanalski, beneški, goriški in tržaški Slovenci se morajo zadovoljiti z usodami narodnih manjšin in njih vstájanje bi se lahko nadaljevalo in bi se lahko približalo vstajênju, če, če, če...

Neredko se poudarja, da so Slovenci v demokratični italijanski republiki docela enakopravni in uživajo enake ali iste pravice kakor Italijani sami. V marsičem je to res: uživajo prostost gibanja po vsej državi, delo in opravke si izbirajo po svoji všeči, stanujejo, kjer hočejo, oblačijo in hranijo se, kakor hočejo, ženijo in možijo se popolnoma svobodno, kupujejo in prodajajo, kar se jim zljubi, izenačeni so z Italijani seveda tudi glede nekaterih neprilik (brezposelnost, nizke plače, visoke cene, počasno uradovanje itd.). Imajo celó ugodnosti in prednosti, ki jih večina Italijanov ne pozna: govorijo in pišejo lahko v slovenščini ali italijanščini. Po mestih in vaseh žubori slovenska govorica. Slovenci bero svoje in italijanske časopise in knjige ter po načitanosti mnogi nadkriljujejo italijanske sodeželane. Izdajajo svoje časopise in knjige. Kupujejo mnogo listov in knjig iz Jugoslavije.

V marsičem pa jim kljub temu ni z rožicami postlano, pravijo. Priznavajo, da demokratična republika skrbi zanje kot manjšino, pa morda ne vselej natanko tako, kakor bi si sami želeli. Radi tožijo, da je njih vstájanje še daleč od pravega vstajênja. Navdušujejo se za lepo italijansko ustavo, o kateri mislijo, da se zanje ne izvaja dovolj zvesto in natančno. Domnevajo, da mislijo predsedniki republike prav nje, ko leto za letom opominjajo, da se morajo vse ustavne določbe bolje, vsestransko izvajati. Opozarjajo radi na Turke, ki ministre, če kršijo u-

ANDREJ BUDAL

(Nadaljevanje na 2. strani)

Vsem čitateljem vesele velikonočne praznike želi

PRIMORSKI DNEVNIK

Kmetje na Kolonkovcu, zlasti tisti pri Sp. Magdaleni pod Rovtami, nimajo letos lepih velikonočnih praznikov. Če bi se namreč uresničil sklep občinskega sveta o razlastitvi njihovih zemljišč za gradnjo novega naselja na tem področju, bi bili uničeni skoraj edini in najlepši vrtovi na Tržaškem, ki zalagajo naše mesto s svežo povrtnino, vrtnarji pa bi zgubili vir svojih dohodkov, saj ne bi mogli najti drugje primernih zemljišč za svojo dejavnost. Sklep občinskega sveta je vzbudil protest vseh prizadetih, ki so te dni vložili svoje ugovore tržaški občinski upravi. O zadevi smo že obširno pisali v našem listu, danes pa objavljamo na peti strani pismo Kmečke zveze in Zveze malih posestnikov občinski upravi z ugovori proti sklepu občinskega sveta. Na sliki: del vrtnarjev, ki so se v ponedeljek zvečer v velikem številu udeležili sestanka, ki sta ga organizirali Kmečka zveza in Zveza malih posestnikov.

Niti za skledo leče...

Na naša vprašanja, ki smo jih prejšnjo nedeljo, spričo zloglasnega sklepa goriške SDZ, naj Slovenci podprejo demokristjanske kandidate, postavili v našem listu v uvodnem članku našega dnevnika posameznim skupinam, ki sestavljajo Skupno slovensko listo, smo v «Katoliškem glasu», kot nekakem neuradnem glasilu Slovenske katoliške skupnosti, v «Demokraciji» kot glasilu Slovenske demokratske zveze, in «Novem listu» kot glasilu Slovenske krščansko-socialne zveze prebrali kar precej odgovorov. Da jih je toliko, je seveda povsem naravno, saj si taka in podobna vprašanja zastavlja vsa slovenska javnost v Italiji.

Takoj moramo reči, da vsi odgovori — razen odgovora v «Katoliškem glasu» — obsojajo goriški protislovenski sklep. Drugače tudi ne more biti! Slovenec ali Slovenka ne moreta glasovati za kandidata stranke — kot smo že ponovno zapisali — ki krati Slovencem v videmski pokrajini pouk v njih materinem jeziku. V tem pogledu ni in ne more biti nobenega izgovora in sklicevanja na krščanstvo! Še prav posebno pa ne danes, ko je vsak Slovenec že natančno prebral navodila papeža Janeza XXIII. glede ravnanja oblastvenih organov, ki so pri nas v rokah krščanskih demokratov, z narodnimi manjšinami, to je tudi z našo narodno skupnostjo v Italiji. Krščanska demokracija pa se v pogledu naše skupnosti ne ravna niti po splošnih krščanskih niti demokratičnih, in sedaj vidimo, da se še manj ravna po navodilih samega papeža! Papež je namreč v svoji encikliki «Pacem in terris» zapisal:

«Izrecno se poudarja, da je akcija za zatiranje ali za zadušitev življenjskega toka manjšin huda kršitev pravičnosti. To toliko bolj, če se to dela, da bi dosegli, da te izginejo. Nasprotno, v skladu z zahtevo pravičnosti je, da javna oblast prispeva k pospeševanju človeškega razvoja manjšin z učinkovitimi ukrepi v korist njih jezika, njihove kulture, njihovih običajev, njihovih virov in gospodarskih pobud. ...Razum narekuje, da bi znali ceniti pozitivne strani položaja, ki manjšinam omogoča lastno obogatitev s postopnim in trajnim vsrkavanjem vrednot, tradicij ali kulture, ki so različne od tiste, kateri pripadajo. Toda to se bo zgodilo samo, če bodo znale biti most, ki lajša kroženje življenja v njegovih različnih izrazih med različnimi tradicijami ali kulturami, ne pa področje trenja, ki prinaša neštevilno škodo ter povzroča zastoj ali nazadovanje.»

Kdor prebere ta jasna navodila, mu postane takoj še bolj jasno, da se krščanska demokracija po njih ne ravna, to je da papeža ne uboga! Zato se «Slovenska katoliška skupnost» in njeno neuradno glasilo zaman izgovarjata, da so njeni voditelji najprej kristjani in potem šele Slovenci, in da so zaradi tega upravičeni glasovati za krščansko demokracijo. Njihovo opravičevanje goriškega nezaslišanega sklepa bi bilo kolikor toliko razumljivo, če bi krščanska demokracija ravnala z nami tako kot zahteva vrhovni poglavar katoličanov. Toda krščanska demokracija, za katero «Slovenska katoliška skupnost» in z njo goriška SDZ zahteva slovenske glasove, s svojimi dejanji ravna ravno narobe, in gre pri tem tako daleč, da Slovencem iz videmske pokrajine ne prizna niti tega, da so Slovenci!

Toda zadeva je še hujša! Iz članka, ki je bil objavljen v «Novem listu» kot glasilu SKSZ in SNS, katerega smo objavili včeraj tudi mi v našem dnevniku, pa sledi, da krščanska demokracija ni izpolnila niti tiste drobcene obljube, da bo dala obljubo, da «bo v prihodnji zakonodajni dobi Slovencem v Italiji preskrbela preko vlade in parlamenta zaščitni zakon, to je zakon, ki bo ščitil narodne in ostale pravice Slovencev v Italiji». Citatelje opozarjamo, da gre zgolj za nekako obljubo obljube, ali «zagotovila», ki bi moralo biti povrh še «pismeno», najbrž v kakem pismu naslovljenem na voditelje goriške SDZ ali kaj... Naši čitatelji pa se tudi spomnijo, koliko je bilo do sedaj takih demokristjanskih obljub, ki jih potem niso nikoli izpolnili. Toda kaj se je zgodilo? Iz istega lista zvemo, da «o takem zagotovilu ali taki obljubi demokristjanske stranke v zvezi s Slovenci ni bilo niti besedice» v katoliškem tedniku, ki je o zloglasnem sklepu goriške SDZ poročal. To se pravi, da demokristjani take obljube enostavno niso hoteli in je tudi nočejo dati! To pa dalje pomeni, da poziva goriška SDZ svoje pristaše, naj za KD glasujejo kljub temu, da jim KD za to njihovo podporo ne da v zameno, ne obljublja v zameno niti sklede leče!

Iz odgovorov na naša vprašanja pa iz «Novega lista» in «Demokracije» zvemo še drugo zelo važno stvar, iz katere sledi, da je prišlo do hudih prerekanj in nasprotij med samimi skupinami, ki sestavljajo «Skupno slovensko listo» po eni strani, po drugi strani pa med njimi in goriško SDZ. Posledica teh prerekanj pa je bila, da ni prišlo do «Skupne slovenske liste» tudi v volilnem okrožju Gorica-Videm-Belluno. To pa je imelo za nadaljnjo posledico še hujšo zmedo med pristaši štirih skupin SSL, ker baje zaradi tega SSL ni mogla postaviti niti svoje liste za volitve poslancev v Gorici niti za volit-

(Nadaljevanje na 2. strani)

DANES

Najprej — za velikonočne praznike — ugodna vest: Včeraj je bil sklenjen sporazum, da se prenehajo sovražnosti v Jemenu med vladnimi četami in pristaši odstavljenega Imama El Badra, ki se je obvezal, da bo zapustil Arabijo, njen predsednik in prestolonaslednik pa je obljubil, da bo njegova vlada prenehala podpreti upornike v Jemenu; na jemenskih mejah bodo uvedli učinkovito nadzorstvo, a čete ZAR se bodo postopoma umaknile iz Jemena in se vrnile v Egipt. Istocasno so v Jemenu objavili začasno ustavo.

Neugodna vest pa je prišla včeraj iz Laosa, kjer so predsinočnjim umorili nevtralističnega prvaka podpolkovnika laoške policije Sisupantonga. To je že tretja nevtralistična osebnost, na katere so v zadnjih petnajstih dneh izvršili atentat; najprej so ubili zunanjega ministra Laosa Folseno, nato pa majorja Meunga.

Kljub temu je včeraj ameriški državni tajnik Dean Rusk izrazil svoj optimizem glede perspektiv trajnega miru na svetu. O Berlinu je dejal, da ne vidi za sedaj nobene važne spremembe, pač pa da je potrebno preprečiti novo krizo; glede razorožitve ne verjame v bližnje rezultate na ženevskih pogajanjih; za atlantski pakt je rekel, da je močnejši kot kdaj koli; z rezultati v zadnjih mesecih v Vietnamu je vlada ZDA zadovoljna in «ne bo nikoli dovolila priključitve Formoze» k LR Kitajski; Rusk je seveda izrazil zadovoljstvo «zaradi negotovosti in zmede, ki vladata v komunističnem svetu» spričo kitajsko-sovjetskega spora.

Hkrati pa so iz Pekinga sporočili, da je indonezijska komunistična partija predlagala KP SZ in KP Kitajske posredovanje v njunem sporu ter da je pripravljena sprejeti vabilo, da bi poslala svoji delegaciji v obe državi.

Po predvčerajšnji objavi tajnih dokumentov britanske vlade o njenih ukrepih v primeru atomske vojne, je včeraj predstavnik vlade izjavil, da so mnoge podrobnosti v zadevni brošuri resnične, in po sedanjimi praznik bo morala vlada pred parlamentom s tem v zvezi tudi odgovarjati. Skupina demonstrantov, ki jih vodi «odbor stotih», pa je včeraj po ostrih spopadih s policijo prodrla v gozd, kjer bi moral biti «glavni štab» v primeru jedrske vojne. Danes pa bo podoben pohod gibanja proti atomskemu orožju tudi v Švici vse do palače OZN v Ženevi, kjer že več kot eno leto brezplodno zaseda konferenca o razorožitvi; med drugim zahtevajo demonstranti tudi, da se v švicarsko ustavo vnese določba, na podlagi katere mora ljudstvo s posebnim glasovanjem odločati o atomski oborožitvi švicarske vojske.

Pri Bostonu v ZDA pa še vedno nadaljujejo iskanje ponesrečene podmornice «Thresher», ki leži 2560 metrov globoko na morskem dnu s 129 trupli. Kljub temu je tajnik za mornarico izjavil, da namerava ZDA zgraditi še drugih 22 takih podmornic, vendar pa bodo prej v celoti revidirali njihov ustroj. Sedaj zatrjujejo, da so že pred dvema letoma ugotovili nekatere napake pri elektronskih aparatih in pri zračni napeljavi v podmornici; poleg tega pa je znano, da je bila podmornica že lanskega junija poškodovana...

Nadaljuje se protiatomski pohod v London
Točnost podatkov v brošuri «Vohuni za mir»

«Odbor stotih» meni, da splošna korist narekuje, da javnost zve za podatke, ki jih objavlja brošura - Policija mrzlično išče «vohune za mir» - Spopadi s policijo pred «tajnim» centrom - Pohod miru tudi v Švici

LONDON, 13. — V vladnih krogih priznavajo, da brošura, ki jo je razmnožila neka organizacija imenovana «Vohuni za mir», vsebuje povečini točne tajne informacije. «Mnogo podrobnosti v brošuri, je izjavil predstavnik vlade, so v skladu z resnico. Te informacije so uradno označene za tajne, ter je verjetno, da so bile ukradene ali pa so se zgubile.»

Kakor je znano, so omenjeno brošuro včeraj razdelili članom kampanje za jedrsko razorožitev in članom «Odbora stotih», ki sodelujejo pri jetnem pohodu proti jedrskemu oboroževanju ter korakajo v London. Brošura je bila poslana tudi nekaterim članom parlamenta ter angleškim in tujim časopisom. Domnevajo, da je bilo skupno tiskanih najmanj 4000 izvodov dokumenta. Vlada je pozvala vse, ki so dobili dokument, naj ga izročijo oblastem.

Kakor je znano, vsebuje dokument podatke o tajnem zaklonišču, ki ga je izbrala vlada za primer jedrskega napada, podatke o telefonskih številkah številnih regionalnih koordinacijskih sedežev vlade in imena oseb, ki so pri tem nameščene. Dokument pravi, da je podatke dal neki civilni uradnik, ki sedaj živi v enem od teh centrov.

Brošura vsebuje tudi celotno poročilo o dveh manevrih NATO, ki sta bila lansko leto. Dokument pravi, da so pri teh manevrih preizkušali učinkovitost tajnih centrov v namišljenih pogojih vojne.

Britanski tisk piše danes, da bo morala vlada po velikonočnih počitnicah odgovarjati pred parlamentom s tem v zvezi. Številni časopisi pišejo, da je skupina britanskih demonstrantov proti jedrski oborožitvi, ki je odšla v Zahodno Nemčijo, odnesla s seboj mnogo izvodov te brošure. Zvedelo se je, da so voditelji ministrstva za obrambo že začeli preiskavo. Zdi se, da bodo tajna podzemeljska poslopja še vedno ostala, toda sprejeli bodo strožje varnostne ukrepe za njih nadzorovanje. Ponoči je policija izvršila preiskavo v taborišču udeležencev «pohoda miru». Tri od njih, pri katerih so našli omenjene brošure, so obtožili, da so prekršili zakon o državni tajnosti. Visoki funkcionar ministrstva za obrambo je davi izjavil, da je dokument lahko prišel samo iz uradnih spisov. Dodal je, da bodo časopisi, ki ga bodo objavili, obtoženi kršitve zakona o državni tajnosti.

«Odbor stotih» pa je danes pozval udeležence «pohoda miru», naj danes popoldne korakajo na kraj, kjer je glavni štab, ki povelјuje regionalnim centrom in ki je baje «možganski center» v deželi za primer jedrske vojne. Kraj je označen na mapi, ki je dodana brošuri.

Kanonik Collins, ki je predsednik kampanje za jedrsko razorožitev, je izjavil, da ne bo šel v omenjeni kraj, ter ni odobril pobude «Odbora stotih».

Britanska policija skuša sedaj odkriti, kdo so «vohuni za mir», ki so razmnožili brošuro z državnimi tajnostmi. Organizatorja pohoda iz Aldermastona v London kanonik Collins in laburistični poslanec Hughes sta izjavila, da o zadevi nič ne vesta. Več sto izvodov je bilo tajno razdeljenih med udeleženci pohoda, številne prepise pa so poslali po pošti poslancem, ministrom, krajevnim funkcionarjem, časnikarjem in celo načelniku protivohunske službe. Mnogo izvodov so poslali tudi v tujino. Kljub zanimanju kanonika Collinsa je eden od voditeljev «Odbora stotih», Peter Cadogan izjavil, da je odbor mnenja, da splošna korist narekuje, da javnost ve za informacije v teh dokumentih.

Popoldne je skupini nad tisoč demonstrantov uspelo po ostrih spopadih s policijo priti v gozd, kjer je «tajni» glavni štab, ki bi služil v primeru jedrske vojne. Policija je postavila barikade na ozki stezi v gozdu, ki vodi do vhoda «glavnega štaba». Do spopadov je prišlo pred temi barikadami. Več sto demonstrantov je izkoristilo zmedo in uspelo jim je približati se centru. Tu so ostali, dokler ni eden od voditeljev poudaril, da je bil namen dosežen, in da se morajo demonstranti umakniti. Demonstranti so se začeli takoj umikati brez incidentov.

Iz Duesseldorfa poročajo, da si 54 britanskih članov gibanja za mir, ki so prispeli včeraj v Zahodno Nemčijo, še vedno noče opasati varnostnih pasov, zaradi česar ne more letalo, na katerem jih stražijo, odleteti. Letalo se je že začelo pomikati po vzletišču, ko pa je pilot opazil, da si potniki niso opasali pasov, je nagio ustavil letalo, pri čemer se je poškodoval en motor. Neki policaj je izjavil, da je trem članom omenjene skupine uspelo neopaženo zapustiti letalo, in da ne ve, kam so odšli. Skupina je bila vso noč in danes zjutraj v letalu pod stražo desetih policajev.

Iz Ženeve poročajo, da pričakujejo za jutri prihod nad 500 mladih, ki sodelujejo pri pohodu proti atomski nevarnosti. Skupina pripada gibanju proti atomskemu orožju. Svoj pohod bodo zaključili z manifestacijo pred palačo Združenih narodov v Ženevi, kjer že več ko eno leto brezplodno zaseda konferenca o razorožitvi.

Pohod so v Švici organizirali še posebno, da se podpre pobuda socialistične stranke, da bi dosegla, da se v švicarsko ustavo vnese člen, ki so glasi: «Odločitve o opremi švicarske vojske z atomskim orožjem bodo obvezno predložene ljudstvu v glasovanje.» Za pobudo so zbrali 63.000 podpisov in o tem bo ljudstvo glasovalo 25. maja. Toda vlada in večina v obeh zbornicah sta priporočali, naj se zahteva zavrne. Vlada meni, da je ljudstvo že odločilo lani, ko je odbilo prvo zahtevo za jedrsko oborožitev švicarske vojske.

Vstájanje in vstajênje

(Nadaljevanje s 1. strani)

stavo, povišujejo na vislice, medtem ko cvetó v Italiji čisto drugačna povišanja.

V svoji vnemi, da bi pristojne bolj naravnost opozarjali na svoje potrebe in bi se oblastniki ne mogli izgovarjati, da slovenskih zahtev ne razumejo, so Slovenci začeli prav zanje izdajati v italijanščini poseben vestnik (Bollettino), kjer v državnem jeziku uslužno pojasnjujejo, zakaj je njih vstájanje tako težavno in se jim vstajênje še zmeraj odmika. V prvi številki so (prezgodaj?) razkrili svoje temeljne zahteve: pravico do lastnega jezika v uradih in na sodiščih; namestitev nekaj slovenščine zmožnih uradnikov; lastno zastopstvo v deželnih gospodarskih in kulturnih organizacijah; uvedbo domačih slovenskih krajevnih imen poleg italijanskih; enakopravno priznanje javnih podpor in uporabe prostorov za slovenske vzgojne, kulturne, družbene in športne ustanove; pokrajinske in občinske meje naj se ne spreminjajo na škodo slovenske manjšine; preklic starih zakonov, ki nasprotujejo ustavi.

Če čakaš na tržaški avtobusni postaji, ti silj v oko lep razglas «Pro natura carsica» («Za kraško naravo») s komisarjevim odlokom v zaščito devetih kraških rastlin z italijanskimi in latinskimi imeni; ni pa znanih slovenskih imen: velikonočnica, božur, kresnik, potonika, kukovec, cepetec, svišč, svedrc, gorečica i. dr. Podobni predpisi ščitijo živali. Zaman pa se oziraš pa napisu «Pro natura humana» («Za človeško naravo»), ki bi ščitil bistvo in značilnosti kraškega prebivalstva. Na levi steni se ponuja «Merilec refleksov», ki meri hitrost odzivov in dražljajev. Slovenci bi si morali zmeriti odzivnost na stotere dražljaje v obliki krivic. Blizu visi okrogli «Horoskop sreče» s sliko novoporočenega para v sredi in s kazalcem na napovedi «Med bojaznimi in upi». Tudi Slovenci v Italiji vise še zmeraj med bojaznimi in upi, dokler se jim usoda ne mara bolj nasmihati kakor do zdaj. Pa saj ni usoda kriva...

Najgloblji duhovi se danes ne vnemajo za vstaje in nasilja. Iz Rima prihaja klic: «Pacem in terris!» («Mir v deželah!»). Med Jugoslavijo in Italijo vladajo odnosi dobrega sosedstva. Kako morejo nenujna razláščanja rodnih tal služiti dobremu sosedstvu? Kako more neumestno omejevanje slovenščine na raznih področjih pospeševati dobro sosedstvo? Ali ljudskokrščanski gospodje ne čutijo, da ne more biti v takem ravnanju prav nič ljudskega in še manj krščanskega? Ali naj visoki dušni pastirji na Videmskem tekmujejo s koroškimi, ki ne dovoljujejo, da bi se njihovi nauki Slovencem razglašali v slovenščini? Kakšno ceno naj imajo taki nauki? Ali naj ima vstájanje Slovencev take oblike in naj nikoli ne dovede do resničnega vstajênja? Nešteto takih vprašanj se vsak trenutek vsiljuje vsakemu Slovencu, prav tako na Koroškem kakor na Kanalskem, Videmskem, Goriškem in Tržaškem. Doklej? Doklej? Zavezniki so prišli v te kraje, da bi odpravili strah med narodi. Ali so ga odpravili? Ni verjetno, da se bodo Slovenci kdaj sprijaznili z očitnimi ali potuhnjenimi oblikami zatiranja. Stoletja in stoletja živi v njih neomajna vera, da jih mora nenehno vstájanje privesti do popolnega vstajênja.

so namreč — po pisanju «Demokracije» — tako velike, da jih njuno glasilo ni še nikoli tako poudarjalo kot v zadnji številki: da gre namreč za dve samostojni organizaciji in da je vsa zadeva pravzaprav še bolj zapletena, ker da goriška SDZ vključuje tudi poleg same sebe še goriško «Slovensko katoliško skupnost», medtem ko je v Trstu SDZ samostojna in «Slovenska katoliška skupnost» še bolj samostojna, saj smo že zgoraj povedali, da se tržaška SKS strinja z goriško SDZ, medtem ko se tržaška SDZ ne strinja z goriško SDZ po eni strani, po drugi strani pa se tržaška SDZ ne strinja niti s tržaško SKS, kajti prva ne odobrava ravnanja goriške SDZ, druga pa njen zloglasni sklep opravičuje. Hkrati pa se — kot smo že videli — tržaška SDZ skupaj s tržaško Sl. kat. skupnostjo ne strinja s SKSZ in SNS, ker prvi dve nimata istega stališča do goriške SDZ — vsaj kot je do sedaj znano — glede belih glasovnic v Gorici. Kako bo pa s temi belimi glasovnicami za senatne volitve v Trstu, najbrž prerekanja še trajajo in bodo morala prenehati vsaj do prihodnje sobote, ko bodo morale štiri skupine «Skupne slovenske liste» zavzeti enotno ali pa ločeno stališče. Verjetno bo prišlo do ločenih stališč kot posledica različnih stališč tržaške SKS do sklepa goriške SDZ od zadevnih navodil SKSZ in SNS v «Novem listu» ter še bolj različnega molčanja tržaške SDZ.

Tedaj bo zmeda dosegla svoj višek in vsem, ki so tej zmedi že ves čas volilne kampanje priča, bo jasno, da takih prepirljivih in sprtih voditeljev, ki stalno govorijo o enotnosti Slovencev pa se niti v petih ali šestih ne morejo sporazumeti, enostavno ne poslušajo. In po vsem tem kar smo povedali, smo mnenja, da bi storili prav.

In še nekaj! Nihče, ki je bral zadnjo številko «Gospodarstva», spričo tega in takega stanja med štirimi goriškimi in tržaškimi skupinami ljudi okrog «Skupne slovenske liste» nikakor ne more razumeti, kako je mogel eden izmed kandidatov te liste zamešati v to prerekanje in zmešnjavo celo samega Franceta Prešerna...

Niti...

(Nadaljevanje s 1. strani)

ve senatorjev, kar je zopet imelo za posledico, da SSL ni postavila kandidatne liste za senatorje v obeh tržaških volilnih okrožjih.

Tako sedaj pristaši «Skupne slovenske liste» ne vedo, za koga naj volijo pravzaprav na Goriškem in Videmskem za poslance in senatorje in kateri stranki naj oddajo svoje glasove za izvolitev senatorja v Trstu. Pravzaprav je zmeda še mnogo večja! «Novi list» v imenu SKSZ in SNS poziva, naj njuni pristaši oddajo v Gorici bele glasovnice, medtem ko ne pove nič o tem za koga naj oddajo glasovnice za volitve senatorjev v Trstu. «Demokracija» pa, kot sledi iz njenega članka v zadnji številki, takega navodila ne odobrava, ker ni dala nikakršnih navodil svojim pristašem v imenu — kot vse kaže — samo tržaške SDZ. Razprtije med goriško SDZ in tržaško SDZ

ŽALOVANJE V ZDA ZARADI NESREČE S PODMORNICO «THRESHER»

Vojne ladje skušajo lokalizirati kraj, kjer se je podmornica potopila

Batiskaf «Trieste» bo prispel na kraj čez deset dni

WASHINGTON, 13. — Iskanje ponesrečene podmornice «Thresher» se neumorno nadaljuje. Pri iskanju sodeluje 16 ameriških vojnih ladij, ki raziskujejo morsko gladino in dno v polmeru 50 kilometrov od kraja, kjer domnevajo, da leži v globini 2.560 metrov ponesrečena podmornica. Glavno nalogo imajo zapleteni elektronski aparati, ki skušajo lokalizirati trup podmornice, da bo pozneje olajšano delo batiskafa «Trieste», ki bo moral fotografirati podmornico. Danes so javili, da bodo batiskaf «Trieste» poslali iz San Diega v Kalifornji po morju in ne po železnici. Prepeljali ga bodo po Panamskem prekopu; potovanje bo trajalo kakih 10 dni.

V laboratorjih ladjedelnice v Portsmouthu pa so začeli pregledovati kose plutovine in plastične snovi ter dveh gumijastih rokavic in tudi vzorce oljnatih snovi, ki so jih našli na kraju, kjer se je podmornica ponesrečila. Razen tega analizirajo tudi vzorce morske vode, da ugotovijo, ali je radioaktivna.

Preiskovalna komisija, ki se je sestala v New Londonu, pa ima nalogo, da ugotovi, ali imajo nedavna popravila podmornice kako zvezo z nesrečo. Lansko leto je bila podmornica ves čas v ladjedelnicah v Portsmouthu. Ker so nanjo namestili nove naprave, so morali napraviti izrez v njenem trupu. Ta izrez so nato zadelali z jekleno ploščo, spoje pa so pregledali pod žarki. Zatrjuje se, da so pred dvema letoma ugotovili nekatere napake pri elektronskih aparatih in pri zračni napeljavi v podmornici. Kakor je znano, je bila podmornica lanskega junija poškodovana, ko se je trčila z nekim vlačilcem v pristanišču Cape Canaveral.

Tajnik za mornarico je sinoči sporočil, da nameravajo ZDA zgraditi drugih 42 atomskih podmornic vrste «Thresher». Vendar pa bodo v celoti revidirali ustroj podmornic te vrste.

Danes so v ZDA razobesili na vsa javna poslopja žalno zastavo.

Rajakowitsch zapleten v atentate na Južnem Tirolskem?

DUNAJ, 13. — Po izjavah bivšega voditelja nacistične varnostne službe Wilhelma Harsterja, kateremu je bil na Holandskem podrejen bivši Eichmannov sodelavec Rajakowitsch, se na Dunaju postavlja domneva, da je Rajakowitsch imel morda opravka tudi z atentati na južnem Tirolskem.

Po priključitvi Avstrije k Nemčiji je Harster, ki je sedaj visok vladni funkcionar v Muenchenu na Bavarskem, imel važno funkcijo v Innsbrucku pri ravnateljstvu za Tirolsko in Vorarlberg. Pozneje je odšel na Holandsko kot načelnik varnostne službe. Po vojni se je rešil epuracije, ker je pripadal organizaciji Gehlen. Njegovo ime se je omenjalo pred dvema letoma v zvezi z atentati na Južnem Tirolskem, ko so odkrili povezavo med Bocnom, Innsbruckom in Muenchenom.

Dr. Harster je izjavil, da se je v zadnjih letih večkrat sestal z Rajakowitschem. Zaradi tega se je porodil sum, da se Rajakowitsch ni bavil samo s trgovskimi posli v Italiji, temveč, da je imel tudi stike s krogi, ki so organizirali in izvršili atentate na Južnem Tirolskem.

Na vsak način je značilno, da je Rajakowitschu ob podpori njegovih nemških prijateljev uspelo, izogniti se policiji, takoj ko je prispel v Muenchen. Dejstvo je, da nemška policija, še sedaj ne ve, kje je Rajakowitsch.

KIEL, 13. — Svetovnoznani astronom prof. Otto Struve, ki je delal na univerzi Berkeley v Kaliforniji, je danes umrl v Kielu. Prof. Struve se je rodil leta 1897 v Harkovu v Ukrajini. Po drugi svetovni vojni je odšel v ZDA.

Voditelj PSI Pietro Nenni o encikliki «Pacem in terris»

Tiskovna konferenca Malagodija na sedežu tujega tiska v Rimu

RIM, 13. — Nedeljski uvodnik v glasilu PSI «Avanti!» je Nenni posvetil papeževi encikliki «Pacem in terris», ki jo označuje za «odličen dokument na liniji «Mater et magistra», ki ga vsega preveva ne le apostolska vnema, ampak je hkrati usmerjen k temu, da bi odstranili politične ovire, zaradi katerih je mir negotov». Potem ko je pripomnil, da splošno stališče, iz katerega izhaja encikliko, namreč naravno pravo, ne upošteva, da odnose med ljudmi urejajo razredne koristi in volja, ki jo vodilni razred vedno uspe vsiliti, Nenni dodaja, da ima papeževa enciklika prav, ko ugotavlja potrebo in voljo po miru v tem, kar večkrat imenuje «znaki časa» in glede katerih je bila odločilna borba socialistov v tem stoletju.

Voditelj PSI pravi nadalje, da je moč zaslediti dejavnost socialistov v značilnostih, ki po mnenju enciklike označujejo sedanjo dobo: gospodarsko-socialni dvig delovnih slojev; vključitev ženske v javno življenje; spremenjen položaj družine, hkrati z močno razširjenim prepričanjem, da je treba rešiti s pogajanji spore med narodi, in končno s poveličevanjem OZN in njene vloge: «Nobeden od teh znakov časa ni tuj pobudi socialistov v moderni družbi, tudi če je bil ideološki pritisk različen in če je bil različen prispevek, ki so ga k temu dali socialisti in katoličani,» kakor ne nasprotuje dejavnosti socialistov nobena od zahtev, ki jih navaja enciklika.

Tajnik PSI pripominja nato, da si je moč obetati izredno pozitiven razvoj glede tega, kar je v encikliki rečenega glede «dokončne likvidacije križarskega duha, ki je preveval toliko aktov in dejanj Cerkve tudi v bližnji preteklosti», in dodaja, da «priznanje, da more blagodejna dejavnost izvirati tudi iz pogrešenih filozofskih naukov, pomeni zadeti klerikalni fanatizem pri njegovih koreninah».

Nenni zaključuje, da se mu ne zdi vredno ugotoviti, ali je moč to encikliko spraviti v zvezo z levim centrom, ali z bližnjimi volitvami; da pa «ima zatrdno širši pomen, v kolikor se poteguje za združitev vseh ljudi, ki so dobre volje, za akcijo, ki bi bila zmožna rešiti človeštvo pred moro jedrske vojne in postaviti temelje miru na socialno pravičnost in na mednarodne odnose, ki bi temeljili na enakopravnosti in svobodi. To mora biti glavna tematika dialoga med socialisti in katoličani, to mora biti vzmet in pritisk, da bi premagali fanatizme, integralizme in maksimalizme, da bi se strnili okrog miru in okrog rešiter vprašanj, ki so z njimi povezana. Graditelji miru: to je ono, kar hočemo biti, kar smo».

Tajnik PLI Malagodi je imel danes tiskovno konferenco na sedežu tujega tiska v Rimu, na kateri je zatrjeval med drugim, da se politika levega centra utegne spremeniti po njegovem mnenju v «zavezništvo med demokristjanskim integralizmom in nekim ‚grobim materializmom' PSI» in da je to nevarnost priznal tudi Saragat.

V odgovorih na vprašanja je Malagodi izključil vsakršno možnost zavezništva med PLI, monarhisti in fašisti. Kar zadeva papeževo encikliko, je Malagodi dejal, da jo bo temeljiteje proučil po volitvah, da pa so v obeh enciklikah trditve glede osebne svobode in neodtujljivih pravic človeške osebnosti, ki jih more podpisati vsak liberalec, kakor da izhajajo iz liberalnega nauka tudi nekatere trditve glede zunanje politike, kakor svoboda narodov in težnja po uveljavljanju njihove narodne samobitnosti. Tudi trditev o možnosti sožitja med političnimi gibanji, ki izvirajo iz različnih ideologij, «more predstavljati tradicijo liberalnega pojma o strpnosti».

Na vprašanje, kaj bi liberalci zahtevali v primeru, da bi bili povabljeni k sodelovanju v novi vladi, je Malagodi dejal, da bi zahtevali vrnitev nacionaliziranih električnih podjetij njihovim prejšnjim lastnikom, ker nacionalizacija te industrijske dejavnosti ne spada po njihovem mnenju med smotre javne koristi, o katerih govori ustava; v primeru, da bi to ne bilo dosegljivo, bi sprejeli neko obliko «irizacije» te industrije (tj. da bi to industrijo vključili v okvir IRI, ki je poldržavni sektor, v katerem industrijci sodelujejo z državo in si z njo delijo dobiček).

Dean Rusk o aktualnih problemih

WASHINGTON, 13. — Ameriški državni tajnik Dean Rusk je v nekem intervjuju izjavil, da je optimist glede perspektiv trajnega miru na svetu in je dejal: «Ne verjamem, da bi bil en sam narod, vštevši sovjetski, ki bi želel tako vojno, kakršna bi lahko bila moderna vojna.»

Dean Rusk je nato govoril o glavnih mednarodnih vprašanjih. O Berlinu je izjavil, da za sedaj ne vidi nobene važne spremembe glede prihodnosti Berlina: «Zahod ima v tem mestu življenjske interese in treba je preprečiti novo krizo. Problemi Berlina so tako zapleteni in kočljivi, je dejal Rusk, da ne vidim možnosti, da bi to zadevo črtali še za dolgo časa iz aktualnih problemov.»

Razorožitev: Dean Rusk ne verjame, da se lahko pričakujejo bližnji rezultati na ženevskih pogajanjih, dodal pa je, da je treba poizkuse za sporazum nadaljevati.

NATO: «Obveznosti, ki so jih podpisale države članice te organizacije, so bolj veljavni kakor kdaj koli. Lanskega oktobra med karibsko krizo, je bila enotnost v NATO popolna in Francija je izrazila svoj formalen namen, da v celoti podpre ZDA, če bi nastala nevarnost svetovne vojne. Danes je treba graditi na trdni podlagi drugo nadstropje tega ključnega organizma. Sedaj smo v razdobju odmora, preureditve, koordinacije naših idej in pregledovanja splošne tehnike, toda zavezništvo je trdno in je močnejše kot kdajkoli.»

Skupno tržišče: «Kjub sedanjim težavam zaradi neuspeha bruseljskih razgovorov, menimo, da se bo trgovina, ki je že znatna med obema obalama Atlantika, lahko še bolj razvila v interesu enih in drugih.»

Jugovzhodna Azija: Dean Rusk je izjavil, da «v Vietnamu je edini smoter ZDA pomagati ljudstvu in vladi, da dobiva vojno, ki jo vodita proti komunistom». «Če bi nasprotnik povečal svoje poizkuse, ali bi se vojna preveč zavlekla, bi bilo treba sprejeti važne in morda tudi zelo energične odločitve.»

LR Kitajska: Rusk je izjavil, da za sedaj ne vidi nobene možnosti priznanja pekinške vlade, češ da ni iz Pekinga nobenega znaka, ki bi dajal misliti, da Kitajska želi navezati normalne odnose z drugimi državami, ker da niso prenehali zatrjevati, da je podlaga za normalizacijo odnosov v priključitvi Formoze. «Tega ne bomo dovolili,» je dodal Rusk.

Zatem je omenil kitajsko-sovjetski spor in izrekel zadovoljstvo zaradi «negotovosti in zmede, ki vladata v komunističnem svetu». Posvaril pa je tiste, ki bi želeli, da bi «Kitajska in Sovjetska zveza začeli tekmovati, katera bo nagleje pospešila svetovno komunistično revolucijo». Pripomnil je: «Mislim, da ne moremo mnogo storiti, da bi prispevali k temu razcepu, kajti če bi ga skušali na kateri koli način izkoriščati, bi lahko povzročili novo zbližanje, in tega nočemo.»

Latinska Amerika: Dean Rusk je ponovil, da bodo ZDA v celoti podpirale pogodbo iz Ria de Janeira in vse ukrepe, «ki bi bili potrebni, da se prepreči, da bi Kuba napadla svoje sosede». Izrazil je zadovoljstvo nad rezultati konference v Kostariki. Na koncu pa je izrazil upanje, da si bodo države zahodnega kontinenta pomagale med seboj in izkoristile program «zavezništva za napredek».

Sporazum o koncu sovražnosti med Jemenom in Saudovo Arabijo

Sporazum je bil sklenjen po posredovanju U Tantovega odposlanca in Kennedyjevega predstavnika - Pridružila se mu je tudi ZAR

SANA, 13. — Predsednik republike Salal je prebral danes množici na javnem zborovanju v Sani začasno jemensko ustavo. Zatem je sporočil, da bo on sam vodil jemensko delegacijo, ki bo odšla v Kairo na razgovore s tamkajšnjimi predstavniki.

Kairski radio je javil, da je bil sklenjen sporazum med Jemenom, ZAR, Saudovo Arabijo in Združenimi narodi, za konec sovražnosti v Jemenu med vladnimi četami in pristaši odstavljenega imama El Badra. Radio je dodal, da se bodo čete ZAR po svoji zmagi postopoma vrnile v domovino.

Glavne točke sporazuma so: 1. Odstavljeni El Badr se je obvezal, da bo zapustil Arabijo in se umaknil v kako drugo državo, verjetno v Italijo. 2. Predsednik vlade Saudove Arabije in prestolonaslednik Emir Faisal je obljubil, da bo njegova vlada prenehala podpirati upornike v Jemenu. 3. Na jemenskih mejah bodo uvedli učinkovito nadzorstvo, da se prepečijo novi napadi na Jemen. 4. Čete ZAR se bodo postopoma umaknile iz Jemena in se bodo vrnile v Egipt.

Kairski list «Ahbar El Jon» piše, da bo začela ZAR umikati svoje čete iz Jemena 20. aprila. Računajo, da je sedaj v Jemenu 25.000 egiptovskih vojakov. List dodaja, da bo OZN poslala opazovalce na demilitariziran pas, širok 20 kilometrov na meji med Jemenom in Saudovo Arabijo.

Na podlagi sporazuma bo del egiptovskih vojakov ostal v Jemenu, da pomaga pri vežbanju in organiziranju jemenske vojske.

V svojem komentarju poudarja omenjeni list, da je bilo mogoče doseči sporazum zaradi naporov U Tantovega posebnega odposlanca Ralpha Buncha in Kennedyjevega posebnega odposlanca Bunkerja.

Sporazum kaže, da sta svetovalca U Tanta in Kennedyja uspela prepričati kralja Sauda in prestolonaslednika Faisala, da ne bosta nič pridobila, če bosta še dalje podpirala El Badra in njegove pristaše.

Kakor je znano, so ZDA priznale novo jemensko vlado skupno z mnogimi drugimi državami, toda Velika Britanija in Francija je še nista priznali.

Še en atentat v Laosu

VIENTIAN, 13. — V vladnih krogih so javili, da je bil podpolkovnik laoške policije Kanti Sisupantong umorjen sinoči v svojem stanovanju. Neznanec je sprožil strel iz samokresa proti Kantiju, ki je bil na mestu mrtev.

To je že tretja nevtralistična osebnost, na katero so v zadnjih 15 dneh izvršili atentat. V noči od 1. na 2. aprila je bil ubit zunanji minister Folsena; 2. aprila je bil Kong Lijev pomočnik major Kam Meung ranjen in je umrl čez štiri dni v bolnišnici. V diplomatskih krogih izjavljajo, da je v dolini vrčev stanje še vedno zelo napeto in da prihaja od časa do časa do streljanja. Predstavniki mednarodne nadzorstvene komisije niso dobili še dovoljenja vlade za odhod na to področje.

V PRETEKLIH PETIH LETIH

Gospodarski in družbeni uspehi v Sloveniji

Izvajanje ustavnih načel o rotaciji

LJUBLJANA, 13. — Izvršni odbor glavnega odbora Socialistične zveze Slovenije je na današnji seji razpravljal o predvolilnih nalogah organizacije. V uvodnem poročilu je predsednik glavnega odbora Albert Jakopič podal med drugim obširen pregled gospodarskih in družbenih uspehov Slovenije v preteklih petih letih, ko se je vrednost bruto-produkta povečala za 54 odstotkov in dosegla lani 600 milijard dinarjev. Ko je govoril o bistvenih spremembah v gospodarskem in družbenem razvoju, ki so prišle do izraza na strukturi prebivalstva, je Jakopič ugotovil, da se je v Sloveniji občutno povečalo število neposrednih proizvajalcev in da je med zaposlenimi 43 odstotkov žensk. V industriji zaposlene ženske sestavljajo 32 odst., v socialnozdravstvenih ustanovah pa celo 62,3 odst.

Prvi podatki s terena kažejo, da aktivi krajevnih občinskih organov Socialistične zveze in aktivi sindikalnih organizacij upoštevajo ustavna načela rotacije. Tako je bilo v 25 občinah ljubljanskega okraja za odbornike v občinski skupščini predlaganih 72 odstotkov oseb, ki do sedaj niso sodelovale pri delu ljudskih odborov. V štirinajstih občinah mariborskega okraja je bilo predlaganih 87 odstotkov novih kandidatov. Podobno je tudi v sedmih občinah celjskega okraja.

Vejvoda pri Titu

BEOGRAD, 13. — Predsednik republike maršal Tito je danes sprejel jugoslovanskega veleposlanika v Rimu Iva Vejvoda, ki je prispel na posvetovanje v Beograd.

Velikonočna poslanica papeža Janeza XXIII.

VATIKANSKO MESTO, 13. — Janez XXIII je prečital nocoj svojo velikonočno poslanico, v kateri je najprej omenil in poudaril pomen ekumenskega koncila, ki je «vzbudil navdušenje pri vseh narodih», enciklike «Mater et magistra» ter «Pacem in terris». Papež je zlasti poudaril pomen zadnje enciklike, ki hoče biti njegovo letošnje «velikonočno darilo». «Oba dokumenta, 'Mater et magistra' in 'Pacem in terris» nudita nove razloge za resno razmišljanje o gospodarskih, socialnih in političnih vprašanjih, da bi se približali njihovi rešitvi ob spoštovanju tistih nespremenljivih in univerzalnih zakonov, ki so zapisani v srcu vsakega človeka».

Papež nato pripominja, da je delo za mir težavno, vendar pa da so do sedaj napravili dobršen del poti, «kar nas navaja k temu, da to delo nadaljujemo z zaupanjem»; nato se obrača na Kristuša s prošnjo: «Odvrni od človeških src vse, kar bi moglo spraviti v nevarnost mir in jih potrdi v resnici, pravičnosti in ljubezni do bratov. Razsvetli voditelje narodov, da bi, hkrati z upravičeno skrbjo za blagostanje svojih bratov, zagotovili in branili veliki zaklad miru; podžgi voljo vseh, da bodo premagali pregrade, ki jih ločijo, utrdili vezi vzajemne ljubezni, bili pripravljeni na razumevanje, sočustvovanje, odpuščanje, da bi se v tvojem imenu narodi združili in da bi v srcih, družinah, na svetu zavladal mir, tvoj mir».

Plazovi

BOCEN, 13. — Sinoči je v dolini Gardena prihrumel v višini 2000 metrov plaz v bližino koče «Vicenza». Plaz je bil širok dva kilometra, visok pa od pet do deset metrov. Turist, ki je bil v bližini koče, je izjavil, da je plaz pokopal tri osebe. Dosedanje iskanje ni dalo rezultatov. Na vsem področju ne pogrešajo nobenega turista. Vendar ni izključeno, da gre za skupine turistov, ki so prišli iz drugih krajev. Na področju so namreč našli devet sledov smuči navzgor in samo šest navzdol. Iskanje se nadaljuje.

AOSTA, 13. — Danes so iz posebnega vojaškega letala spustili na področju Valsaravanche, ki je že več dni osamljeno zaradi plazov, sedem velikih zavojev zdravil, sveč in karbida. Velike težave na tem področju povzroča prav pomanjkanje luči, ker so plazovi porušili opornike vodov za električno energijo.

Na tem področju grmijo še vedno novi plazovi v dolino in resno ogrožajo zlasti tiste, ki so zaposleni pri čiščenju cest. Domnevajo, da ne bo moč vzpostaviti prometa na cesti, ki vodi v Valsaravanche, pred majem ali najpozneje do konca aprila.

Iz Turina javljajo, da je danes odpotoval v dolino Soana poseben helikopter z najnujnejšimi potrebščinami za šest vasi, ki so zaradi plazov že deset dni osamljene. Davi je skupina karabinjerjev dospela na smučeh v enega od teh krajev, kamor so prinesli kruh, druga živila in zdravila.

sedem dni v svetu

Enciklika

Papež Janez XXIII. je podpisal prejšnji teden novo encikliko z naslovom «Pacem in terris» (mir v deželah). Enciklika je imela velik odmev v svetu. Enciklika se ne tiče samo duhovnih stvari, temveč tudi prosvetnih. V celoti je posvečena vprašanju miru in ni naslovljena samo katoliškemu kleru in katoličanom temveč «vsem ljudem dobre volje», ne glede na njihova verska, ideološka in politična načela. Papež se zavzema za okrepitev OZN in za ustvaritev svetovne oblasti, ki bi izvedla in nadzorovala splošno blaginjo na svetu, ki je osnovni pogoj za ohranitev miru.

Papež poudarja dalje, da je nujna prepoved jedrskih poskusov in jedrskega orožja sploh, ter da je treba začeti postopno, uravnoveženo in nadzorovano razorožitev. Enakopravnost v oboroževanju pa mora zamenjati medsebojno zaupanje.

Enciklika poudarja potrebe po enakopravnih odnosih med državami ter potrebo likvidacije vseh sledov diskriminacije in rasizma.

Enciklika omenja tudi etnične manjšine in pravi s tem v zvezi naslednje: «Od 19. stoletja je pri zgodovinskem razvoju zelo razširjena tendenca, da se politične skupnosti prilagodijo narodom. Toda zaradi cele vrste razlogov ni vedno moč vskladiti zemljepisnih mej z etničnimi: to ustvarja pojav manjšin in zadevne zapletene probleme.

Izrecno se poudarja, da je akcija za zatiranje ali zadušitev življenjskega toka manjšin huda kršitev pravičnosti. To toliko bolj, če se to dela, da bi dosegli njihove izginotje. Nasprotno, v skladu z zahtevo pravičnosti je, da javna oblast prispeva k pospeševanju človeškega razvoja manjšin z učinkovitimi ukrepi v korist njihovega jezika, njihove kulture, njihovih običajev, njihovih virov in gospodarskih pobud. Toda tu je treba ugotoviti, da člani manjšin zaradi reakcije na svoje sedanje stanje ali zaradi svojih zgodovinskih sprememb, lahko — neredko — poudarjajo važnost etničnih elementov, ki jih označujejo, s tem da jih postavljajo nad človeške vrednote, kakor da bi to, kar je lastno človeštvu, bilo v funkciji tega, kar je lastno narodu. Razum pa narekuje, da bi znali ceniti tudi pozitivne strani položaja, ki jim omogoča lastno obogatitev s postopnim in trajnim vsrkavanjem vrednot, tradicij ali kulture, ki so različne od tiste, kateri oni pripadajo. Toda to se bo zgodilo samo, če bodo znali biti kot most, v njegovih različnih izražanjih med različnimi tradicijami ali kulturami, in ne področje trenja, ki prinaša številno škodo ter povzroča zastoje ali nazadovanje.»

Arabci

V Kairu so se načelno sporazumeli o ustanovitvi enotne države Egipta, Iraka in Sirije s tremi federalnimi enotami in skupno zastavi. Nova država bo imela skupnega predsednika in sedež v Kairu. Njeno ime bo Združena arabska republika. Načelno so se tudi sporazumeli o razdelitvi pristojnosti med centralno vlado in vladami v Iraku, Siriji in Egiptu. Splošno politiko bodo določali organi federacije, skupni pa bodo spočetka resorji za zunanje zadeve, obrambo, narodno varnost, mednarodna posojila in carinska zakonodaja. Razen tega bo federacija določala enotno politiko v prosveti, šolstvu, znanstvenem raziskovanju in na vseh drugih področjih, ki so važna za splošno zunanjo in notranjo orientacijo nove države. Za vsa ostala področja pa so sprejeli sistem trojnih mešanih svetov, ki naj bi koordinirali politiko treh področij predvsem v gospodarstvu. Ustanovljen bo tudi visoki gospodarski svet za usmeritev gospodarske politike federacije, visoki svet za načrtovanje v industriji, kmetijstvu in trasportih.

Alžir

V četrtek zjutraj je neznanec izvršil atentat na alžirskega zunanjega ministra Mohameda Hemistija, ko je ta zapuščal poslopje parlamenta. Neznanec ga je ustrelil s samokresom v glavo. Hemisti se bori s smrtjo v bolnišnici. Predsednik vlade Ben Bela je zaradi atentata prekinil svoje potovanje po raznih mestih Alžirije. V parlamentu je izjavil, da bodo sprejeli ukrepe, da se prepreči ponovitev takih dejanj in da onemogočijo vse tiste, ki skušajo škodovati alžirski revoluciji. Preiskava ni še ugotovila, v kakšni zvezi je atentat.

Berlin

V Washingtonu sta se ameriški državni tajnik Dean Rusk in sovjetski poslanik Dobrinin v petek sestala in se razgovarjala o Berlinu. Verjetno sta govorila tudi o pogajanjih med Moskvo in Washingtonom za neposredno povezavo teh dveh prestolnic s teleprinterjem, ki bi omogočil nagla posvetovanja med Kennedyjem in Hruščovom v primeru nevarne zaostritve napetosti, in tudi ko bi šlo za pogajanja o važnih vprašanjih.

Glavni tajnik OZN U Tant je izjavil, da bi morali tudi njegov urad neposredno povezati z omenjenima prestolnicama. Predstavnik ameriške vlade je izjavil, da ZDA ne bi imele nič proti temu.

Ženeva

Delo odbora OZN v Ženevi je bilo prekinjeno za praznike in odbor se bo ponovno sestal 17. aprila. Medtem so pripravili poročilo za skupščino OZN, ki ugotavlja, da na sedanjih zasedanjih niso nič napredovali.

Na drugi strani pa so se v Parizu nadaljevali razgovori o jedrskem oboroževanju in o oboroževanju sploh v zahodnem bloku. O tem so govorili na zasedanju ministrov NATO in tudi na zasedanju ministrov SEATO. Ameriški državni tajnik Dean Rusk pa je obiskal de Gaulla in ga skušal prepričati, naj sprejme ameriški načrt za jedrsko oboroževanje NATO. De Gaulle pa je, kakor so pozneje sporočili, ostal pri svojem stališču in poudaril, da namerava Francija nadaljevati svoje lastno jedrsko oboroževanje in da se v ostalem francosko stališče ni v ničemer spremenilo.

Sovjetska vlada pa je poslala noto ameriški, francoski, angleški in zahodnonemški vladi s predlogom vsem članicam NATO, v katerih ponovno protestira proti jedrskemu oboroževanju teh držav, zlasti pa proti pripravam, da se s tem orožjem oboroži tudi Zahodna Nemčija.

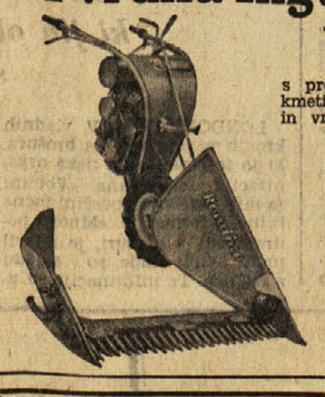
Na zasedanju NATO je italijanski zunanji minister Piccioni sporočil, da je Italija pripravljena sodelovati pri ustvarjanju jedrske sile NATO. V petek pa so javili, da sta dve ameriški atomski podmornici z izstrelki «Polaris» že v sredozemskem morju.

Posredovanje KP Indonezije

PEKING, 13. — Indonezijska komunistična stranka je predlagala komunističnima strankama SZ in Kitajske posredovanje v njunem ideološkem sporu.

To je izjavil predsednik indonezijske komunistične stranke v svojem govoru. Izjavil je med drugim: «Centralni komite naše stranke je poslal brzojavko centralnemu komiteju KP SZ in KP Kitajske, v kateri pravi, da je pripravljen sprejeti vabilo, da bi poslal delegacije v ti dve deželi. Tistim, ki nas bodo vprašali, kakšno mnenje zastopa indonezijska delegacija, bomo odgovorili: mnenje indonezijske partije, mnenje indonezijskega delavskega razreda in mnenje Indonezije».

TRGOVINA S ČEVLJI IN TORBICAMI «ROIANO» lastnik A. GEC
TRST, TRG TRA I RIVI 2 — TEL. 31-198
Vam nudi veliko izbiro pomladanskih in poletnih čevljev ter torbic

Tvrdka Ing. E. RIGHI
TRST - TRG GOLDONI 9
TEL. 94-022
s preko 40-letnim delovanjem na kmetijskem področju nudi kmetom in vrtnarjem najnižje cene, prvovrstna semena; vsakovrstno kmetijsko orodje in stroje, brizgalke, sredstva proti rastlinskim zajedalcem in proti glivičnim boleznim, piščance in krmo.

EKSKLUZIVNI ZASTOPNIK motornih kosilnic in motornih lopat «RONDINE», motokultivatorjev «SIMAR» ter «COFUNA», naravnega in osušenega gnoja / prahu.

TRGOVINA S ČEVLJI abcd (NOVI LASTNIK)
...moški in ženski čevlji po realni ceni!
Trst, Ponte della Fabra 2 — Tel. 37892
(PORTICI — PIAZZA GOLDONI)

SLOVENIJALES - KOOPERATIVA
PODJETJE ZA IZVOZ-UVOZ - NOTRANJI TRG LESA IN LESNIH IZDELKOV
LJUBLJANA, Beethovnova ul. št. 11
Tel. 23931 - 9 telex 03112, 03138
RAZSTAVLJA MONTAŽNE STANOVANJSKE HIŠE NA MILANSKEM VELESEJMU NA PROSTORU «CASE PREFABBRICATE»

JURIJE OLJEŠA

V CIRKUSU

Človek v črni obleki položi glavo med noge in zre v svoj hrbet. Drugi človek izpije dvajset čaš vode, prižge pipo, maha s kladivcem — potem se ustavi sredi arene, potegne z roko po trebuhu in iz ust mu prične teči voda. Vsekakor topla... Tretje: atlet poganja v zrak zanko, pri padcu pa potisne vanjo vrat. To je cirkus nakaz.

Kako reagira na te točke gledalec? Vsekakor brez začudenja. Občinstvo je razburjeno, kot bi hotelo reči: nisem tako močan, da bi se ti bilo treba pred menoj ponižev ati.

Veličina cirkuških igralcev je zmanjšana. Pri gledalcih se ob taki predstavi prebudi skrita zavest Novi cirkus mora popustiti take atrakcije.

Videti je bilo, da se je cirkuška umetnost zaustavila, da je postala negibna. Ničesar ni mogoče dodati žanr je zaključen. No, — vzemimo za primer artiste na žici.

Že prej smo vedeli, da je videz artistov na žici neobičajen. Izredno so mršavi, visoki in izkrivljeni. Imajo demonske obraze z iznakaženim podbradkom in dolgim nosom. Oči se jim svetlikajo.

Vedeli smo: igralec na žici je v črno-rumenem kostumu, je harlekin, njegova noga spominja na kačo.

Vzpne se na oder, okrašen in majev kot nosilnica. Oder se trese, preliva se zelena svila, rožljajo zvončki. Kajpada — igralec na žici ima dežnik.

Legendaren je dežnik igralca na žici. Žica je močno nategnjena. On, ta demon, je tekal, se drsal, prav v tej brzini smo videli pogum in okretnost.

Današnji igralec izvaja svoje umetnosti na zrahljani žici. Ne biti. Kot da bi razmišljal, s čim bi je ta stara veščina lahko še bolj zapletla. Cesa bi se še lahko učili po tem, ko se je človek naučil hoditi po žici in sočasno izvajati veščine z vrelim samovarjem Domislili so se: naučili so se stati na žici. Mirno kot ribič stoji na žici sodobni igralec. Pretirano je počasen in neokreten. Medtem ko je prejšnji žongler na žici predstavljal sliko ubežnika iz zapora ali pa zkakalca skozi okno svoje ljubice, predstavlja današnji igralec na žici meščana, bedaka na vrvi, ki ga je zavezala perica.

To so mestne pustolovščine.

Nič se ne svetlika, ne zveni, nikjer ni dežnika. Sodobni igralec na žici spominja krojača, — pa ne običajni krojač, ki se je prepiral z lepoto in bi lahko bil v sorodstvu z našim igralcem na žici — temveč najobičajnejši mestni krojač s polcilindrom, kratkim suknjičem, brčicami in poševnim metuljčkom.

Obnaša se kakor da bi se na žici našel slučajno. Prikazuje osebo, ki ni v svojem elementu. Njegova tehnika je izredna. Publika ne ve, za kaj gre. Njeno začudenje zaostaja, ploska šele po vztrajnem molčanju. Spočetka se ji zdi, da v stoji človeka na žici ni nič posebnega in neobičajnega.

Novi igralec na žici posnema starega.

Pred kratkim smo videli tudi žonglerje na žici. Prižgale so se rakete, pričeli so s streljanjem — efekt je bil precejšen. To je bila vrnitev, preteklosti odpadništvo. Skupina, ki je bila opremljena na rimski način, je ob kriku in viku vozila po žici kolo. Delo skromnega človeka v hlačah z naramnicami, ki lahko leže na razpeto žico, je govorilo o največji mojstrovini. Včasih je bilo videti, da človek ni živo bitje, ampak samo senca.

Tip, ki ga je ustvaril Chaplin, postane eden izmed glavnih tipov novega cirkusa. On — človek mesta — vzbuja s svojo pojavo v areni boleče vzdušje: glej ga, česa se ne loteva!

In nenadoma postane ta človek glavni artist skupine. Opravlja najtežje delo. Z majhnim zaletom se lahko z nogami oprime stebra in se prične vrteti okoli njega v skladu z osnovnimi pravili fizika.

Sleče si suknjič...

Niti sledu ni več o naši žalosti. Opazimo njegove mišice, ki jih je skrival pod suknjičem. Postanemo jezni...

To je bila kamuflaža.

V tem je nekaka iluzija. Meščani smo, majhni ljudje, treba se je vaditi, se izpopolniti — in pod mestno obleko bomo imeli izvrstno telo. To je koristna alegorija. Prav močno mu ploskamo

Ta oseba zamenjuje neumnega Avgusta.

Neumni Avgust! Neumni Avgust! Na pomoč!

Danes ni več slišati: Neumni Avgust, na pomoč, na pomoč! Neumnega Avgusta ni. Neumni Avgust je prenehal biti neumen.

Neumni Avgust je padel z galerije na tribuno, na glavo, visel je na ograji, bleščale so mu bele dokolenke. Ko je padel z višine, je sedel v areno, vzel robec in si pričel brisati nos. Zvok njegovega brisanja je bil neznosen. Izvajali so ga v orkestru ob pomoči violin in flavt.

Ko se je neumni Avgust nehal brisati nos, so ljudje videli, da se mu je nos svetil. V njem se je prižgala električna žarnica. Ugasnila je in se pričela nenadoma dvigovati. To je bila apoteoza neumnega Avgusta.

Ko se je jahalka na konju odpočila in so konji z mirnimi koraki hodili v krogu, se je zgodilo to:

Neumni Avgust je stopil k človeku z bičem in ga vprašal:

— Je to mademoiselle Klara?

— Ne vem, — je odgovoril človek z bičem.

Tedaj se je neumni Avgust vzpel na prste in poljubil jahalkina ramena. Prisolila mu je klofuto.

— Da, — je dejal — To je mademoiselle Klara.

Dir. Galop. Jahalka je nadaljevala z izvajanjem. (Danes je tudi jahalk manj).

Takšen je bil neumni Avgust v starem cirkusu.

Govoričil je, prepeval in jokal.

Današnji neumni Avgust ni sanjač: na obrazu se mu poznajo sledovi žalosti. Tisti nekdanji pa je nagajal slugam, ko so razvijali in zvijali preprogo, njegov nastop pa se je končal s tem, da so ga ob veselih otroških vzklikih odnesli na preprogi k ročnemu vozičku.

Novi neumni Avgust izvaja subtilneje, artistično. Nikoli neumno ne kriči kot je to počel poprej. Danes je osnovna radovednost. Prikazuje radovednega otroka, ko vidi neznano stvar. Niti ne otroka, temveč žival — mačko. Radovednost je vedno kaznovana.

Vedno manj je tudi jahalk.

Slaven je Vili Truci...

To je zadnji konjenik. To je zadnja lepota cirkusa. Poslednjič stoji na dveh nogah dvajset konj, poslednjič stoji pred direktorjevo ložo, kobila, zavita v tančico, s španskim diademom na glavi, nežna kot antilopa... Zadnjikrat jezdi konjenik dva konja obenem., zadnjič se predstavi konjenica, konjenik pa sname cilinder, v katerega je zavita zastava.

Pred koncem predstave se konjenik Truci pojavi v loži. Ogleduje točko z nastopom avtomobilov.

Toda, za vraga, avtomobilov ne moreš dresirati.

Prinesejo veliko kroglo, v kateri se vozi kolesar, krožeč kot spirala. Potem se je pojavil majhen človek v površniku s poševno zapetim metuljčkom. Postal je najboljši kolesar: znal se je voziti na enem kolesu bicikla, se ustaviti in peljati nazaj. Prikazoval je pijanca in se zibal na kolesu.

Smo za šport v cirkusu, za humor. Nočemo pa gledati, kako si artist ob padcu s trapeza razbije glavo.

OB 10. OBLETNICI SMRTI BORISA KIDRIČA

Pomembne nagrade znanstvenikom in strokovnjakom priznanje za znanstveno raziskovalne dosežke

V četrtek so ob deseti obletnici smrti Borisa Kidriča v Ljubljani na slovesni seji Sklada Borisa Kidriča podelili: tri Kidričeve nagrade, s sedem nagrad Sklada Borisa Kidriča in še dve nagradi za tehnične izume in izpopolnitve. V nadaljnjem prinašamo obrazložitve nagrad.

Gre za tri Kidričeve nagrade, sedem nagrad Sklada Borisa Kidriča in dve nagradi za tehnične izume in izpopolnitve

Nagrade Borisa Kidriča

Prof. dr. Ivan Kuščer

Za razpravi «Reprocity theorems for thermal neutrons» in «Thermal diffusion of neutrons».

Delo avtorja, obsežno v desetih znanstvenih razpravah, predstavlja pomembno obogatitev analitičnih metod za reševanje transportne enačbe na splošno in za nevtrone posebej. V obeh publikacijah iz leta 1962 je posplošil teoreme recipročnosti na nevtrone, ki so v toplotnem ravnotežju s sredstvom, če je temperatura sredstva enakomerna, in izvedel izraze za difuzijo nevtronov, ki opišejo učinek temperaturnih neenakomernosti na stacionarno porazdelitev termičnih nevtronov.

Prof. dr. Jovan Hadži

za delo «The evolution of Metazoa» (Razvoj mnogoceličarjev).

Prof. dr. Jovan Hadži je napisal to knjigo po 57 letih raziskovanja kot svoje sintetsko delo, potem ko je objavil s področja o zgradbi in razvoju raznih živalskih skupin že 62 razprav in knjig. V svojem delu je s številnimi dokazi ovrgel do sedaj veljavni sistem živali, ki bazira na naziranjih znanega nemškega zoologa Ernesta Haeckla. Na podlagi svojih dognanj je zgradil bistveno spremenjen naravni sistem živalstva, ki je odsev novega gledanja na potek filogenetičnega razvoja. Kljub ustaljenosti do sedaj vladajočega naziranja je s svojimi idejami prodrl in so jih številni poznani zoologi raznih dežel že osvojili.

Prof. dr. Milica Valentinčičeva

za življenjsko delo.

Prof. dr. Milica Valentinčičeva je opravila pionirsko delo pri uvajanju in razvijanju mikrobiologije in epidemiologije na teritoriju Slovenije, pri čemer je skozi trideset let uvajala nove in nove metode za preprečevanje nalezljivih bolezni. Strokovno-znanstvena in vzgojna, posebej pa še organizacijska dejavnost prof. Valentinčičeve predstavlja tako po širini kot po intenzivnosti izjemno življenjsko delo.

Nagrade iz sklada B. Kidriča

Skupina raziskovalcev

na Nuklearnem inštitutu «Jožef Štefan»: dipl. chem. Jože Slivnik, prof. dr. ing. Branko Brčič, ing. Bogdan Volavšek, Jože Marsel, Vinko Vrščaj, ing. Andrej Smalc, ing. Boris Frlec, Anton Zemljič za delo «Uber die Synthese von XeF».

Do nedavnega so veljali žlahtni plini, med katere spada tudi ksenon, za kemijsko inertne elemente. Šele v preteklem letu je uspelo dokazati, da zmorejo tvoriti pod ekstremnimi pogoji labilne spojine tudi taki plini. Zaradi dolgoletnih izkušenj, ki so jih imeli avtorji pri nevarnem in tehničnem zahtevnem delu s fluorjem, so uspeli sintetizirati novo spojino ksenonov heksafluorid pri temperaturi 700 stopinj C in pritiska 200 atmosfer. Za tak uspeh, ki predstavlja pomembno obogatitev anorganske kemije, je bila potrebna poleg velike tehnične spretnosti tudi velika smelost eksperimentatorjev.

Dr. ing. Miloš Marinček

za razpravo «The effect of residual stresses and inhomogeneity on deformability and compression instability of metal bars».

Na pojave nestabilnosti in na uklonsko nosilnost vplivajo pri jeklenih konstrukcijah tako nehomogenost kot zaostale napetosti, ki so posledica neenakomernega hlajenja. Medtem ko so bili dosedanji načini ugotavljanja dolgotrajni in razmeroma dragi, je našel avtor novo odvisnost, ki omogoča določanje zaostalih napetosti in nehomogenosti iz enostavnejših trdnostnih analiz in preizkusov.

Prof. dr. Bogo Grafenauer

za delo «Kmečki upori na Slovenskem».

V knjigi so strnjeni izsledki avtorjevega več kot dvajsetletnega proučevanja enega najpomembnejših in za določena obdobja naše slovenske preteklosti ključnega problema. To za družbeno obveščanje našega človeka tako pomembno dogajanje je sedaj prvič zajeto v vsem razponu od 15. stoletja do kmečke odveze 1848. Dognanja prejšnjih študij so sedaj še poglobljena in razširjena, novosti pa prinaša dalje obsežno razpravljanje o hrvatsko-slovenskem uporu 1572-1573, a prav tako je nova obdelava o zvezah med kmetskimi upori pri nas in reformacijo.

Knjiga izpolnjuje občutno vrzel v našem zgodovinopisju, saj ne podaja samo izčrpnega opisa zunanjega poteka upora od največjih do številnih lokalnih, marveč hkrati odkriva gospodarske in vobče družbene vzroke, ki so upore izzvali in iz katerih jih je moč razložiti, pri čemer skuša podati še en sam notranji idejni razvoj kmetskih gibanj pri nas v obravnavanem razdobju.

Prof. dr. Ivan Lavrač

za delo «Tražnja u ekonomskoj analizi Alfreda Marshalla».

Predmet dela je raziskava Marshallove teorije povpraševanja. Razčlenjena je logika in notranja zgradba te teorije, ki izhaja iz tega, da ima teorija mejne koristnosti in sploh meščanska teorija subjektivne vrednosti pomembno vlogo pri povpraševanju in oblikovanju cene.

Avtorjeva sistematična analiza je ovrgla Marshallova teoretična dognanja. Svojo analizo je avtor opri po eni strani na imanentno kritiko Marshallovega analitičnega aparata in meščanske teorije same, po drugi pa na marksistično kritiko načina, kako se meščanska teorija problema loteva in kako ga rešuje. To je nov metodološki prijem, ki znova potrjuje in očitno dokazuje znanstveno pravilnost in prepričevalnost izhodišč in spoznanj marksistične ekonomske teorije. Zato je treba šteti za pomemben znanstveni prispevek tej teoriji tako ubrano metodo kakor vsebinski zaključek dela.

Doc. dr. Luc Menaše

za delo «Avtoportret v zahodnem slikarstvu».

Knjiga obravnava pobude za nastajanje avtoportretnih del, daje sistematično analizo avtoportretnih spomenikov v slikarstvu, v sintezi pa označuje izpovedni pomen in klasificira različne kategorije slikarskih avtoportretov z raznih gledišč, čemur sledi oris zgodovinskega razvoja avtoportretov.

Delo je opremljeno z ustrezno znanstveno dokumentacijo in je oprto na lastno metodo in avtopsijo. Njegovi dosežki pomenijo obogatitev in bistveno dopolnitev dosedanje literature z obravnavanega področja tudi v mednarodnem merilu. Naši umetnostni zgodovini daje delo še poseben prispevek s tem, da vključuje v svetovni okvir domače avtoportretno gradivo.

Dr. Mirko Rupel

za delo «Primož Trubar — življenje in delo».

Knjiga je sad skoraj 40-letnega avtorjevega študija in raziskovanja slovenskega protestantizma. Grajena po eni strani na obravnavi vsega že obstoječega ustreznega znanstvenega in strokovnega slovstva, se opira še na vse bistveno, doslej znano sodobno gradivo, ki ga je pisec deloma sam odkril in objavil, prav tako pa še na povsem nove podatke, zbrane v tujih in domačih arhivih in knjižnicah. V tem pogledu pomeni delo velik korak naprej. Zlasti nam približuje Trubarjevo podobo, kakor so jo izoblikovali njegov rod, čas in okolje, odkriva nagibe za njegovo literaturo in organizacijsko delo, ugotavlja Trubarjeve odnose do sodobnikov, pomembnih po vplivu, ki so ga imeli nanj in na njegovo delo, prikazuje vsebino njegovih spisov in končno skuša zajeti celotni Trubarjev lik kot reformatorja, pisatelja in človeka.

Prof. dr. Fran Zwitter

S sodelovanjem Jaroslava Šidaka in Vase Bogdanova za delo Nacionalni problemi v habsburški monarhiji».

Delo je razširjena slovenska izdaja referata, ki je zastopal jugoslovansko zgodovinopisje na XI. mednarodnem kongresu za zgodovinske znanosti v Stockholmu leta 1960. Njegova vrednost je v tem, da proučuje nacionalni položaj in nacionalna gibanja vseh narodov monarhije in jih spravlja v zvezo z ustavnim razvojem in politiko osrednjih državnih organov. V nasprotju z obstoječimi standardnimi deli s tega področja, ki v glavnem upoštevajo le odnose med t. i. zgodovinskimi narodi kot silnice razvoja in razpada monarhije, je tu pritegnjen v zgodovinsko obravnavanje celoten kompleks problemov in pokazan delež, ki so ga v zadnjem obdobju monarhije imeli manjši «nezgodovinski narodi» in njihove težnje po samostojnem razvoju.

Delo je po svojem sintetičnem značaju pravcati priročnik o obravnavanih problemih. Kot tako je pomemben dosežek in v svoji skrajšani francoski verziji prvotnega referata resna afirmacija naše nacionalne historiografije v mednarodnem znanstvenem svetu.

Drugi nagradi sta dobila:

Branko Pustoslemšek

za iznajdbo «Priprava za navijanje kovinskih plošč v zvitke».

Iznajdba se nanaša na novo konstrukcijo naprave za navijanje mehkih kovinskih plošč v zvitke. Z napravo je omogočeno pakiranje pločevine, pri katerem se lahko izvlečejo posamezne plošče iz sredine zvitka, embalaža pa ostane nepoškodovana. Pri tem se znatno prihrani na času in skladiščnem prostoru. Naprava je dobila mednarodno priznanje in jo uspešno uporablja Cinkarna Celje, predvsem za izvoz namenjene pločevine, ki je pogojen s takim načinom embaliranja.

Valentin Osredkar

za iznajdbi «Jamska stojka» in «Jamsko stropno oporje».

Avtor je z iznajdbama rešil problem opiranja rudarskih izkopov z doma izdelanimi jeklenimi opornimi elementi, ki se lahko prestavljajo in ponovno uporabljajo. S tem se ne le znatno zmanjša poraba jamskega lesa, temveč prej uvožene naprave te vrste sedaj celo izvažamo. Obe iznajdbi uporablja Strojna tovarna v Trbovljah s proizvodnjo jeklenih stojk in stropnikov.

Komisije, na katerih predloge je upravni odbor Sklada Borisa Kidriča podelil nagrade, so sestavljali:

Za področje tehničnih in naravoslovnih ved

predsednik prof. dr. ing. Roman Modic, člani prof. dr. ing. Janko Bleiweis, prof. dr. ing. Daro Dolar, prof. dr. ing. Viktor Kersnič, prof. ing. Bojan Kraut, doc. dr. Franc Križanič, prof. dr. ing. Milan Osredkar, prof. dr. ing. Roman Poniž.

Za področje naravoslovnih in medicinskih ved

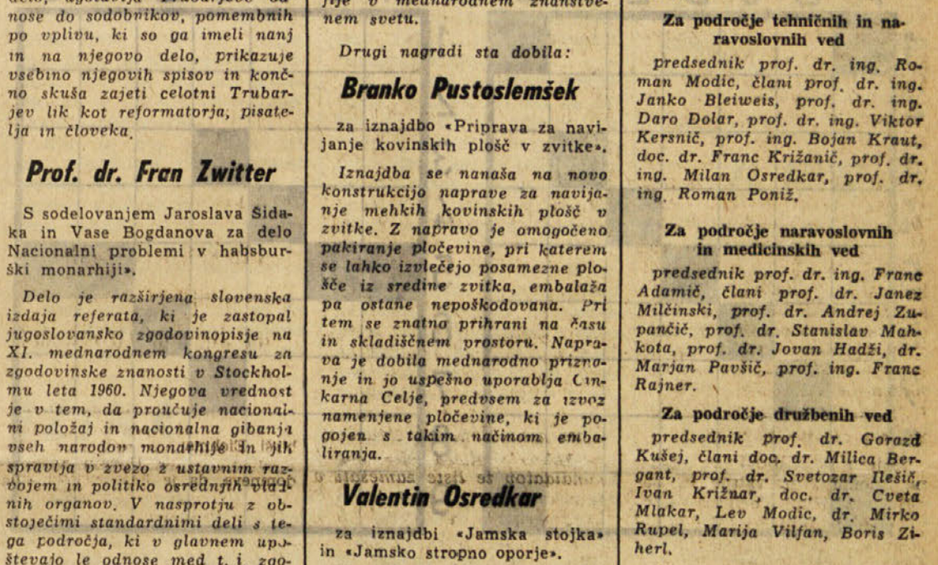
predsednik prof. dr. ing. Franc Adamič, člani prof. dr. Janez Milčinski, prof. dr. Andrej Zupančič, prof. dr. Stanislav Mahkota, prof. dr. Jovan Hadži, dr. Marjan Pavšič, prof. ing. Franc Rajner.

Za področje družbenih ved

predsednik prof. dr. Gorazd Kušej, člani doc. dr. Milica Bergant, prof. dr. Svetozar Ilešič, Ivan Križnar, doc. dr. Cveta Mlakar, Lev Modic, dr. Mirko Rupel, Marija Vilfan, Boris Ziherl.

Za tehnične izume in izpopolnitve

predsednik Lojze Vidmajer ter člana ing. Stanko Turk in ing. Dušan Poljak oziroma ing. Karel Slokan in ing. Leo Pipan.

V četrtek so na slovesni seji Sklada Borisa Kidriča počastili spomin velikega revolucionarja in podelili Kidričeve nagrade ter nagrade Sklada Borisa Kidriča

FILIBERT BENEDETIČ

Mati iz Benečije obišče sina

Mati iz Benečije je sedela poleg mene:
pil sem kavo.
In so konjska kopita topotala.
Oči globoke kakor zemlja, samota,
oči - podoba sinov s krampom v tujini,
oči - pozabljena revščina ob reki Nadiži,
oči motnoprozorne.
In so konjska kopita topotala.
Jaz sem en Slovenec v križišču
razparan
ki ga ziblje venec češenj skal in morja
a ti poljana mojih sanj si videla to mater
srno med jalovimi travniki
zasuto s plazom pozabe
si videla ljudi stoletni molk grobov
in krik zadušen v nemih globinah?
Če si narod zatuli svoj gnev
da bo vedel ves svet kakšno smrt
izigrava protest.
In so konjska kopita topotala.
Mati z Benečije je sedela poleg mene
mati z Benečije si je v naročju pletla solze..,
oj božime oj božime.
In so konjska kopita topotala.

Adamičev spominski muzej

Na hiši, podobni mali graščinski pristavi, na Spodnjem Blatu št. 6 v Prapročah pri Grosupljem na Dolenjskem je Slovenska izseljenska matica že leta 1954 vzidala spominsko ploščo z napisom v slovenščini in angleščini: «Iz tega doma je odšel v svet naš nepozabni Louis Adamič (1899-1951). Svojo pot je dopolnil pogumen in velik kot žrtev za pravice ljudstva».

Sklenili so, da bodo v tej hiši, v kateri sedaj prebiva mlajši Adamičev brat z družino, uredili osrednjo sobo zraven stolpiča kot posebno spominsko sobo. Bila naj bi prvi zametek Adamičevega muzeja v domovini. Tu bo izvirni Jakčev portret s pisateljevim podpisom. Verjetno pa bo tu stal tudi drugi odlitek Adamičevega portreta iz brona, ki ga bo za postavitev v Ameriki izdelal prof. Zdenko Kalin. Razstavno gradivo pa bo predstavljalo predvsem Adamičevo literarno delo, razne listine, korespondenca in osebni predmeti. Važno bi bilo zlasti zbrati korespondenco in zato odbor za počastitev spomina prosi posestnike gradiva, da ga posredujejo odboru pri Društvu slovenskih književnikov v Ljubljani.

Adamičev spominski muzej

DANILO LOKAR

Z glavo skozi zid

Danilo Lokar nas vedno znova preseneča. Minilo je komaj nekaj mesecev, kar je izšla njegova zadnja novelistična zbirka Dva obraza dneva, že imamo pred seboj njegovo novo knjigo. In to po vseh tistih delih, ki smo jih v zadnjih osmih letih dobili od njega. Zdi se kot da bi pisatelj v nekaj letih hotel nadoknaditi in dohiteti tisto, kar je s svojim poznim vstopom v slovensko literaturo zamudil. Res pa je, da pri Lokarjevi najnovejši knjigi, novelistični zbirki Z glavo skozi zid, ki jo je zdaj izdala Državna založba Slovenije, ne gre za nova dela, temveč za novele, ki so nastale že precej let pred zadnjo vojno, deloma pa neposredno po njej. Vendar pa kaže nova Lokarjeva knjiga ne glede na to vso prizadevnost avtorja, čigar literarna podoba je v osmih letih, odkar je prišla na slovenski knjižni trg prva njegova knjiga, dobila docela jasen, samosvoj in originalen značaj. Predvsem pa nam nova knjiga s starejšimi teksti samo še dopolnjuje pisateljevo podobo, ki jo sicer slovenski bralci poznajo iz Podobe dečka, Hudomušnega Erosa in drugih Lokarjevih knjig. Zato je zbirka novel Z glavo skozi zid zanimiva ne samo po svoji vsebini kot literarno delo, temveč tudi kot knjiga, ki potrjuje in deloma dopolnjuje Lokarjev literarni profil.

Knjiga Z glavo skozi zid je predvsem novelistična zbirka, katere značaja ne spremeni dejstvo, da je v njej poleg šestih novel priobčena tudi drama Razvratnik. Od novel so tri izpred vojne, iz let 1932 in 1935, ostale pa so nastale neposredno po osvoboditvi. Tako drama kot novele obravnavajo snov iz pisateljeve ožje domovine in zajemajo snov izpred vojne, deloma pa iz vojne, saj sta dve noveli (Bolnik in junaki, Legenda) izrazito vojni zgodbi. Naslovna novela kakor tudi drama pa obravnavajo predvsem probleme propadlosti stare družbe.

Za dramo, objavljeno v tej knjigi velja, da je bolj zanimiva kot Lokarjev dramski poskus kakor kot odrski tekst, ki naj bi polnokrvno zaživel na odru. Novele same sicer kake velike stvaritve niso in se jim pozna, da je v njih avtor šele tipal za snovjo in za formo, čeprav so nekatere od njih polno doživete in dognane umetnine. Morda velja to še v posebni meri za Krvavo potegavščino, ki prerašča realni okvir in predstavlja nekak simbol človeških usod 20. stoletja ali pa za odlično novelico Bolnik in junaki. V vseh teh zgodbah se že kažejo nekatere značilnosti Lokarjevega pisanja, ki so njegova odlika in ki jih v vedno večji meri srečujemo v njegovih kasnejših stvaritvah. To velja za pisateljevo poglabljanje v posamezne človeške usode, za njegovo prizadevanje, odkriti psihološke komponente svojih junakov, za ljubezen do narave in človekove spopade z njo. Te prve novele pa kažejo tudi pisateljevo prizadevanje za stilno prečiščenostjo in za poetičen izraz.

Če strnemo nekaj misli o najnovejši Lokarjevi knjigi z njegovimi prvimi deli, lahko ugotovimo, da so nekatere od teh novel zanimive, tudi lepo in umetniško prepričljivo napisane, da pa seveda še ne dosegajo kvalitete kasnejših, širše in globlje zastavljenih in zato tudi bolj dognanih tekstov. Imajo pa kljub temu že mnoge odlike kasnejšega Lokarjevega literarnega izraza. Zato je zbirka novel Z glavo skozi zid zanimiva predvsem kot knjiga, ki omogoča spoznavanje pisateljevega literarnega razvoja.

(Nadaljevanje na 5. strani)

Arthur Omre

BEG

V zbirki Kiosk (Državna založba Slovenije) smo v lepem prevodu Janka Modra dobili nov prevod iz norveške literature, ki jo pri nas že zelo slabo poznamo. Gre za roman «BEG», ki ga je napisal Arthur Omre, pri nas prav tako še nepoznan norveški pisatelj. Po svetu je Omre bolj poznan, saj si je prav s tem delom pridobil širok sloves. Pisatelj Arthur Omre (rojen 1887) je po življenju, ki ga je preživel na morju, prebil vrsto let v Združenih državah Amerike. Šele potem, ko se je vrnil v domovino ,se je posvetil pisateljevanju. Napisal je vrsto romanov, dram in filmskih scenarijev, med katerimi je prav roman «Beg» najbolj poznan. Je pa to delo vsekakor tako, da mu je upravičeno prineslo svetovni sloves.

Vsebina romana «Beg» je preprosta. Pobegli zločinec beži proti severu Norveške, da bi se izognil policiji. V majhnem obmorskem mestu začne s trgovino z ribami, ki mu lepo uspeva. Nadvse priden je, marljiv, soliden trgovec, ki si kmalu pridobi sloves pa tudi spoštovanje someščanov. Tudi materialni uspehi so zadovoljivi. Kljub temu pa ni niti miren niti zadovoljen. Vse njegovo življenje je namreč en sam beg

Ilaria Occhini, dekle s klasično lepim obrazom, je mlada igralka, ki pa se je že izkazala v dramatiziranem romanu «Zločin in kazen»

ZANIMIVI POSKUSI S PTICAMI SELIVKAMI

Kot mornarji v starih časih se ptice orientirajo po zvezdah

V Afriko in Azijo lete štorklje po dveh poteh - Tudi sonce ptice usmerja

Leto za letom zapušča večina ptic jeseni naše kraje in se preseli v toplejše dežele, a spomladi se po isti poti vrača, da v starem kraju gnezdi in izleže mladiče. A to potovanje je nemalokrat zelo dolgo, saj morajo te drobne živalice preleteti ogromne razdalje.

Učenjaki se že od nekdaj sprašujejo, kako neki najdejo ptice pravo pot, ki jih privede prav v tisti kraj, ki so ga prejšnjo jesen zapustile. Ali imajo tako dober vid in spomin, da si zapomnijo pokrajino, nad katero so letele, ali imajo poseben organ, ki jim pomaga, da ne zaidejo, ali je to nekakšen radar, kot ga imajo ladje, letala? Ali pa lete kar na slepo in le po naključju najdejo pravi kraj....

Da bi dognali to, so morali opazovati posamezne vrste ptic ob selitvi in tudi potem, ko so se vrnile. Natikajo jim obročke na noge, da bi z gotovostjo vedeli, da je to zares vedno ista ptica. A kljub temu še do sedaj ni moč prav zanesljivo trditi, da so o tem učenjaki že vse odkrili.

Na primer štorklje. Zasledovali so selitev štorkelj iz Nemčije. Opazili so prav kmalu, da ne lete vse štorklje v isto smer. Štorklje, ki so gnezdile v evropskih krajih zahodno od reke Weser lete jeseni vselej čez Francijo, Španijo, Gibraltar v Afriko. Od tam nadaljujejo letenje dalje proti Sudanu, Keniji, Tanganjiki do skrajnega jugovzhodnega dela Afrike. 12.000 kilometrov meri pot, ki jo preletijo te štorklje.

Štorklje pa, ki živijo poleti vzhodno od omenjene reke uberejo popolnoma drugo pot jeseni. Iz Evrope lete proti Bosporu, od koder se jih del usmeri proti Perzijskemu zalivu in dalje v Indijo, a del si izbere pot čez Sirijo in naprej v južne predele Afrike.

Vse ptice selivke, kot so: šoje, lastovke, žerjavi, divje race, gosi ali labodi, letijo tako zanesljivo, da človek spričo take preciznosti naravnost osupne.

In čeprav raziskovalci, rekli bi, natanko poznajo pot sleherne ptice in dobro vedo, kje bo prebila zimske mesece, je še vedno uganka, kako morejo vsi ti krilati popotniki najti svojo pravo pot. Ali je tako močan nagon, ki jih vodi, da ne zgrešijo poti? Ali imajo morda v svojem telesu organ, ki čuti magnetne silnice Zemlje, ter se po njih ravna? Ali pa se ptice spoznajo na zvezde in po njih ravna? Ali pa se ptice spoznajo na zvezde in po njih usmerjajo svoj let?

Nemški ornitolog Kramer je, dopuščajoč možnost, da se ptice pri selitvi in dolgih poletih ravnajo po Soncu, Mesecu in zvezdah, opazoval škorce v kletkah. In res je videl, kako so ze začetek oktobra, ti škorci načeli neprestano siliti na jugozahodno stran kletke. In, čeprav je kako kletko zasukal, so se potem škorci preselili v tisti del kletke, ki je bil obrnjen proti jugozahodu.

Da bi se prepričal, če morda le nimajo škorci v telesu nekak «kompas», ki jim kaže pravo smer, je naložil na jugozahodni strani kletke polno kovinskih predmetov, ki bi zagotovo še tako močan in precizen kompas «zmešali», ako bi ga ptice zares imele. Toda kovine niso niti najmanj vplivale na vedenje škorcev. Kar naprej so silili proti jugozahodu. Tako se je Kramer prepričal, da ptice selilke nimajo ne «kompasa» ne kake drugačne magnetne naprave.

Profesor Kramer je poskušal še dalje. Hotel je dognati, če se ptice morda spoznajo na zvezde. V ta namen je postavil paviljon, ki je imel zgoraj šest oken. Vsako teh oken je imelo okrnico, ki se je dala hitro zapreti, tako da ni mogel nihče videti skozenj. Poleg tega pa je dal napraviti še vrsto ogledal ob oknih, s katerimi je vsak hip lahko spremenil sliko zvezd na nebu. Po dolgotrajnih poskusih se je nazadnje prof. Kramer prepričal, da se ptice v resnici ravnajo po Soncu in zvezdah. Dognal je celo, da zmorejo to tudi pri oblačnem nebu.

Znano je, da race, žerjavi, mišarji, penice, drozgi in še nekateri ptiči, letajo najraje ponoči. Ta njih nočna potovanja sta začela opazovati raziskovalca Lowery v Ameriki in Sutter v Švici. Pri tem sta se prepričala, da imajo te ptice čut za orientacijo tako močno razvit, da je skoro tako zanesljiv kot radar. V Ameriki so, zato, da bi jih laže opazovali ponoči, racam pritrdili majhne električne žarnice. Na ta način so dognali, da je ptičam zelo olajšano letenje, če je jasno, vendar pa jih oblačno nebo nič preveč ne ovira. Precej verjetno je, da se ptice selilke pri nočnem letenju ravnajo po zvezdah in drugih nebesnih znamenjih, ki jih dobro poznajo in razumejo.

Tudi znani nemški učenjak in proučevalec življenja ptičev, prof. Sauer, je napravil v bremenskem planetariju zelo zanimiv poskus.

Na sredo planetarija je postavil veliko kletko, v katero je zaprl škorca. Tedaj je pokril planetarij z umetno narejenim nebom, kakršno je nad Bremenom jeseni. Škorec je takoj zletel v tisto stran, ki je kazala južno stran neba. Čeprav je bila na tisti strani ograja in ni mogel skoznjo, je kar naprej silil na jugo-vzhod.

Zatem je prof. Sauer še večkrat menjal umetno nebo nad planetarijem. Najprej se je pojavilo nebo, kakršno je takrat nad Prago, potem nad Budimpešto, a nazadnje nebo nad zahodno Turčijo. Tedaj je škorec brž menjal smer ter jo je ubral naravnost proti jugu. Zvezde so mu pokazale zanesljivo pot proti njegovemu prezimovališču v Afriko.

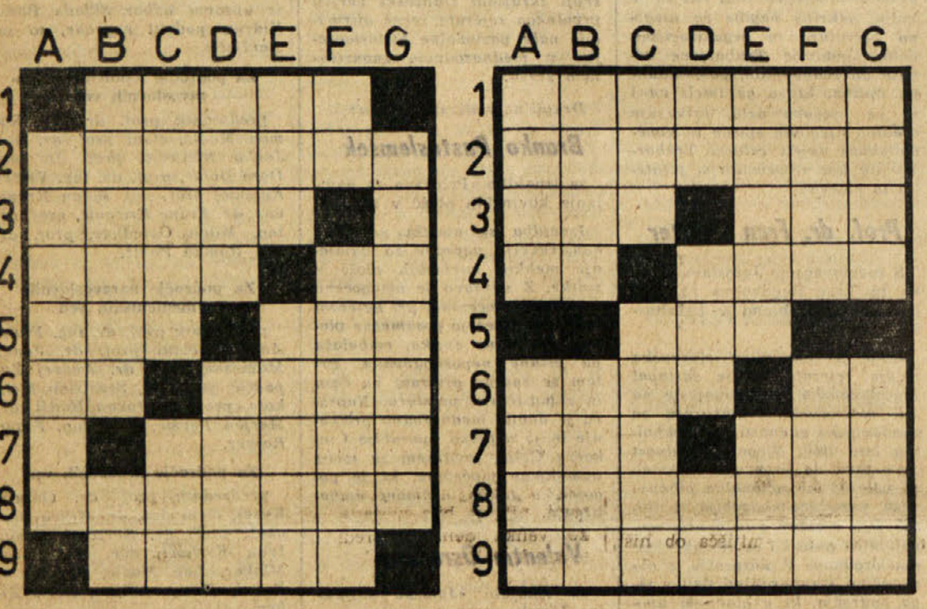
Tudi prof. Sauer se je s tem poskusom prepričal, da letijo ptice selilke iz Evrope v dveh smereh v dežele, kjer prežive zimo: nekatere letijo čez Francijo, Španijo, Sredozemsko morje in priletijo tako v Afriko, druge pa si izberejo pot proti jugovzhodu, ter lete čez Malo Azijo in Egipt ter tudi dospejo v Afriko.

Prof. Sauer je s tem poskusom in še z več drugimi, dokazal, da se ptice selilke orientirajo po zvezdah, podobno, kot so se ravnali po zvezdah tudi mornarji v prejšnjih časih.

Lahko rečemo, da ta majhna bitja močno prekašajo človeka, ki je brez vsakovrstnih aparatov in zapletenih instrumentov brez moči in si z lastnimi močmi ne zna pomagati, medtem ko imajo ptice sposobnost, da si vtisnejo v spomin sliko nočnega neba in da po njej uravnajo svoje letenje.

Pomlad je v deželi...

KRIŽANKA I.

VODORAVNO: 1. tvorba za spise, 2. mlajša zemeljska doba, 3. rimska boginja rodovitnosti, Saturnova žena — organ vida, 4. kemični znak za mazurij lesena zagozda, 5. naplačilo, predujem, 6. nemški idealistični filozof (Immanuel) — okrajšava za tisočinko metra, 7. naslovni junak popularne Gotovčeve opere — orel iz germanske mitologije, 8 dolina z ubočenimi bregovi, 9. slamnat klobuk.

NAVPIČNO: A. najmanjši delec materije — piškot, B. sprimek snega — veliko sibirsko jezero, C. oblika rastlinskega stebla — pozitivna elektroda, D. začetnici slavnega vojskovodje v veliki angleški buržoazni revoluciji — žival, ki živi pod zemljo — pamet, razum, E. glasbeni instrument — ime ameriške filmske igralke Baxter, F. jabolku podoben južni sad — praprebivalci Srednje Amerike, G. židovsko moško ime — prehod dneva v noč.

RIŽANKA II.

VODORAVNO: 1. visoka planota, 2. francoski pisatelj in dramatik (Marcel), 3. francoski zgodovinar iz prejšnjega stoletja (Ernest), 4. arabski knez — kratica za nekdanjo konjsko silo, 5. sanje — slovenski mednarodni šahovski mojster (Stojan), 6. avtomobilski znak Turčije — zarja, 7. najobsežnejša literarna zvrst, 8. glavna ženska vloga v Verdijevem «Trubadurju», 9. velike kamnite gmote.

NAVPIČNO: A. vladarjev sedež, B. diameter — znižana glasbena nota, C. ustanovitelj sovjetske države — termin, D. Ober — srh, E. glas, zvok — del pristanišča, kjer pristajajo ladje, F. središče vrtenja — indijanski strup za puščice, G. italijanska pokrajina.

REŠITEV PREJŠNJE KRIŽANKE

VODORAVNO: 1. akvarel — krompir, 2. slatina — Hokaido, 3. terakota — kor — m, 4. rod — šs — Traviata, 5. Opava — alt — Aran, 6. Sara — aga — dinast, 7. kt. — ledenjaki — mi, 8. ornamentika — rak, 9. paktan: — Mirjana.

AVTOMOBILIZEM

Letos bodo izdelali nad milijon avtomobilov

Proizvodnja avtomobilov v Italiji močno narašča in razmerje tega naraščanja je zelo zanimivo. Tako so na primer lani izdelali v italijanskih tovarnah 946.793 avtomobilov, od katerih je bilo 877.860 osebnih. V primerjavi z letom 1961 se je proizvodnja povečala za 24.72 odst. Avtobusov in kamionov pa so lani izdelali 68.933.

Niso še znani podatki za prva letošnja meseca, toda po neuradnih vesteh se zdi, da se proizvodnja še nadalje dviga. Če ne bo prišlo kaj vmes, in sicer kaj posebno izrednega, lahko za gotovo pričakujemo, da bodo letos prvič prekoračili proizvodnjo 1.000.000 vozil. To pomeni, da se bo proizvodnja podvojila v primeri z letom 1959 ter da bo trinajstkrat večja kot leta 1937, ko niso izdelali niti 87.000 vozil, kar pa je bil za tiste čase pravi rekord.

Podobno poteka tudi nakup in registracija novih vozil, zaradi česar se stalno veča število krožečih avtomobilov v Italiji. Število registriranih avtomobilov se je od leta 1958 do lani več kot potrojilo. Leta 1958 so namreč vpisali novih 209.315 osebnih vozil, lani pa kar 634.620. Če se bo število registriranih avtomobilov večalo v istem razmerju kot doslej, jih bodo letos registrirali nad 850.000, pri čemer so seveda všteta tudi vozila tuje proizvodnje. Če se spomnimo, da je bilo leta 1938 registriranih samo 38.675 novih osebnih avtomobilov, tedaj vidimo, da je bil storjen ogromen skok naprej.

Pri nas v Trstu ni število registriranih avtomobilov tako strmo naraslo, ker gre v glavnem samo za mesto in je bilo tudi že pred nekaj leti število vozil precej visoko. Kljub temu pa se je številu vseh registriranih osebnih vozil od leta 1958 skoraj podvojilo, saj jih je bilo 1958. leta 17.051, decembra lani pa 33.939. To se pravi, da pride sedaj na vsakih devet prebivalcev po en osebni avtomobil.

Po neuradnih podatkih je decembra 1962 krožilo po vsej Italiji 3.533.000 avtomobilov, izmed katerih jih je bilo 3.005.000 osebnih in 528.000 težkih avtomobilov. V primeri z decembrom 1961 se je skupno število avtomobilov povečalo za 590.000. Ker je začelo voziti lani po italijanskih cestah 704.000 novih vozil, pomeni, da so jih 114.000 poslali med staro železo. To tudi pomeni, da se italijanski avtomobilski park naglo obnavlja.

Mrve in drobiž

☆ VINO je dobra, in če ga po pameti piješ, tudi zdrava pijača. Vina se na svetu dosti popije. Kdo bi mogel ugotoviti, koliko pravega in koliko umetno narejenega. Statistika za lansko leto kaže, da so popili v Franciji na glavo 126 litrov, v Italiji 113, v Luxemburgu 31, v Zahodni Nemčiji 7 in na Holandskem 2 litra vina.

★ CARINIKI so državni uradniki. Blago in ljudje, ki potujejo čez državne meje, pridejo po navadi njim v roke. Cariniki lahko zelo povišajo dohodke državni blagajni. Perzijska vlada je občutno zvišala plače svojim carinikom. Uspeh ni izostal. Dohodki iz carinskih pristojbin so se trikrat povečali.

☆ ČINČILA so glodavci, ki živijo visoko v Andih. So že zelo redki in njih kožuščki so izredno dragi. Neka pasma mačk je po svoji zunanjosti in po dlaki kar precej podobna činčilam. Tem mačkam pravijo činčila mačke. Na letošnji mačji razstavi v Parizu je odnesla prvo — lepotno nagrado skupina štirih perzijskih činčila mačk. S čim vsem se ne ukvarjajo ljudje, ki nimajo kaj delati.

★ POWERS je ime znamenitega ameriškega letalca — vohuna. Zaradi njega sta se zelo grdo gledala Eisenhower in Hruščev. V Rusiji so obsodili Powersa na deset let strogega zapora. Sedel je le dve leti. Ameriška in ruska vlada sta zabarantali vohuna Powersa za vohuna polkovnika Rudolfa Abela. Doma pa se je Powersova žena iz dolgega časa vdala močnemu whiskyju in zabavi z možmi, ki niso bili njen zakonski mož. Gary Powers in njegova žena Barbara sta se ločila. Vzrok — moževa služba.

☆ KOLHOZ v okolici mesta Perma je ostro napadla v svojem članku moskovska «Pravda». Ta kolhoz se peča tudi s prašičerejo. «Pravda» očita temu kolhozu, da zapravlja denar, češ da je zgradil za bivanje prascev namesto hleva pravcato palačo. Poleg palače svinjskega bivališča pa je še postavil nebotičnik, v katerem je spravljena prašičja krma. Mogoče pa je kolhoz nedolžen, in so ga le polomili sodobni arhitekti, ki hočejo pač biti za vsako ceno izvirni.

★ ANGLEŽI so ljudje, ki silno radi stavijo. Stava je njihova narodna strast. Vsaka strast stane. Kaj je na tem svetu zastonj in kateri strasti lahko zadostiš, da te ne bi nič stalo? Lansko leto so Angleži izdali samo za stave 900 milijonov funtov.

☆ ZAKLJUČNI izpiti v rednih šolah, pa tudi v raznih tečajih, so vedno nekaj pomembnega. Zaključne izpite vedno proslavijo posebno tisti, ki te sitnosti v redu in z uspehom prestanejo. V Frankfurtu v Nemčiji so udeležence nekega tečaja za tajnice naročile v slaščičarni velik pisalni stroj iz marcipana. Umetnik-slaščičar je izdelal tako umetnino, da bi kar sedel k njej in nanjo tipkal. Tečajnice pa so jo na zaključni zabavi s profesorji vred — pojedle.

★ SALVATORE Quasimodo je znameniti italijanski pesnik. Leta 1959 je dobil Nobelovo nagrado za književnost. Svet je poln zavisti. Zavist drugih pesnikov in umetnikov je spravila Quasimoda na beraško palico, da tolče danes dobesedno bedo. Pevcu vedno sreča laže, on živi brez denarja...

☆ TRAPEC je geometrični lik, katerega učenci v šoli računajo. Trapec pa imajo tudi v cirkusih in je nekatere vrste zelo visoka in zelo nevarna gugalnica. Tisti, ki se na gugalnici-trapecu znajo dobro gugati, pravijo umetniki in za svojo umetnost dobro zaslužijo. V Londonu je sedaj tudi cirkus Billy Smart. Tam imajo na trapecu umetnico. Ta ima devet mesecev staro hčerko. Dobra mamica umetnica jemlje drobno bitje s seboj na trapec in z njim v naročju se na trapecu vratolomno zvija in guga. Gotovo potegne plačo za obe.

★ MLADOSTNIKI delajo sive lase oblastem v ameriških mestih. V New Yorku in drugih večjih mestih so morali ojačiti policijo. Sedanje število policajev je bilo premajhno, predvsem v večernih urah, ko se potikajo po cestah tolpe mladostnikov, ki so mestoma strah prebivalstva. Sociologi, ki so se ukvarjali s poedinci teh tolp, so prišli do zaključka, da so to predvsem ljudje brez šolske ali brez strokovne izobrazbe, ki zaradi tega ne morejo dobiti pravega zaposlitve s stalnim zaslužkom. Zato čutijo, kot da jih je družba izločila in da zanje ni mesta v njej.

☆ RADIO Moskva je poročal, da so ustrelili dva mlada razbojnika v mestu Blagoveščensk, ki sta vdrla v trgovino z napetima samokresoma in zahtevala denar od poslovodkinje. Poslovodkinja se jima je uprla, pa sta jo zaklala z nožem.

☆ ŠVICA je nevtralna država. V Švici je mnogo mednarodnih sestankov. Kovnica švicarskih novcev je tudi neke vrste mednarodne kovnice. Lani so tam kovali 10 milijonov aluminijastih kovancev za Libanon in 20.000 zlatnikov po 50 in 25 frankov za Lichtenstein. Lani so prejeli v preiskavo 1241 kovancev. Ugotovili so, da je bil 1201 kovanec ponarejen. Za lastne potrebe je kovnica kupila lani 30 ton čistega srebra.

☆ DUERRENSTEIN je pogorje v Avstriji, na meji med deželo Štajersko in deželo Nižjo Avstrijo. Trde, da je v tistem pogorju najbolj mraz v Srednji Evropi; tako naj bi bil tam srednjeevropski tečaj — mraza. Že nekajkrat so pozimi v snegu naleteli na odtise, za katere si niso na jasnem od katere živali naj bi bili. Nekateri so neznano bitje gledali že iz daljave z daljnogledom. So tudi taki, katerim celo prišlo misel, da bi utegnili tam živeti še zadnji preostanki sicer že davno izumrlega mamuta.

Piše: J. Fabul

KAVBOJ in ZLOGLASNA OLPA

Riše: Šuši

Veljaven od 14. do 20. aprila

OVEN (od 21. 3. do 20.4.) Preveč ste podobni čebeli, ki leta od cveta do cveta in bi rada vse obrala. Tudi za vas je prišel čas, da se umirite in vprežete. Poglobite sedanje prijateljstvo, da se spremeni v ljubezen, ki vas bo osrečila. Izkoristite ugodno priliko v poklicnem delu.

BIK (od 21. 4. do 20. 5.) Pred kratkim ste se spoznali z osebo, ki vam kaže naklonjenost in če se le malo potrudite, se bo stvar končala pred oltarjem. Napeti odnosi v družini zaradi nesporazumov. Srečna dneva ponedeljek in torek, neugodna pa sreda in četrtek.

DVOJČKA (od 21.5. do 20. 6.) Ljubezenske zadeve se bodo zapletle in skregali se boste. Obiskali vas bodo znanci iz tujine in tudi vi boste precej potovali. Tako boste vsaj malce pozabili na skrbi, ki vas tarejo v družini. Bodite previdni v svojih poslovnih načrtih. Srečni dan sreda.

RAK (od 21. 6. do 22. 7.) Zašli boste v družbo ljudi, ki vam bodo zelo naklonjeni. Vi pa se boste morali potruditi, da se jim priljubite; zato boste morali pač kazati zanje razumevanje. Če se malce sprostite, boste imeli tudi več uspeha pri svojem delu. Srečen dan petek.

LEV (od 23. 7. do 22. 8.) Ker ste zelo podjetni, skušajte potovati med svojimi počitnicami z osebami drugega spola. Seveda bo to povzročilo tudi nekoliko ljubosumnosti. Ne varčujte s svojo običajno prisrčnostjo. Srečna dneva sreda in četrtek.

DEVICA (od 23. 8. do 22. 9.) Bodite bolj optimistični glede ljudi, s katerimi ste v odnosih. Potrebni ste ljubezni in toplih čustev, toda ne zapirajte se vase. Uspehe boste imeli tudi pri svojem delu, toda biti morate v živih stikih z raznimi ljudmi. Ugoden dan ponedeljek.

TEHTNICA (od 23. 9. do 23. 10.) Ta teden se bodo razblinili nekateri nesporazumi, za kar pa se boste morali potruditi. Tudi napeto stanje v družini se bo popravilo, če boste pokazali le nekoliko razumevanja. V poslovnih zadevah natočite čistega vina.

SKORPIJON (od 24. 10. do 21. 11.) Ugodno obdobje za zasebne in čustvene odnose, ki se bodo okrepili. Zaljubljenci preživljajo naravnost rožnate čase. Preden sprejmete kakšne važne odločitve, se dobro premislite. Gojite svoja prijateljstva, ki vam bodo v veliko pomoč.

STRELEC (od 22. 11. do 21. 12.) Skušali boste pozabiti na prijatelje, kar pa ni prav. Kar vas sedaj privablja, vas utegne kasneje hudo razočarati. Tudi družinskih vezi ne smete razrahljati in pokažite do svojega zakonskega druga več razumevanja. Napredovali boste pri svojem delu.

KOZOROG (od 22. 12. do 20. 1.) V družini se boste težko sporazumeli zaradi nekih nakupov. Popustite nekoliko in zadovoljite ljudi, ki so okoli vas in ki vam žele le dobro. Ne pozabite na zasebno dopisovanje. Ne pričenjajte novih poslov. Srečna dneva petek in sobota.

VODNAR (od 21. 1. do 19. 2.) Čustveno življenje precej razburkano, srečali boste neko osebo, ki vam je vedno ostala simpatično zapisana v podzavesti. Zbližali se boste z njo in preživeli res lepe urice. Tudi v poslovnem življenju vas čaka uspeh. Srečen dan sobota.

RIBI (od 20. 2. do 20. 3.) Preveč ste črnogledi in primanjkuje vam podjetnosti. Zaupajte bolj vase, pa boste bolje uspeli v ljubezni in v življenju sploh. Imate pa precej bujno fantazijo, ki si slika vse le v bolj temnih barvah. Srečna dneva petek in nedelja.

iz naših krajev

TEDEN

V preteklem tednu se je volilno vzdušje nekoliko pomirilo zlasti zaradi dnevov pred velikonočnimi prazniki. V vsem tednu ni bilo v Trstu skoraj nobenega pomembnega govornika vsedržavnih vodstev strank, razen liberalnega voditelja Malagodija, ki je imel zborovanje v kinu Nazionale, kjer je ponovil znane liberalne demagoške teze in se seveda hudo zaganjal proti levičarskim strankam in proti vladi levega centra.

V okviru volilne kampanje lahko vključimo tudi konferenco slovenskih članov PSI, ki je bila v nedeljo. Na tej konferenci so slovenski socialisti opozorili slovensko javnost na obvezo, ki jo je tržaška pokrajinska federacija PSI prevzela v svoji programski izjavi, v kateri se je obvezala med drugim, da se bo borila za uveljavljenje naslednjih zahtev slovenske narodne manjšine v Italiji: 1. Pravica uporabe slovenščine v javnem življenju. 2. Sorazmerno zastopstvo Slovencev v javni upravi; 3. Finančna podpora iz javnih sredstev slovenskim kulturnim, športnim in dobrodelnim organizacijam ter ustanovam; 4. Večja skrb slovenski šoli, ustanovitev slovenskih otroških vrtcev in zabavišč; 5. Gospodarska in socialna zaščita našega delavca in kmeta in 6. Preprečenje umetnega raznarodovanja slovenske zemlje. Na skupščini so slovenski socialisti izrazili tudi željo, da bi vsedržavno vodstvo socialistične stranke izdalo čimprej svojo resolucijo o stališču PSI glede vprašanj slovenske skupnosti v italijanski republiki.

V ponedeljek je bilo na Kolonkovcu zborovanje vrtnarjev s spodnjega dela Kolonkovca, ki bi bili hudo prizadeti, če bi občina izvajala sklep glede razlastitve zemljišč na tem področju za gradnjo ljudskih stanovanj. Sestanka, katerega se je udeležilo veliko število lastnikov, sta se udeležila tudi predstavnika Kmečke zveze in Zveze malih posestnikov. Na sestanku so prizadeti odločno protestirali proti sklepu občinskega sveta in sestavili iz svoje srede delegacijo, ki je skupno s tajnikom Kmečke zveze in Zveze malih posestnikov zaprosila za sprejem pri ravnatelju Urada za kmetijstvo in gozdarstvo, pri trgovinski zbornici in vladnem generalnem komisariatu.

V torek je bila v Avditoriju proslava jubileja slovenskega igralca Modesta Sancina, ki že 40 let deluje na odrskih deskah. Modest Sancin je eden od prvih članov našega gledališča v Trstu. Po zaključeni predstavi Millerjeve drame «Smrt trgovskega potnika» so slavljenca pozdravili v imenu uprave gledališča prof. Rado Rauber, v imenu kolektiva gledališča igralec Jožko Lukeš, v imenu SKGZ Boris Race, v imenu Glasbene Matice Dušan Hreščak, v imenu prosvetnega društva v Škednju V. Repič, v imenu slovenske dijaške mladine dijak Kuferzin, v imenu sveta Svobod in prosvetnih društev iz Kopra tov. Igor Pelan. Poleg tega je slavljenec prejel od številnih slovenskih in jugoslovanskih gledališč, kakor tudi od številnih svojih kolegov, mnogo pozdravnih brzojavk in čestitk.

Na tržaški trgovinski zbornici so se v četrtek nenadoma prekinila pogajanja med predstavniki češkoslovaškega podjetja «Cehofracht» in predstavniki tržaških ustanov, ki so zainteresirane za češkoslovaški tranzit skozi Trst. Med razgovori so naleteli na resne težave, zlasti v pogledu cen in stroškov, ki so povezani s prevozom blaga

Pretekli teden je tudi na Goriškem potekel v znamenju volilnih priprav. Goriška občina je določila število skrutinatorjev posameznim strankam in objavila lepake z nastopajočimi strankami in imeni njihovih kandidatov. Volilna kampanja posameznih strank pa se ni dosti razvila. Morda še največ kričijo fašisti in liberalci, torej tiste stranke, ki imajo najmanj možnosti na kakšen uspeh. Od drugih zborovanj naj omenimo PSI, ki je med drugim imela dve zborovanji v Gorici, dalje v Tržiču in Doberdobu. KPI pa je prejšnjo nedeljo imela na dvoru v Števerjanu zborovanje za slovenske in italijanske bivše partiazne, potem pa še v ponedeljek zborovanje v Doberdobu, ter nekaj sestankov po manjših furlanskih krajih.

Veliko razburjenje med goriškim demokratičnim prebivalstvom je vzbudila vest, da namerava fašistični poslanec Almirante govoriti na volilnem zborovanju v četrtek, 25. aprila, na Trgu Cesare Battisti. Pri prefektu sta zaradi tega protestirala predstavnika Združenja italijanskih partizanov, ker gre očitno za fašistično izzivanje prav na obletnico osvoboditve severne Italije. Takemu zborovanju odločno nasprotuje tudi vse slovensko prebivalstvo v goriški pokrajini.

V zvezi z volitvami naj omenimo še letak, ki ga je izdala SDZ in v katerem pravi, da bodo oni glasovali za kandidate krščanske demokracije, za Martino in Vallaurija. Obenem se zaganjajo proti slovenskim kandidatom na listah FSI in KPI češ, da ne bodo izvoljeni in da hočejo samo pridobiti glasove za druge kandidate teh strank. To je res čudna logika, po kateri agitirajo za direktno glasovanje za italijanske kandidate krščanske demokracije, ki nam še vedno odreka ustrezno manjšinsko zakonodajo, nočejo pa, da bi napredni slovenski kandidati poskusili s preferencami dobiti večino, ali da bi prišli v parlament in senat taki kandidati, ki so se in se hočejo tudi v bodoče potegniti za naše pravice mnogo bolj kot Martina in Vallauri pri KD.

V podgorski tekstilni tovarni se pripravljajo na volitve notranje komisije. Vse tri glavne sindikalne organizacije so objavile svoje kandidatne liste. Med njimi je na prvem mestu lista Delavske zbornice.

Sovodenjci in Doberdobci so se pritožili, da plačujejo predrago vodo Furlanskega vodovodnega konzorcija, v katerega sta včlanjeni tudi ti dve občini. Oni morajo plačati po 50 lir za kub. meter vode, po drugih občinah, ki imajo že dalj časa napeljano vodo, pa po 35 lir. Vodstvo se izgovarja, da je v teh dveh občinah potrebna višja cena zaradi večjih gradbenih stroškov.

Epidemija otroških bolezni na Goriškem, zlasti ošpic in mumpsa, se je nekoliko polegla in verjetno se bo še bolj cez počitnice. Pač pa je skrajno neugodno vreme omogočilo, da se je še bolj razširila influenca, zlasti med starejšimi ljudmi. Vendar pa občinski zdravnik zagotavlja, da so skoro vsi primeri te bolezni le bolj blagega značaja.

PO SKLEPU OBČINSKEGA SVETA O RAZLASTITVI ZEMLJIŠČ NA KOLONKOVCU

Ne uničite vrtnarstva!

Odločen in utemeljen ugovor občinski upravi Kmečke zveze in Zveze malih posestnikov

Tajništvi Kmečke zveze in Zveze malih posestnikov sta te dni poslali tržaški občinski upravi pismo, katero je delegacija vrtnarjev od Sp. Magdalene izročila v torek trgovinski zbornici, ravnatelju Urada za kmetijstvo in gozdarstvo pri VGK in dr. Pasinu, ki jo je sprejel namesto vladnega generalnega komisarja dr. Mazze.

Pismo, ki vsebuje utemeljene ugovore proti sklepu občinskega sveta za razlastitev zemljišč in pradnjo ekonomičnih in ljudskih stanovanj pri Sp. Magdaleni v okviru zakona št. 167 od 18. aprila 1962, se glasi:

«Kmečka zveza in Zveza malih posestnikov, s sedežem v Trstu — Ul. Geppa 9, ki sta bili priznani kot pravni telesi z dekretom tržaške prefekture — predsedstvo cone — dne 17. junija 1950, kot zastopnici neposrednih obdelovalcev zemlje v tržaški pokrajini predlagata svoje ugovore v določenem roku, kot določa člen 6 omenjenega zakona.

Ta ugovor utemeljujemo kot sledi:

Z načrti, ki jih je občinski svet odobril s sklepi 178 bis, 178 in 194 dne 11., 15. in 18. marca 1963 z izključitvijo področja Barkovlje-Bovedo, se vinkulira za dobo desetih let 895.000 kv. m površine in se predvsem prizadenejo mala posestva.

Ti načrti prav gotovo niso v duhu zakona, ki hoče preprečiti špekulacijo z gradbenimi zemljišči

Najbolj pereče je vprašanje področja pri Sp. Magdaleni pod Rovtami, tudi če za ostala področja veljajo iste pripombe, vendar je problem področja pri Sp. Magdaleni pod Rovtami, lahko bi rekli, tragičen.

Na področju Sp. Magdalene pod Rovtami se imobilizira 406.887 kv. m površine zemljišč s perspektivo ,da bodo razkosana, razlaščena in uporabljena za ekonomične in ljudske gradnje. Ne smemo pozabiti, da na tem področju živi precejšnje število kmečkih družin, katerih edini vir dohodkov je kmetijstvo, ki je doseglo največjo mogočo intenzivno proizvodnjo, ki jo lahko prekosi le industrializirano vrtnarstvo s steklenimi lopami.

Čeprav ni na omenjenem področju toplih ali hladnih rastlinjakov, prekašajo investicije, vložene v zemljišča v obliki vodnjakov, namakalnih naprav, toplih gred in močnega organskega gnojenja, s čimer se je pripravilo zemljišče primerno za vrtove, prav gotovo vrednost samih zemljišč.

Ne smemo namreč pozabiti, da je bilo to področje v mnogih desetletjih polagoma valorizirano, tako z velikim trudom, kot z ne manjšimi vloženimi denarnimi sredstvi.

Enak je položaj družin, ki jih sicer ne moremo šteti med izključno neposredne obdelovalce zemlje, pa vendar obdelujejo te vrtove s svojim strokovnim znanjem in vso vnemo.

Morda ni treba še posebno poudarjati, da vrtnarstvo, ki je bilo na drugih področjih dejansko uničeno ali skrčeno na minimum, na področju pri Sp. Magdaleni pod Rovtami, usmerjeno na tržno produkcijo, nudi našemu mestu količino povrtnin, ki po cenitvi pristojnih organov predstavlja približno od 60 do 80 odst. lordo produkcije industrijskih in domačih vrtov za prodajo, ki skupno znaša od 500 do 600 milijonov lir letno.

Spričo omejenosti, da ne rečemo sploh obstoja, razpoložljivih zemljišč, ki bi bila primerna za vrtnarstvo, in upoštevajoč dejstvo, da je naše mesto že danes odvisno od drugih pokrajin glede kmetijskega pridelka na splošno, in še posebej, kar se tiče povrtnin, imamo za potrebno, da je treba to proizvodnjo šteti kot prvenstvene važnosti za prebivalstvo in da jo je torej treba kot tako tudi jemati v poštev.

Če je res, da so stanovanja potrebna, je prav tako res, da bi se mogla nakupiti gradbena zemljišča, ki bi bila bližja mestu, vsekakor ne tako daleč od središča mesta, in koder so že speljane ceste. Tudi če bi bilo treba za to poseči po zemljiščih, ki so last javnih ustanov, ali zasebnikov, ki doslej še niso bila valorizirana, bi njih uporaba za gradnjo stanovanjskih poslopij ne tako ostro zadela dejavnosti, ki nudi gotovo zaposlitev prizadetim in mestu svežo zelenjavo poceni, ki je nižja, kot jo zmorejo proizvajalci sosednih pokrajin, kajti na proizvodnjo slednjih vplivajo stroški prevoza, ki so za krajevno proizvodnjo minimalni.

Kar se tiče področja pri Sp. Magdaleni pod Rovtami občina predvideva stroške v znesku 4.000.000.000 lir na nakup zemljišč po ceni 3.000 lir za kv. m ter za stroške, ki jih bodo terjale komunalne naprave.

Naše mnenje je, da so ta predvidevanja glede stroškov preveč optimistična, kajti računajo z golo površino, ne pa upoštevajo, kot se zdi, vseh onih investicij v delu in kapitalu, ki so vključene v vrednost naprav in vzdrževanja industrializiranih vrtov.

Že po tem se lahko prepričamo, da bodo stroški za nakup in ureditev omenjenega področja mnogo večji kot se predvideva, ker je pač očitno, da bo vsaka cenitev morala upoštevati vrednost raznih objektov, stavb in namakalnih naprav.

Do take ugotovitve lahko pridemo tudi če primerjamo približno ceno, ki je predvidena za to področje, s ceno za področje Rocol-Melara, kjer kmetijska dejavnost ne dosega indeksa proizvajalne intenzivnosti, ki je značilna za področje Sp. Magdalene pod Rovtami, niti so bila vložena tako velika denarna sredstva za gradnje in naprave, kot pri Sp. Magdaleni pod Rovtami.

Upoštevajoč, da bi načrt za ekonomične in ljudske gradnje pri Sp. Magdaleni pod Rovtami uničil vrtnarstvo na tem področju in ustvaril nove brezposelne, ki ne bi dobili zaposlitve, razen pot splošna delovna sila, čeprav so zelo specializirani v svoji sedanji stroki, je pričakovati močan odpor prizadetih, ki bi ob razlastitvi sicer dobili nekaj denarja, toda brez možnosti zaposlitve, primerne njihovi strokovni sposobnosti.

Mnenja smo, da ni v interesu mestnega prebivalstva pridobitev zemljišč pri Sp. Magdaleni pod Rovtami za ljudsko gradnjo, ampak na drugih področjih, upoštevajoč seveda načelo o ohranitvi osnovne in poglavitne dejavnosti, kot je kmetijstvo in še posebno vrtnarstvo, zelo intenzivno in specializirano.

Glede na vse to Kmečka zveza in Zveza malih posestnikov, po podrobni proučitvi problema, izrecno nasprotujeta omenjenemu načrtu in zahtevata ,da se iz tega načrta izključi vse področje pri Sp. Magdaleni pod Rovtami.

Trst, 9. aprila 1963.

Tajnik KZ Josip Pečenko — Tajnik ZMP Mario Grbec

Še ena slika s ponedeljskega sestanka vrtnarjev na Kolonkovcu. Tajnik KZ inž. Pečenko bere seznam prizadetih lastnikov zemljišč

Pridna kokoš

Slavku Štoki na Kontovelu je mlada kokoš prav za velikonočne praznike pripravila presenečenje, njegovi hčerki Tatjani, ki jo drži v naročju, pa veliko veselje. Znesla je namreč izredno veliko jajce, ki tehta 105 gramov. Razliko z jajcem normalne velikosti lahko sami vidite na sliki

NABREŽINA

Izmed industrijskih objektov naše občine je najpomembnejša štivanska papirnica, kjer je od okrog 650 zaposlenih nad 200 domačinov. V doglednem času se bo ta obrat razširil in zgradil svojemu osebju stanovanja. V nabrežinskih kamnolomih dela kakih 450 delavcev, v onem v Sesljanu (Casale) okrog 100, a domačinov kakšna petina. Tudi to podjetje se je v zadnjih letih močno mehaniziralo, ker ima izredno ugodno konjunkturo; dočim namreč služi nabrežinski marmor v stavbne namene, gre sesljanski apnenec za pomožno sredstvo pri proizvodnji karbida, stekla in sladkorja, torej v tri tovarne blizu Benetk.

Naše gospodinje vedno bolj godrnjajo o draginji, da morajo vedno več odšteti za hrano, in denar nič ne zaleže. Tako tožijo tudi gospodarji. In res gre nad polovico zaslužka v trgovine jestvin.

Tudi vodo bo treba, kot slišimo, drage plačevati. Čeprav ni ta izdatek v primeri z drugimi tako pomemben, vendar prazni tudi to našo skromno blagajno. Verjamemo, da mora občina vodo drago plačati, ker je vodovod stalno bolehav. Nekaj pa prispeva k temu tudi nemarnost potrošnikov vode, ki se poslužujejo javnih pip, ne da bi se zavedali, da je treba potrošnjo vode plačati, pa naj gre ta v prid ali po zlu.

Prva polovica aprila je skoraj že za nami. Druga leta v tem času nam je narava postregla s prvimi pomladanskimi okraski in oljčna ali cvetna nedelja je bila res cvetna, letos pa se je temu izneverila. Tako je tudi s ptičjim zborom, ki nas še najbolj zdrami iz zimske otopelosti. Konec marca se je nekajkrat nekam plašno oglasil kos, a nato spet utihnil. Tudi poljska opravila so v zastoju in marsikoga skrbi, kdaj bo izvršil pomladanska dela in to tembolj, ker so naše kmetije močno odvisne od najetih delavcev.

PREČNIK

Pred tremi tedni so številni pogrebci spremili na zadnji poti 77-letnega Ivana Pernarčiča. Vse življenje zdrava in čvrsta korenina je v zadnjem času odpovedala in mož se je zatekel v bolnišnico, kjer je podlegel. Takšna je usoda trpinov, ki so vse življenje svoje sokove le izcejali in se v težkem delu in skrbeh neprestano borili za obstoj, a namesto primerne nagrade dobivali skromno skorjo kruha in končno prejemali beraško pokojnino. Tako je bilo s pokojnim Pernarčičem kot bivšim kamnosekom. Krpa zemlje mu ni mogla lajšati življenjskih razmer. A s svojim mirnim značajem je to molče in zaprto prenašal, v upanju, da bodo vsaj njegovi otroci — štirje po številu — deležni boljše usode. Lahka mu domača zemlja. Svojcem izrekamo naše sožalje.

Arthur Omre

BEG

(Nadaljevanje s 3. strani)

pred policijo in pred lastno vestjo. Neprestano je na preži, da ga ne bi odkrili, neprestano se boji srečanj z ljudmi iz glavnega mesta, odkoder je doma, najmanjši sumi ga vznemirjajo, da postane ves živčen. Ker nima odjavnice iz Osla, se tudi ne more prijaviti. In prav to ga žene iz kraja, kjer živi v Oslo in še druge kraje, kjer se skuša skriti pred zasledovanjem in pred ljudmi Po nekaj kolikor toliko mirnih mesecih postane tako živčen in nemiren, da prepusti trgovino svojemu sodelavcu in nemirno bega po deželi, dokler ga končno ne primejo v domači hiši v Oslu, kjer se tako rekoč sam preda. S tem sicer izgubi svobodo, doseže pa slednjič svoj notranji mir.

Kakor je to po svoji vsebini pravzaprav preprosta pripoved, pa je na drugi strani izredno razgibana in tudi napeta. Čeprav gre pravzaprav samo za opis beganj glavnega junaka in njegovih duševnih stisk, je roman tako prepričljivo in tako dognano napisan, da nas pritegne k branju in tudi prevzame. Zlasti duševna stiska glavnega junaka, njegovo osveščanje, strah, sanjarjenje, pa ljubezen in njegov odnos do notranjih vrednot, vse to je tako dognano in mojstrsko prikazano da se v celoti vživimo v junakovo osebnost, z njim sodoživljamo njegovo usodo in sočustvujemo z njim. Na koncu pa se z njim resnično oddahnemo in umirimo.

Roman «Beg» je resnično psihološko izredno dognano delo, skopo na zunanjih dejanjih, zato pa notranje bolj razgibano, da nas res prevzame. Kot prava umetnina je roman zaslužil prevod v slovenščino in ga je treba samo toplo priporočiti vsem.

Prispevki za kmetijstvo na Tržaškem

Kmete na Tržaškem opozarjamo na prispevke, ki jih nudi Pokrajinsko kmetijsko nadzorništvo.

Pobude v prid živinoreje

Pokrajinsko kmetijsko nadzorništvo sporoča zainteresiranim kmetovalcem, da bo poleg rednih pobud, nudilo s sredstvi, ki sta jih dala na razpolago ministrstvo za kmetijstvo in gozdarstvo ter vladni generalni komisariat, še naslednje pobude v prid krajevne živinoreje:

Nagrade za vzdrževanje brejih junic

Da bi kmetovalci povečali in izboljšali vzrejo junic sivo-rjave pasme, so bile določene nagrade za vzdrževanje brejih junic. Te nagrade bodo dane v najvišjem znesku 20.000 lir na prošnjo rejcev, takoj ko bo ugotovljena brejost.

Rejci, ki nameravajo izkoristiti to pobudo, so naprošeni, da predložijo zadevno prošnjo na živinorejski oddelek pokrajinskega kmetijskega nadzorništva.

Prispevek za nakup kuncev — domačih zajcev za vzrejo

Kmetovalcem, ki želijo kupiti za vzrejo kunce odbranih pasem (Gigante di Fiandra, Fulvo di Borgogna, Bleu di Vienna) bo dan prispevek v najvišjem znesku 50 odst. nakupne cene, dokler ne bo izčrpana v ta namen razpoložljiva vsota.

Prispevek za nakup opreme za kokošerejo in zajčerejo

Zainteresirani kmetovalci, ki nameravajo nabaviti racionalno opremo, potrebno v kokošereji in kunčereji (kletke), lahko predložijo prošnjo za prejem prispevka, ki bo dan v najvišjem znesku 50 odst. na kupne cene.

Prispevek za zatiranje glavnih (nalezljivih) bolezni perutnine

Da bi se med kokošerejci čim bolj posplošila raba profilaktičnih sredstev za zatiranje glavnih nalezljivih bolezni perutnine (kokošje kuge, difterije, grintavosti), ki delajo precejšnjo škodo vzrejiščem v naši pokrajini, bo pokrajinsko kmetijsko nadzorništvo nudilo prispevek 10 lir za vsako glavo; zainteresirani morajo predložiti prošnjo, v kateri je treba navesti število rejene perutnine in ji priložiti račun za kupljeno cepivo.

Za vsa potrebna pojasnila se zainteresirani lahko obrnejo na živinorejski oddelek pokrajinskega kmetijskega nadzorništva v Trstu, Ulica Ghega št. 6-I, tel. 23-9-27 in 38-6-73 od 9. do 13. ure.

Posojila za razvoj živinoreje

Z namenom, da se pospeši proces izboljšanja in povečanja živine predvideva «zeleni načrt» (zakon z dne 2. junija 1961 št. 454) med drugim tudi posojila kmečkim posestvom, pri čemer prispeva država s plačilom obresti za izvedbo sledečih pobud:

Člen 16 a): nakup živine, tehničnih pripomočkov, kokošerejske in živinorejske opreme.

Člen 16 b): izboljšanje hlevov in drugih bivališč živine; gradnje naprav za vskladiščenje, shrambo in prodajo živinorejske in kokošerejske proizvodnje.

Posojila omenjenih pobud so obremenjena za 1 odst. obrestne mere za najdaljšo amortizacijsko dobo 5 let, za izvedbe, ki jih predvideva člen 16 a) in za dobo 15 let za izvedbo pobud, ki jih predvideva člen 16 b).

Kmetovalci, ki jih omenjene izvedbe zanimajo, lahko v ta namen predložijo prošnjo na pokrajinsko kmetijsko nadzorništvo, Ul. Ghega 6 (v ponedeljek in soboto od 9. do 13. ure), kjer bodo prejeli, poleg predpisanih obrazcev za prošnjo, tudi vsa podrobna pojasnila.

Prispevek za nakup goved za izboljšanje zdravstvenih pogojev.

Vsi rejci, ki nameravajo nadomestiti jetična in brucelozna goveda z zdravimi, lahko prejmejo nakupno nagrado, ki znaša 30% vrednosti kupljenega goveda. Naročila za nakup bo sprejemal do vključno 6. maja živinorejski oddelek kmetijskega nadzorništva.

Brezplačno razdeljevanje sredstev proti parazitom

Pokrajinsko kmetijsko nadzorništvo - Ulica Ghega, št. 6 nudi, dokler ne bo izčrpana v ta namen razpoložljiva vsota, primerne količine pripravkov za zatiranje živalskih in rastlinskih bolezni. V ta namen mora prosilec predložiti prošnjo.

Razdeljevanje bo v skladu z odločbami, ki jih predvideva zakon št. 454 z dne 2. junija 1961, člen 15. (Zeleni načrt — varovanje rastlin pred živalskimi in rastlinskimi zajedavci).

Dana bodo sledeča protiparazitarna sredstva: Geceptaclor, Brassicol, Sanasol, Pomex, sredstvo za zatiranje polžev (Lumachicid), Ziramit, Rogor L 40, Kel-E-20 in Malatox.

Prva štiri sredstva služijo za razkužbo zemlje; pomex v borbi proti koloradskemu hrošču; lumachicid - za zatiranje polžev; ziramit za zatiranje peronospore na krompirju in paradižnikih; zadnja tri pa so specifična insekticidna sredstva in jih uporabljamo za zatiranje oljčne in češnjeve mušice, pajkovcev in uši.

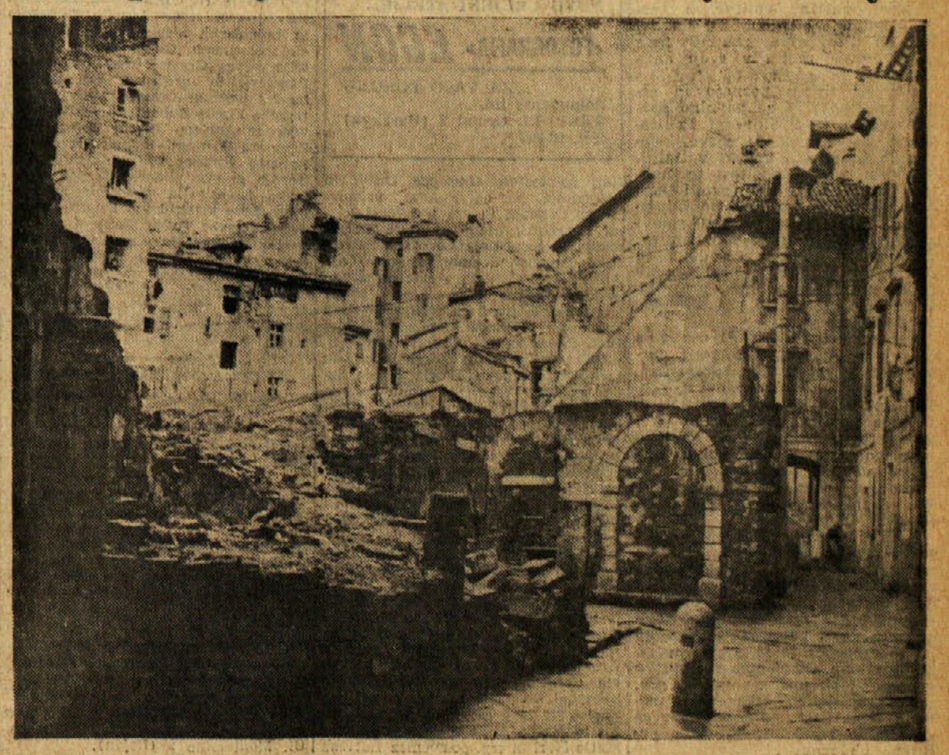
Pojasnjuje se, da bodo navedena insekticidna sredstva lahko prejeli samo tisti kmetovalci, ki prodelujejo svoje pridelke za tržaški trg.

ŠEMPOLAJ

Kot mislimo bo občina kmalu pričela z deli za napravo trga ob vhodu v vas. Ta je zaradi naraščanja števila nedeljskih izletnikov z vozili res potreben, saj ni zanje primernega prostora, tukaj je tudi avtobusna postaja.

Dolina — bivše cerkveno zemljišče (vrt), ki pride za to v poštev, ima debelo plast zemlje, ki jo bo občina nedvomno izkoristila. Če bi je ne porabila za svojo potrebo, bi ta mogla dobro služiti nekaterim novim domovom, ki ne razpolagajo z zadostno količino zemlje za napravo vrtov. To gre za delavske domove in delavci se vedno bolj zavedajo pomena

In te podrtije v starem mestu naj ostanejo?

Vreme včeraj: najvišja temperatura 17.1, najnižja 11.3, ob 19. uri 15.4; zračni tlak 1017.1 narašča, vlage 62 odst., nebo 2/10 pooblačeno, morje skoraj mirno, temperatura morja 11.5 stopinje.

Tržaški dnevnik

Danes, NEDELJA, 14. aprila
Velika noč
Sonce vzide ob 5.23 in zatone ob 18.49. Dolžina dneva 13.26. Luna vzide ob 0.08 in zatone ob 8.31
Jutri, PONEDELJEK, 15. aprila
Vel. ponedeljek

PO NEUSPEŠNEM POSREDOVANJU MINISTRA BERTINELLIJA

Od torka bodo morali vsi zavarovanci plačevati zdravnikom zasebne tarife

Zdravniki bodo na skupščini sklenili, ali bodo zdravili upokojence, zavarovane pri bolniških blagajnah, brezplačno

Doslej še nič ne kaže, da se bo v sporu med zdravniki in raznimi bolniškimi blagajnami kaj »razjasnilo«. Zato bodo v torek skoraj gotovo uresničili sklep Zveze zdravniških zbornic in sindikatov zdravnikov o plačevanju zasebnih zdravniških tarif za preglede zavarovancev raznih blagajn, in sicer toliko bolj, ker ga po raznih pokrajinah že izvajajo. Kot smo poročali, je tukajšnja Zdravniška zbornica predlagala, naj zdravniki opravljajo preglede zavarovalnih upokojencev brezplačno, da se vsaj za najbolj revne ljudi ublažijo posledice protestnega gibanja zdravnikov. Dokončen sklep o tem bodo sprejeli na skupščini zdravnikov v torek.

Medtem poročajo iz Rima, da so sindikalne organizacije zdravnikov zavrnile posredovalne predloge ministra za delo Bertinellija, ker so nezadovoljivi. Enako stališče je zavzela tudi Zdravniška zbornica v Rimu. Minister je namreč predlagal, naj bi zvišali za sedaj tarife samo za 15 odstotkov, medtem ko bi bili zdravniki pripravljeni prekiniti protestno gibanje le, če bi bolniške blagajne pristale na 50-odstotno zvišanje tarif. Toda minister pravi, da si blagajne kaj takega ne morejo privoščiti, ker jim ne dopušča bilanca. Po drugi strani pa ni mogoče zvišati bolniško-zavarovalnih prispevkov, ki so že dovolj visoki. Proti temu zvišanju so tudi vse sindikalne organizacije, ki se strinjajo z zahtevami zdravnikov, vendar jih pozivajo, naj pokažejo razumevanje za položaj zavarovancev in naj nadaljujejo z njihovo zdravstveno oskrbo s pridržkom, da bodo že od sedaj sicer upoštevali višje tarife, a zahtevali od bolniških blagajn, da jim kasneje izplačajo razliko. To bi bil vsekakor pameten kompromis.

Da so zahteve zdravnikov po zvišanju tarif za preglede, po združitvi neštetih bolniških blagajn, po znižanju birokratskega aparata, ki požre skoraj polovico prispevkov, popolnoma upravičene, ni nobenega dvoma. Vendar se opaža žal tudi v tej pravični borbi politična špekulacija. Tako vidimo, da pripisuje misovski sindikat zdravnikov CISNAL vso krivdo za ta položaj vladi levega centra, kakor da ne bi trajal že vsa povojna leta ter ne bi bile odgovorne zanj tudi prejšnje vlade. Vsaj to tako važno vprašanje, ki se tiče več kot štirih petin italijanskega prebivalstva, namreč ne bi smelo biti predmet političnih špekulacij in ravno zdravniki ne bi smeli dopustiti, da bi se zdelo, da so zaostrili borbo ravno sedaj, ker so volitve. Bolniško in socialno zavarovanje namreč presegata ta ozki okvir.

Bolniška blagajna trgovcev pa nam je poslala tudi v imenu bolniških blagajn kmetovalcev in obrtnikov sporočilo o sestanku, ki so ga priredila vodstva vseh teh blagajn in na katerem so sprejela resolucijo, ki pravi med drugim:

Po proučitvi posebno resnega položaja, v katerem je zabredlo skoraj 30.000 oskrbovancev treh blagajn in po proučitvi gospodarskih pogojev, v katerih so zdravniki doslej delovali za blagajne, so udeleženci sestanka ugotovili, da prekinitev pogajanj v vsedržavnem okviru ne izvira iz gospodarskih razlogov, pač pa iz dejstva, da te bolniške blagajne ne morejo sprejeti normativnih določb, ki se razlikujejo od zakonskih predpisov.

Zato je predsedstvo pokrajinskih blagajn trgovcev, kmetov in obrtnikov soglasno sklenilo, da bo skupno nadaljevalo akcijo za najbolj primerno zaščito oskrbovancev ter da bo v ta namen takoj poskrbelo za najbolj nujno zdravstveno oskrbo, če se bo protestno gibanje zdravnikov nadaljevalo.

S seje vodstva tržaške KPI

Prejeli smo in objavljamo:

Vodilni komite Avtonomne tržaške federacije je s presenečenjem sprejel na znanje resolucijo, odobreno na pokrajinski konferenci slovenskih socialistov, ki jo je objavil Primorski dnevnik v nedeljo 7. aprila in v kateri se označuje za »taktično potezo« in »volilni manever« dejstvo, da KPI kandidira Slovenca za skorajšnje politične volitve. S tem povzemajo argument, ki sta ga KD in Slovenska skupna lista rabili in ga rabita v svoji antikomunistični gonji.

Slovenci dobro poznajo in cenijo politiko KPI za popolno enakopravnost med Slovenci in Italijani, za svoboden razvoj slovenske skupnosti, ki živi v Italiji. V borbi za uresničitev te politike so iz KPI izšli svetli liki, kot sta Jože Srebrnič in Pinko Tomažič ter drugi vredni sinovi slovenskega ljudstva teh krajev. Ta politika temelji na dolgi in slavni tradiciji bitk proti asimilaciji narodne manjšine, proti fašističnemu zatiranju, za svobodo in demokracijo.

Na tej podlagi je KPI ukrepala tudi v tej volilni kampanji; enako kot v preteklih kampanjah, ko je zagotovila izvolitev slovenskih predstavnikov v krajevne ustanove tako po prvi kot po drugi svetovni vojni. Prav gotovo ni mogoče smatrati za volilni manever velik zgled izvolitve slovenskega poslanca, komunista Jožeta Srebrniča v naših krajih leta 1924.

Vodilni komite Avtonomne tržaške federacije KPI opozarja, da se je že v teku politične volilne kampanje leta 1958 KPI obvezala dati možnost Slovencem, da pošljejo svojega predstavnika v eno od obeh vej parlamenta, brž ko bo to mogoče; to se pravi, ko bo zagotovljeno Tržačanom zastopstvo v obeh vejah parlamenta. Ne gre, torej, za noben »manever«, nobeno »taktično potezo«, marveč za lojalno izpolnitev prevzete politične obveznosti.

Vodilni komite Avtonomne tržaške federacije KPI obnavlja zato vabilo vsem Slovencem, da volijo KPI tako za poslansko zbornico kot za senat, da bodo tudi na našem ozemlju volilni izidi pokazali občuten napredek Komunistične partije.

Gornji polemični odgovor tržaške federacije KPI objavljamo izključno zato, ker smo v torek objavili tudi polemično resolucijo sprejeto na konferenci slovenskih socialistov. Mnenja smo, da polemika med dvema strankama delavskega razreda ni koristna in da je še zlasti škodljiva polemika med Slovenci, ki so pripadniki teh dveh naprednih strank. Zato po objavi gornjega odgovora Primorski dnevnik polemičnih člankov, izjav ali resolucij ne bo več objavljal.

POČILA JE VODOVODNA CEV

Gejzir na Trgu Benco

Kdor je nekaj minut pred 6. uro včeraj zjutraj šel po Trgu Silvio Benco, bi si kar mislil, da je tam izbruhnil gejzir. Pod silnim pritiskom je voda začela uhajati iz neke vodovodne cevi, ki je počila. Cestni tlak se je preklal in voda je brizgnila z velikim šumenjem kvišku. Nekdo, ki se je prebudil zaradi šumenja, je takoj telefoniral gasilcem, ki so pohiteli na kraj nezgode z avtomobilskim žerjavom. Ko so prišli do trga, se jim je nudil skoraj divji prizor: voda je drla po trgu ter se zlivala na Korzo. Bila je tako visoka, da je kar brizgala pod kolesi trolejbusov in avtomobilov.

Siloviti curek vode je medtem nekoliko pokvaril avtomobil Fiat »600« TS 47299, ki je bil parkiran na tistem mestu. Gasilci so ga odvlekli ter ga potem vrnili lastniku Skupno s tehniki Acegata so zemašili počeno vodovodno cev ter hitro poskrbeli za začasno povezavo, ker bi sicer prebivalstvo tistega področja ostalo brez vode.

Lambreto so mu ukradli pred stanovanjem

Predvčerajšnjim je 31-letni Mario Sirotić iz Ul. Angelo Emo 8 prijavil policijskim oblastem, da so mu neznanci ukradli v noči med 11. in 12. aprilom lambreto TS 15490, ki jo je bil parkiral blizu poslopja štev. 20 v Ul. Sv. Marka. Škoda, ki jo je utrpel, znaša 60.000 lir.

Izposodil si je denar nato je izginil

Agenti policijskega komisariata javne varnosti pri Sv. Soboti so prijavili sodišču begunca Petra Subiča, ki je stanoval v taborišču pri Sv. Soboti.

17. marca letos je Subič prosil begunko Milko Valič por. Pohar, ki tudi stanuje v begunskem taborišču, naj mu posodi 20.000 lir. Da bi jo prepričal, ji je pokazal neki ček, ki je bil naslovljen na «Banca d'America». Poharjeva ni sprejela čeka, toda se tudi ni prepričala, če je pravilen. Ker pa je bila že prej posodila Subiču 4 ali 5 tisoč lir, ki jih ji je ta vrnil, je menila, da je pošten ter mu je zato dala še 19.000 lir. Naslednjega dne pa je Subič izginil ter se ni več javil. Po njegovi izjavi bi mu ta denar služil, ker je pričakoval prihod nekih svojih sorodnikov.

Urnik trgovin za praznike

Slovensko gospodarsko združenje sporoča, da za praznike velja naslednji urnik:

DANES, 14. t. m. zaprte vse trgovine razen cvetličarn, ki bodo odprte od 8. do 13. in slaščičarn, ki bodo odprte od 8. do 21.30.

JUTRI, 15. t. m. popolna zapora vseh trgovin razen pekarn, ki bodo odprte od 7.30 do 12., mlekarne bodo odprte od 7. do 12. ure, cvetličarne od 8. do 13. ure; ribji trg bo zaprt in enako vse druge ribarnice.

Solidarnostna manifestacija KPI s španskim ljudstvom

Tržaška federacija KPI priredi v torek, 16. aprila ob 18. uri na Trgu Garibaldi solidarnostno manifestacijo s Španijo in z drugimi narodi, ki se borijo za svobodo. Govoril bo poslanec Vidali o temi: «Italija—Španija, enotnost v borbi proti fašizmu».

VSI HOTELI NA PODROČJU ZASEDENI

Velik dotok domačih in tujih turistov

Tržačani so letos odpotovali predvsem v gorske kraje - Velik promet na mejnih blokih z Jugoslavijo

Zaradi praznični dni se je izredno oživil dotok domačih in tujih turistov, saj so bili že včeraj skoro vsi hoteli v Trstu, Sesljanu in drugih krajih našega področja zasedeni. Velika večina turistov je prišla iz Italije, mnogo pa je tudi Avstrijcev, Francozov in Nemcev.

Po drugi plati pa so Tržačani že v sredini tedna pričeli zapuščati mesto in so se številni izletniki odpeljali v najrazličnejše kraje, pri čemer so tokrat predvsem izbirali gorska področja, kjer je še sneg in lepa smuka.

Na vseh mejnih blokih z Jugoslavijo imajo obmejni organi mnogo dela, saj se je promet domačih in tujih turistov izredno okrepil. Tržačani v velikem številu odhajajo proti Istri, mnogi pa tudi v bolj oddaljene turistične kraje, in sicer v Plitvice, Kranjsko goro in na Bled. Glavni naval je bil seveda včeraj zvečer in prav gotovo bodo tudi danes zjutraj na blokih dolge kolone vozil.

Hude poškodbe zaradi padca z visokega odra

Zelo hudo se je poškodoval včeraj zjutraj 47-letni Giuseppe Bazzo, ki je uslužben pri podjetju Delta iz Cervignana. Ko je okoli 11.30 delal na visokem odru, ki je ob zunanjem zidu nekega poslopja, ki ga gradijo na področju Sv. Sobote, je iz neznanih razlogov nenadoma izgubil ravnotežje ter padel na tla. Pri padcu si je zlomil obe zapestji ter dobil razne notranje poškodbe. Takoj so ga prepeljali v splošno bolnišnico, kjer so ga sprejeli s pridržano prognozo.

Trčil je z motorjem v psa in se poškodoval

Električar Ernesto Baccara, star 54 let iz Ul. Aleardi 2, ki dela pri Acegatu, se je predvčerajšnjim okoli 19. ure peljal z motorjem po Ul. Baiamonti. Nenadoma mu je prečkal cesto neki pes. Motorist se mu je skušal izogniti, toda to se mu ni posrečilo. Treščil je v žival ter potem padel na tla. Pobil se je po desni roki, po levem zapestju ter po kolenih. Poleg tega je raztrgal najlonski dežni plašč ter hlače. Neka oseba, ki je šla mimo je takoj telefonirala karabinjerjem, ki so ponesrečenca odpeljali v splošno bolnišnico. Zdravniki so mu nudili prvo pomoč in ga nato poslali domov. Zdraviti se bo moral teden dni.

Včeraj-danes

ROJSTVA, SMRTI IN POROKE

Dne 13. aprila 1963 se je v Trstu rodilo 15 otrok, umrlo pa je 8 oseb.

UMRLI SO: 95-letni Francesco Zadnik, 61-letna Caterina Pertot vd. Iacopini, 52-letni Vittorio Mora, 67-letni Giuseppe Berto, 59-letni Vittorio Cinco, 81-letna Antonia Rumaz vd. Populini, 89-letna Olga Brun vd. Sollinger, 87-letna Valentina Giordani vd. Delmoni.

OKLICI: kolar Mauro Cassanelli in gospodinja Iole Scarpin, nogometaš Bruno Baxa in frizerka Francesca Chiodini, zastopnik Giovanni Passante in gospodinja Sonia Maraschini, uradnik Luciano De Cecco in gospodinja Giuseppa Pasin, skladiščnik Edoardo Simsig in gospodinja Severina Crisma, uradnik Sergio Mergoni in učiteljica Fulvia Sabrini, pomorščak Paolo Matias in gospodinja Fiorella Ostanek, občinski tajnik Sergio Civilla in učiteljica Irene Cimolin, bolničar Giorgio Delconte in frizerka Nella Finzi, elektrovarilec Agostino Auber in gospodinja Livia Russignan, glasbenik Giovanni Kozina in bolničarka Serena Gojtan, električar Bruno Han in trg. pomočnica Lucia Ruffini, pomorščak Giuseppe Drioli in gospodinja Nerina Finotto, uradnik Bruno Cassiani in vzgojiteljica Luciana Benedetti, uradnik Ettore Bergamasco in gospodinja Loredana Safred, težak Roberto Romani in gospodinja Anna Maria Battista, električar Stelio Miach in šivilja Nerina Slama, tiskar Loredano Degrassi in šivilja Onorina Giacovani, finančni stražnik Loreto Belli in gospodinja Silvia Stevani, univerzitetni asistent Giorgio Maggi in farmacevtka Maria Luigia Tomasi, učitelj Bruno Vigini in uradnica Maria Nerina Bidoli, sluga Egidio Bembi in gospodinja Giovanna Dandolo, industrijski izvedenec Vittorio Senic Matuglia in uradnica Carla Godina, zidar Bruno Coslovi in gospodinja Maria Giorgi, uradnik Giordano Elia Bruno Bianchi in uradnica Anna Maria Colonna, delavec Fulvio Scaggiante in trg. pomočnica Anna Vasile, delavec Umberto Sasso in trg. pomočnica Ermanna Zemanek, trg. pomočnik Marino Viezzoli in uradnica Marisa Valli, gradbeni asistent Lucio Audoli in gospodinja Lenka Neskovic-Mijetta, pomorščak Mario Coslovi in gospodinja Marisa Gasparini, uradnik Arduino Degiorgi in gospodinja Fulvia Ceraico, podoficir karabinjerjev Sabatino De Masi in trg. pomočnica Enrichetta Madussi, šofer Alfredo Metus in šivilja Alide Biloslavo, delavec Mario Mari in trg. pomočnica Luciana Mitri, mesar Silvano Ciac in gospodinja Maria Felcaro, podoficir Mario Anichini in uradnica Alice Sedran, upokojenec Luigi Muzic in gospodinja Nadalina Zeriul, knjigovezec Claudio Marussi in gospodinja Marisa Gorianc, kotlar Giuseppe Cernecca in gospodinja Livia Radin, strojni oficir Mario Taucer in trg. pomočnica Gabriella Paroncini, zastopnik Mario Lotto in šivilja Adriana Cortivo, trg. izvedenec Giorgio Stalizzi Valrisano in gospodinja Orietta Spangher, učitelj Bruno Prelazzi in učiteljica Angioletta Privileggi, kmet Mladen Valentich in gosp. pomočnica Maria Cociancich, uradnik Luigi Rinaudo in baristka Rosanna Suspize, slaščičar Bruno Coslovich in likalka Angela Pintus, svetovalec Giulio Negrini in gospodinja Olga Imbarrato, uradnik Pietro Cason in učiteljica Maria Angela Graziani, podjetnik Raffaello Morelli in gospodinja Alma Pozzecco, uradnik Massimiliano Sornig in modelistka Elena Roman, klepar Noe Millich in gospodinja Silvana Visintin, sodnik Costantino dr. Semizzi in učiteljica Maria dr. Doplicher, uradnik Dario Semec in trg. pomočnica Rosanna Codan, tehnik Arcadio Zagolin in gospodinja Maria Cherbavez, šofer Antonio Moratto in trg. pomočnica Guerrina Zamparutto, zidar Aurelio Biloslavo in bolničarka Maria Nevia Poropat, elektromehanik Guido Sorace in šivilja Nives Grison, uradnik Antonio Panciera in uradnica Tea Morin, bančni uradnik Ottavio Pescia in uradnica Flavia Roberti, industrijski izvedenec Adriano Brezzi in uradnica Eleonora Furlani, industr. izvedenec Roberto Ruzzier in uradnica Bruna Nordio, delavec Claudio Gerdol in delavka Nives Ota, podoficir aviacije Piero Sore in uradnica Brigitte Sabadello, delavec Tullio Bacci in modistka Louise Van Harskamp, Alessandro Scuka in Ada Pertot, uradnik Virgilio Nordio in sanit. asistentka Rita Moro, pomorščak Vincenzo Pepe in gospodinja Maria D'Urzo, zastopnik Stefano Franco in trg. pomočnica Rosanna Quinto.

NOCNA SLUŽBA LEKARN

Crevato, Ul. Roma 15; Croce Verde, Ul. Settefontane 39; dr. Gmeiner, Ul. Giulia 14; Al Lloyd, Ul. dell'Orologio 6; dr. Signori, Trg dell'Ospedale 8.

LEKARNE ODPRTE DANES

All'Alabarda, Istrska ulica 7; Barbò-Carniel, Trg Garibaldi 5-a; Croce Azzurra, Ul. Commerciale 26; De Leitenburg, Trg sv. Ivana 5; Al Galeno, Ul. sv. Cilina 36 (Sv. Ivan); Mizzan, Trg Venezia 2; Vielmetti, Borzni trg 12.

LEKARNE ODPRTE JUTRI

Biasoletto, Ul. Roma 16; Davanzo, Ul. Bernini 4; Godina Enea, Ul. Ginnastica 6; Al Lloyd, Ul. Orologio 6; Alla Madonna del Mare, Trg Piave 2; Millo, Ul. Buonarroti 11; Sponza, Ul. Montorsino 9 (Rojan).

NOVO UREJENI ATELJE...
«FOTOGRAFIA» EGON
... ZA VASO POROKO
dokumente itd.
TRST, Ul. Oriani 2 (Barriera)
Tel. 93-295

Stavka delavcev v tovarni „Italcementi"

Uslužbenci zahtevajo izpolnjevanje sporazuma

Uslužbenci podjetja Italcementi so včeraj zapustili delo ob 15. uri, namesto ob 16.30 v znak protesta, ker podjetje ne izpolnjuje svojih pogodbenih obveznosti. Po dolgotrajni in trdi stavki, ki je trajala kar 43 dni, so namreč svoj čas dosegli znižanje delovnega urnika za eno in pol ure na teden. Vendar pa so takrat delavci pristali, da jim bo 28. februarja letošnjega leta izplačajo odškodnino in da kasneje določijo, če bodo dejansko znižali urnik, ali še nekaj mesecev plačevali odškodnino. Podjetje pa je ukrepalo enostavno: urnik je ohranilo neizpremenjen, odškodnino pa prenehalo izplačevati.

V petek so se zbrali delavci na skupščini, kjer so govorili o pogajanjih za novo delovno pogodbo in kjer so tudi pooblastili predstavnike notranje komisije, da vprašajo ravnateljstvo za pojasnila. Odgovor je bil povsem negativen, zato so proglasili omenjeno protestno stavko. V tej zvezi sporočajo sindikalne organizacije, da bodo sprejele ustrezne ukrepe.

Ivana Bertok osemdesetletnica

V sredo bo v krogu svojih dragih praznovala svoj 80. rojstni dan Ivana Bertok, ki se je rodila 17. aprila 1883 v Čežarjih pri Kopru. Leta 1930 se je preselila v Trst in tu živi, še vedno čila in zdrava, kljub visoki starosti. Poročena je bila z učiteljem Jožetom Bertokom, kateremu je povila hčerke Modro ‚Dušo in Danico, a je že mlada postala vdova, ker je mož podlegel zavratni bolezni. Ki si jo je nakopal v prvi svetovni vojni. Kljub slabim gmotnim razmeram in raznim težavam je poskrbela, da so se hčerke izšolale v Kopru. V tedanjem šovinističnem in fašističnem okolju je vzgojila svoje hčerke v slovenskem duhu. Ko je umrla hčerka Modra so fašisti pregledali krsto, ker so sumili, da je v njej skrit prapor prosvetnega društva iz Čežarjev-Pobegov, ki so ga vaščani pravočasno odnesli, da ni prišel v roke fašistom. Hčerka Danica je dokončala pravno jakulteto in je bila prva slovenska odvetnica, hčerka Duša pa učiteljišče in se je morala preseliti v Jugoslavijo. Nona Bertokova pa je pomagala tudi raznim drugim dijakom, da so lahko dokončali študij.

Vsi ,ki jo poznajo, jo visoko cenijo zaradi njenega dobrega srca in narodne zavednosti. Med narodnoosvobodilno borbo je bila v njenem stanovanju javka, zbirali so se aktivisti in so se nabirala zdravila za partizane v Brkinih. Bertokova nona je ena izmed najbolj zvestih obiskovalcev predstav Slovenskega gledališča v Trstu, saj ni zamudila še nobene predstave. Prav tako pa z največjim veseljem bere vsak dan tudi «Primorski dnevnik» in druge napredne liste.

Svojci, prijatelji in znanci ji želijo še mnogo let zdravja in ji čestitajo ob njenem življenjskem jubileju. Čestitkam in voščilom se pridružujeta tudi uredništvo in uprava Primorskega dnevnika, ki ji še posebej želita, da bi še dolgo let lahko brala naš list.

MALOPRIDNI BEGUNCI

Najprej sta kradla blago nato ga prodajala na Ponterošu

Policija je končno le odkrila tatinsko dvojico in jo prijavila sodišču - Enega pa obtožujejo nakupa ukradenega blaga

V razmeroma zelo kratkem času je leteči oddelek tržaške kvesture pojasnil zagonetni dogodek, do katerega je prišlo v bližini Ponterošа in o katerem smo pred dnevi pisali. Tedaj so policisti aretirali najprej enega mladeniča in potem še dva druga. Sedaj se je zvedelo, da je šlo za 17-letnega Niksa K., begunca brez stalnega bivališča, za 22-letnega Nezirija Sačića ter 19-letnega Omerja Odžakovića. Tudi slednja dva sta begunca brez stalnega bivališča.

Leteči oddelek je prijavil Niksa in Sačića sodnijskim oblastem zaradi tatvine, Odžakovića pa zaradi nakupa ukradenega blaga.

Aretacija treh beguncev pa je potekla takole: 8. t.m. okoli 14. ure sta prišla na kvesturo dva jugoslovanska begunca, ki sta povedala, da na Ponterošu neki drugi begunci prodajajo razna oblačila, ki so jih po njunem mnenju ukradli drugim beguncem. Takoj so se policaji odpeljali z avtom na trg ter ujeli Nikso. Druga dva mladeniča pa sta se rešila z begom. Brigadir, ki je poveljeval patrulji, je odpeljal aretiranca na kvesturo ter se potem spet vrnil v okolico Ponteroša. Kmalu so agenti našli ostala dva begunca v Ul. Genova. Tudi njiju so odpeljali na kvesturo, kjer so pregledali vse stvari, ki so jih mladeniči imeli pri sebi. V nekem kovčku so imeli tri dežne plašče, en površnik, dve obleki, tri suknjiče, električni brivni aparat in tranzistorski sprejemnik. Eden izmed beguncev, ki jih je prijavil, pa ni prepoznal v ukradenem blagu kakega kosa, ki bi bil njegov. Zato so agenti začeli temeljito izpraševati aretirane mladeniče. Ti so se dolgo časa obotavljali, toda nazadnje so izjavili, da so jim neki drugi begunci omenjene predmete podarili, ali pa so jih od njih kupili.

Ta izjava pa se ni zdela policajem preveč verjetna ter so zato nadaljevali preiskavo. Kmalu so zvedeli od karabinjerjev s Skorklje, da je 25-letni Sergio Veselizza iz Ul. Romagna 37/1, bančni uradnik, prijavil, da so mu neznani tatovi v noči med 7. in 8. aprilom ukradli iz avta Fiat 1100 dežni plašč. Agenti so poiskali Veselizzo ter ga povabili na kvesturo, kjer je mladenič spoznal enega izmed dežnih plaščev za svojega. Odžaković se je tedaj vdal ter priznal, da je kupil dežni plašč in tranzistorski sprejemnik od nekega begunca, ki se piše Musani, katerega pa niso mogli najti. Zato so potem agenti prijavili Odžakovića sodišču zaradi nakupa ukradenega blaga.

Ker pa uganka ukradenega blaga ni bila še dokončno rešena, je policija zaprosila sodnijske oblasti, da se podaljša pripor treh mladeničev še za tri dni. Preiskava se je nadaljevala. Nazadnje so imeli agenti srečo, saj so našli 46-letnega učitelja Attilia Sartorija iz Vicolo Castagneto 10, ki je bil nekaj dni prej prijavil karabinjerski postaji v Koloniji, da so neznani tatovi obiskali njegovo stanovanje v noči med 6. in 7. aprilom. V stanovanje, ki je v pritličju, so se prikradli skozi okno, ki ga je bil pustil priprto, da bi lahko mlekar položil naslednjega jutra steklenico z mlekom na okno. Vse blago, ki so ga našli pri aretiranih beguncih, je bilo Sartorijevo, razen dežnega plašča in tranzistorskega sprejemnika

Na zaslišanju je Sartori povedal, da je na večer pred tatvino šel po poti domov. V bližini svoje hiše je srečal nekega premraženega mladeniča (pozneje se je zvedelo, da je šlo za Nikso), ki ga je v jeziku, ki ga on ni poznal, prosil za cigareto. Mladenič se mu je smilil, ter ga je peljal na svoj dom, kjer mu je dal jesti. Niksa je tako videl razmestitev sob v stanovanju in se je še isto noč vrnil tja s Sačićem. Prikradla sta se v sobo ter odnesla omenjene predmete. Oba begunca sta pa sicer zanikala vsakršno krivdo. Pri Niksi so policaji našli enajst centimetrov dolgo dleto. Mladenič je izjavil, da mu je orodje služilo za samoobrambo. Agenti mu niso verjeli ter so ga zato prijavili sodišču tudi zaradi tega prekrška.

Kino

Nazionale 14.30 «Avventure di caccia del prof. De Paperis». Disneyeve barvne slikanice.
Arcobaleno 14.00 «Il tesoro del Lago d'Argento» Eastmancolor. Lex Barker, Pierre Brice.
Fenice 14.30 «Il diavolo» Alberto Sordi.
Excelsior 14.00 «L'uncino» Panavision. Kirk Douglas, Nick Adams.
Grattacielo 14.30 «La ragazza più bella del mondo» Metrocolor. Doris Day.
Supercinema 14.30 «Cento ragazze e un marinaio» Elvis Presley. Technicolor.
Alabarda 14.30 «Il grande ribelle» — Technicolor. Luis Jourdan, Serena Vergano.
Filodrammatico 14.30 «I motorizzati» Tognazzi, Nino Manfredi, Franca Valeri, Walter Chiari.
Aurora 15.00 «Il granduca e mister Pimm».
Cristallo 14.00 «Il dominatore» Technicolor. Prepovedano mladini.
Capitol 15.00 «20 kg. di guai e una tonnellata di gioia» Technicolor. Tony Curtis.
Garibaldi 15.00 «Mondo caldo di notte» Technicolor. Prepovedano mladini. Zadnji dan.
Massimo 14.30 «Ursus gladiatore ribelle» Technicolor. Don Vadis.
Impero 14.00 «La grande ruota».
Moderno 14.00 «Il mio amore è scritto sul vento» Technicolor. Sarita Montiel. Zadnji dan.
Astoria 14.00 Dva izredna filma v technicolorju: «Fior di loto», «Il re della prateria».
Astra 14.30 «La strada a spirale».
Vittorio Veneto 14.15 «I due colonnelli» Totò, Walter Pidgeon.
Abbazia 14.30 «Ponte di comando» — Technicolor. Alec Guinnes, Dirk Bogarde.
Jutri «Tharus figlio di Attila».
Marconi 14.30 «L'ammutinamento» — Colorscope. Edmund Purdom, Annamaria Pierangeli.
Ideale 14.00 «I] visone sulla pelle» Technicolor. Cary Grant, Doris Day.

PROSVETNO DRUŠTVO «SLAVKO ŠKAMPERLE»

priredi v soboto, 23. aprila ob 20.30 na stadionu «Prvi maj»

VEČER MARIJE MIJOTOVE

Vabljeni člani in vsi ljubitelji domačega dialektalnega pesništva

Slovenska prosvetna zveza

priredi v nedeljo, 21. aprila ob 17. uri v Ljudskem domu v Križu

revijo pevskih zborov

Sodeluje osem zborov z Goriškega in Tržaškega

Vstopnice so v prodaji eno uro pred začetkom pri blagajni doma.

Gledališča

GLEDALISCE VERDI

Pri gledališki blagajni se nadaljuje sprejemanje abonmajev za spomladansko simfonično sezono, ki bo otvorjena v petek 19. t.m. s koncertom orkestra Tržaške filharmonije pod vodstvom dirigenta Mario Rossija in s sodelovanjem violinista Siria Piovesana.

Kdor rad pokusi dobro vino naj obišče osmico pri Beljanovih v Sv. Križu pri Trstu.

AVTO ŠOLA LORENZI

Državno priznana avtomobilska agencija
Vozna dovoljenja C T. ABCDE javna in privatna Fiat 600 - 1100 - 1300 - AVTOBUSOV in KAMIONOV
ZDRAVNIŠKI PREGLED NA SEDEŽU IN UGOTOVITEV KRVNE SKUPINE
PRENOS LASTNIKA - KOLAVDACIJA IN REVIZIJA
Ulica S. Lazzaro, 17 — Tel. 24-245
ULICA VESPUCCI, 13 - Tel. 96-283 (pri Sv. Jakobu)

KINO «IRIS» PROSEK
predvaja danes 14. t. m. z začetkom ob 16. uri veliko delo Dina De Laurentiisa — komični in dramatični film:
UNA VITA DIFFICILE
(Težko življenje)
Glavni igralec: ALBERTO SORDI
V ponedeljek, 15. t. m. ob 16. uri Cinemascope barvni film:
IL SETTIMO VIAGGIO DI SINBAD
(Sedmo Simbadovo potovanje)
Živeli boste v pravljičnem svetu
Igrajo: KERWIN MATHEWS, KOTHRYN GRANT

CASSA DI RISPARMIO DI TRIESTE

SITUAZIONE DEI CONTI AL 31. DICEMBRE 1962

STANJE RAČUNOV 31. 12. 1962

ATTIVO	AKTIVA	PASSIVO	PASIVA
Cassa e disponibilità a vista Blagajna in razpoložljivo a vista	L. 4.123.028.468	Depositi a risparmio Hranilne vloge	L. 37.996.949.736
Corrispondenti Korespondenti	» 17.503.986.162	Conti correnti con clienti Tekoči računi s klienti	» 12.293.732.178
Titoli e partecipazioni Vrednostni papirji in partecipacije	» 13.877.699.697	Conti correnti speciali Posebni tekoči računi	» 333.117.449
Portafoglio Portfelj	» 2.298.292.473	Corrispondenti Korespondenti	» 1.320.037.181
Effetti all'incasso Menice v inkaso	» 864.768.299	Esattorie e ricevitoria Izterjevalnice in vplačilne blagajne	» 456.606.707
Conti correnti attivi Aktivni tekoči računi	» 9.210.642.526	Creditori diversi e partite varie Razni upniki in ostale postavke	» 5.146.980.800
Anticipazioni e prestiti su pegni Anticipacije in zadolžna posojila	» 804.383.972		L. 57.547.424.051
Mutui a enti e privati Posojila ustanovam in zasebnikom	» 8.332.317.458	**PATRIMONIO**	**PREMOŽENJE**
Esattorie e ricevitoria Izterjevalnice in vplačilne blagajne	» 630.635.351	Fondo di riserva ordinario Redni rezervni sklad L. 2.351.100.000	
Mobili e immobili Premičnine in nepremičnine	» 1.149.967.068	Fondo di garanzia federale Sklad federalnega jamstva » 179.600.000	L. 2.530.700.000
Debitori diversi e partite varie Razni dolžniki in ostale postavke	» 1.524.252.932	Utile dell'esercizio da ripartire Dobiček poslovnega leta za delitev	» 241.850.355
	L. 60.319.974.406		L. 60.319.974.406
Valori del fondo pensioni Vrednost pokojninskega sklada	» 1.519.465.032	Fondo pensioni Pokojninski sklad	» 1.519.465.042
Conti d'ordine Evidenčni računi	» 80.947.606.933	Conti d'ordine Evidenčni računi	» 80.947.606.933
	L. 142.787.046.381		L. 142.787.046.381

LOTERIJA

BARI	11	51	20	83	27
CAGLIARI	35	25	58	18	23
FLORENCA	69	15	72	16	3
GENOVA	44	43	25	37	49
MILAN	46	6	3	63	43
NEAPELJ	44	51	21	6	86
PALERMO	30	13	53	11	73
RIM	46	38	78	37	8
TURIN	84	19	17	15	63
BENETKE	86	75	71	10	20

ENALOTTO
1 X 2 X X X 1 X 2 2 X X

Izleti

Prosvetno društvo «Andrej Čok» z Opčin priredi 12. maja t.l. enodnevni izlet v Velenje. Vpisovanje pri Draščkovih.

Darovi in prispevki

V počastitev spomina naših dragih Karla in Pavla Cunje daruje družina Cunja 2500 lir za Dijaško Matico in 2500 lir za sklad Sergija Tončiča.

Ob obletnici smrti Josipa Zuljana daruje družina 1500 lir za športno društvo Bor.

13. t. m. nas je za vedno zapustil naš predragi

Ivan Ribarich

Žalostno vest sporočajo žena MILKA, otroka NINO in MARIUCCIA, snaha in zet, vnuki in ostalo sorodstvo.

Pogreb bo jutri, 15. t.m. ob 11. uri iz hiše žalosti v Drevoredu XX. septembra 9.

Trst, 14. aprila 1963.

KINO «BELVEDERE» NA OPČINAH

predvaja danes 14. t. m. ob 15. uri glasbeni Technicolor film:

IL PRINCIPE STUDENTE

(Princ študent)

KINO PROSEK-KONTOVEL

predvaja danes 14. t. m. z začetkom ob 16. uri Columbia barvni film:

QUELL' ESTATE MERAVIGLIOSA

(Tisto čudovito poletje)

V ponedeljek, 15. t. m. ob 16. uri Universal barvni film:

APACHES IN AGGUATO

(Apaches v zasedi)

Igrajo: AUDIE MURPHY, DAN DURYEA in JOAN O'BRIEN

Kino na Opčinah

predvaja danes, 14. t. m. z začetkom ob 15. uri Technicolor Totalscope film A. Lattuade

LA STEPPA

(Stépa)

Igrajo:
D. SPALLONE
M. VLADY
C. VANEL
C. GAJONI
P. VUJISIČ in drugi

V ponedeljek, 15. t. m. ob 15. uri Columbia Eastmacolor film JULIJA VERNEJA:

L'ISOLA MISTERIOSA

(Skrivnostni otok)

Igrajo:
M. GRAIG
J. GRENWOOD
M. CALLAN
G. MERRILL

KINO ROSANDRA BOLJUNEC

predvaja danes 14. t. m. z začetkom ob 17. uri Cinemascope barvni film:

I QUATTRO CAVALIERI DELL'APOCALISSE

(Štirje apokaliptični jezdeci)

Igrajo: GLENN FORD, INGRID THOLIN, CHARLES BOYER, LEE J. COBB, PAUL AENREID, PAUL LURAS in drugi

V ponedeljek, 15. t. m. ob 19. uri ponovitev filma:
I QUATTRO CAVALIERI DELL'APOCALISSE

Predpisi za oddajanje sob tujcem

Pokrajinska turistična ustanova je te dni dokončala analitično primerjavo med nočitvami, ki so bile prijavljene na policiji in tistimi, ki so razvidne iz plačil turistične takse. Pri tem je ugotovila, da obstajajo znatne razlike, ki izhajajo iz različnih podatkov za ugotovitev nočitev tujcev v tržaški pokrajini.

Vse kaže, da je te razlike treba pripisati predvsem nezadostnemu poznavanju pravil o tej zadevi in premajhnemu spoštovanju s strani tistih, ki oddajajo sobe v najem.

Zaradi tega je omenjena ustanova objavila v Trstu in v Miljah plakate, v katerih so navedena pravila, ki jih morajo upoštevati vsi tisti, ki oddajajo sobe tujcem.

Čeprav smo jih v našem listu že objavili, jih na prošnjo omenjene ustanove spet objavimo, da bodo interesenti opozorjeni in da se bodo ravnali po njih.

Vsi tisti, ki nameravajo oddajati sobe tujcem, bi morali že do 8. aprila prijaviti Pokrajinski turistični ustanovi kakršna koli bivališča, ki jih nameravajo oddajati tujcem, s pojasnilom, če gre za vile, stanovanja, ali opremljene sobe, število razpoložljivih sob, usluge in najemnino.

V roku 24 ur morajo prijaviti na zadevnih obrazcih prihod in odhod oseb policiji in Avtonomni turistični in letoviščarski ustanovi (Azienda autonoma di soggiorno e turismo) v Trstu ali Sesljanu (za vasi Devin, Štivan, Sesljan in Vižovlje) ter županstvu v Miljah (za vso občino).

Od svojih gostov morajo zahtevati plačilo turistične takse na podlagi kvot, ki so določene za razne kategorije prenočišč.

Turistično takso morajo poslati na naslov «Banca Nazionale del Lavoro», Trg Ponterosso 1, ali na Tržaško hranilnico in posojilnico, podružnica Sesljan, ali na Tržaško hranilnico in posojilnico, podružnica Milje.

Hoteli, campingi, mladinski hoteli, počitniški domovi, cerkveni zavodi in zdravilišča morajo odposlati turistično takso v roku desetih dneh, zasebniki pa v roku šestih dni od prihoda gostov.

Kršitelji omenjenih predpisov bodo kaznovani z globo od 2.000 do 5.000 lir ter z denarno kaznijo v znesku 50 odst. turistične takse, ki je ne bi izročili.

Cepljenje proti otroški paralizi v Sovodnjah

Zupanstvo iz Sovodenj sporoča, da se bo v soboto 20. t.m. vršilo v občinskem zdravniškem ambulatoriju od 9. ure dalje cepljenje proti otroški paralizi. Cepili bodo tako otroke kot tudi starejše, ki se za to prostovoljno javijo.

Izlet SPD na velikonočni ponedeljek

Slovensko planinsko društvo v Gorici organizira na velikonočni ponedeljek dne 15. aprila tradicionalni popoldanski družinski izlet z avtobusom na Kras. Peljali se bodo skozi prehod Rdeča hiša, Renče, Temnico in Komen v Dutovlje.

Odhod iz Podgore ob 13. uri, izpred kavarne Bratuš pa ob 13.15. Voznina za člane 500, za nečlane 600 lir.

Poskrbljeno bo za bogat srečolov in prosto zabavo.

Vpisovanje se zaključi 10. aprila. Prijave sprejema kavarna Bratuš.

Goriško-beneški dnevnik

ŽIVINOREJCI SO OSTALI BREZ KRME

Poskrbeti je treba za novo razdeljevanje krmilne moke

S prisilno prodajo živine bi se povečal beg malih kmetov z zemlje

Čeprav imajo v sosedni videmski pokrajini še vedno okuženih več hlevov goveje živine s slinavko in parkljevko, pa je zdravje goveje živine na Goriškem zelo zadovoljivo in po zagotovilu občinskega zdravnika v Gorici, dr. Vide, nimamo nobenega primera kakšne kužne bolezni.

Če je že zdravstveno stanje živine zadovoljivo in letos v tem obdobju ni prišlo zaradi slinavke do zapore obmejnega prometa, pa imajo naši živinorejci vedno večje težave s prehrano svoje živine. Že septembra in oktobra lani so zaradi zelo pičlega pridelka krme morali mnogi izmed njih prodati del svoje živine pod ceno v veliko škodo za kmetijo. Oblasti so takrat zbrale nekaj prispevkov, s katerimi so omogočili razdelitev določene količine krmilne koruzne moke po znižani ceni. Tô razdeljevanje je takrat v resnici nekaj pomagalo, da kmetje niso bili prisiljeni nadaljevati s prodajo za kmetijo potrebne živine.

Sedaj pa se ta problem ponovno postavlja prednje in v mnogo ostrejši obliki. Dejstvo je namreč, da se je letos tudi pri nas pomlad zakasnila za približno mesec dni. Marsikdo, ki je računal, da bo imel krme do prvega novega pridelka, bo moral sedaj počakati do sredine maja; senik pa je prazen in počiščen.

Ta problem se postavlja zlasti v Brdih in na Krasu, kjer nimajo nobenih zasilnih nadomestkov za prehrano živine, kot jih imajo v ravninskem predelu, kjer se ob prekopih in na njivah vedno kaj najde, ter si v večji meri lahko pomagajo tudi s peso ali s krompirjem.

Če bodo živinorejci sedaj prisiljeni odprodati še del svoje živine, bo škoda še bolj občutna, ker so v jeseni odprodali že vso slabšo živino, sedaj pa gre za krave mlekarice in za živino, ki je nujno potrebna pri poljskem delu ter za preskrbo gnoja. Če pa bodo živino odprodali pod ceno, je tudi pozneje ne bodo mogli zopet kupiti, ker se bo cena, kadar bo krme dovolj, zopet močno dvignila. Zmanjšanje živinskega staleža na kmetijah pa bo še povečalo beg kmečke mladine z zemlje v industrijo in druge aktivnosti. Iz izkušnje pa je znano, da se po navadi tisti, ki zapusti zemljo, nanjo ne vrne več.

Zato bi bilo potrebno, da bi pristojne krajevne oblasti poskrbele za ponovno razdeljevanje krmilne moke po znižani ceni. Tu ne gre za kakšne velike in nemogoče izdatke. Živinorejcem je treba pomagati, da bodo lahko prekrmili nekaj tisoč glav živine do novega pridelka in v ta namen bi morda, po mnenju prizadetih, zadostovalo še eno razdeljevanje krmilne moke po 50 kg na govedo. Seveda pa je to potrebno storiti takoj, ker za praznim hlevom je zaman zapirati vrata.

Taka pomoč je nujna za malega kmeta, ki ima le po nekaj repov v svojem hlevu in ki so hrbtenica njegove male kmetije. Veleposestniki si znajo že sami pomagati in imajo večje možnosti za premaganje takih ovir.

Uničiti okužena koruzna stebla

Goriški župan je odredil, da morajo vsi pridelovalci koruze do 30. aprila zažgati ali uporabiti kot krmo za živino koruzna stebla, ki so okužena. Stebla morajo izruti ali jih odrezati tik pri zemlji, da jih po končani letini ne bo več videti na njivah. Vsa tista koruzna stebla, ki do 30. aprila ne bodo odstranjena, kot odreja župan, bodo zažgali na stroške zamudnikov. Obenem bodo kršitelji kaznovani na podlagi obstoječih zakonov

«Likof» na podgorskem mostu

Delavci gradbenega podjetja iz Vidma, ki je prevzelo popravilo mosta čez Sočo v Stražicah, so te dni slavili pomembno delovno zmago. Dokončali so vsa dela, ki so v zvezi s polaganjem cementnih blokov med posameznimi nosilci. V drugi fazi popravljalnih del bodo namestili še železno ograjo.

Ob tej priliki so most okrasili z zastavicami.

Urnik trgovin danes in jutri

DANES, 14. aprila: vsi trgovski obrati ostanejo ves dan zaprti.

JUTRI, 15. aprila: pekarne in mlekarne bodo odprte dopoldne, dokler ne zaključijo z razdeljevanjem kruha in mleka; mesnice bodo odprte od 6.30 do 11. ure, trgovine s sadjem in zelenjavo od 8. do 12 in cvetličarne od 8. do 13. ure. Vsi drugi trgovski obrati bodo ves dan zaprti.

Gornji urnik je obvezen za vso pokrajino.

Jutri dopoldne v Sovodnjah turnir v namiznem tenisu

Prireditelji vabijo mladino, da bi v čimvečjem številu prisostvovala tekmam na zelenih mizah

Jutri dopoldne se bo v Sovodnjah odigral turnir v namiznem tenisu za prehodni pokal sovodenjskega prosvetnega društva. Organizatorji so že prejeli številne prijave ekip prosvetnih društev z Goriške in Tržaške, pričakujejo pa, da bodo nekatere prijave prišle še danes, odnosno jutri zjutraj pred pričetkom turnirja. Tekmovalo se bo za prehodni pokal, ki ga je več let imelo v posesti prosvetno društvo Škedenj. Ta pokal bo prejela ekipa, ki bo zasedla prvo mesto, ostalim ekipam pa bodo podelili spominske značke.

Ker poznamo nove člane prosvetnega društva iz Sovodenj, izvoljene na nedavnem občnem zboru, se prav gotovo ne motimo, če izrazimo prepričanje, da v prihodnje ne bo več tolikšnega premora v tekmovanju za ta pokal. Ljubezen do namiznega tenisa, ki jo kažejo sovodenjski mladinci, pa tudi mladina ostalih vasi, ustvarja upravičeno upanje, da se bo tekmovanje vršilo vsako leto. Na takšen način bo mogoče spremljati razvoj posameznih društev v tej priljubljeni športni panogi, zanjo pa bo mogoče navdušiti še druge mlade ljudi.

Tekmovanje se bo začelo ob 8. uri in se bo predvidoma zaključilo v prvih popoldanskih urah. Popoldne bo izlet v neki bližnji kraj, proti večeru pa zabava v dvorani domačega prosvetnega društva.

Organizatorji vabijo mladino iz domače vasi, kakor tudi iz drugih krajev, da bi prisostvovala napetim tekmam za točke na zelenih mizah.

Poslovanje sovodenjske otroške posvetovalnice

Zdravstveni asistent sovodenjske občine nam je sporočil, da bo otroška posvetovalnica odprta v četrtek, 2. maja, v *ambulanti na županstvu od 16. do 17. ure*, ne pa od 13.30 do 14. ure, kot je bilo javljeno.

Med spanjem jih je obiskal tat in jim iz predala odnesel 20.000 lir

Avtomobilske miši so še vedno na delu - Prosil je miloščino in odnesel torbo

V noči od 12. na 13. april je neznana oseba okradla livarja Luigija Rolda, ki stanuje v Ul. Piave št. 8. Dejanje je bilo izvršeno v zgodnjih jutranjih urah, ko je Roldo in njegova družina še spala. Neznani vlomilec se je prikradel v stanovanje skozi okno v pritličju. Prebrskal je vse stanovanje in odprl vse predale. V nekem predalu v salonu je našel 20.000 lir in jih je vtaknil v žep ter izginil v noči, ne da bi pustil kakršnokoli sled za seboj.

Prejšnjo noč pa so neznanci razbili v Ul. Tominez vrata Fiata 500/D, last Maria Sirtorija, ki stanuje na št. 16. Odnesli so mu dežni plašč, ki je bil vreden okoli 20.000 lir.

Mladenič, ki je predvčerajšnjim dopoldne okradel ženo inšpektorja za kmetijstvo dr. Leopolda Vianella v Ul. Dante 4, je 27-letni Vincenzo Vincito iz Brindisija. Odnesel ji je torbo, v kateri je bil kos blaga za obleko, aktovka in štiri steklenice vina. Mladenič je predvčerajšnjim zjutraj potrkal na Vianellova vrata in prosil miloščino. Predstavil se je za brezposelnega južnjaka, ki na velikonočni petek «nima kaj jesti». Medtem ko se je ženska oddaljila od vrat, je južnjak odnesel torbo, ki je bila v bližini. Z njo se je napotil na ulico proti nekemu avtomobilu. Pri tem poslu pa ga je videl bližnji stanovalec, ki ga je začel zasledovati. Ko se je približal avtomobilu, si je zapisal njegovo evidenčno številko in o vsem, kar je videl, obvestil kvesturo. Leteča policija je nemudoma pričela zasledovati osumljeni avtomobil. Dohitela ga je v goriški okolici, kjer je s presenečenjem ugotovila, da gre za stanovalce iz Ul. Dante, katerim se ni niti sanjalo, zakaj so jih zasledovali. Na povratku v mesto pa je oddelek leteče policije našel južnjaka v Ul. Leoni, kjer je sedel na obcestni ograji in ustavljal avtomobiliste, da bi ga, kakor je pozneje izjavil policiji, kdo odpeljal proti Brindisiju.

Mladeniča so vtaknili v zapor, ukradeno blago pa vrnili zakonitim lastnikom.

Osmica v Podgori

Te dni je znani podgorski kmet, Alojz Levpušček, ki ima svoj dom v Ul. Brigata Cuneo 35, zopet odprl osmico, da bi velikonočnim izletnikom, ki gredo radi ob praznikih skozi Podgoro, postregel z dobro domačo kapljico po znižani ceni.

Že lansko leto je bila njegova osmica dobro obiskana, saj so prisojna pobočja Kalvarije kakor nalašč ustvarjena za trto in vino je najboljše, kadar ga piješ v bližini vinograda, kjer je raslo, zlasti še, kadar gre za pristni domači tokajec.

Obvestilo društva goveje živine v Sovodnjah

Sporočamo članom Društva za zavarovanje goveje živine v Sovodnjah, da so nastale težave pri ocenjevanju živine zaradi premajhnega števila in prevelike zaposlenosti oglednikov. Zato sporoča predsednik Andrej Tomsič, ki vodi društvo že od časov po prvi svetovni vojni, naj se vsak živinorejec, kadar se mu zgodi nesreča, zglasi pri najbližnjem odborniku, odloči, če je potreben živinozdravniški poseg. K odborniku naj gre tudi v primeru nakupa ali zamenjave živine. Cenitev živine bo 5. maja. Kar pa se tiče tehtanja živine, se priporoča, da bi bila vsakikrat na razpolago dva moška, da bi žival spravila na tehtnico. Lahko pa si tehtnico, ki jo ima v upravi Ivan Devetak, tudi izposodijo in opravijo tehtanje na svojem domu. Seveda jo morajo v takšnem primeru takoj vrniti.

V DUHU PREDVOLILNE PROPAGANDE

V Tržiču nameravajo potrošiti nad eno milijardo za javna dela

Tako je obljubil župan na zadnji seji občinskega sveta - Gradnja nove klavnice, športne palače in urbanizacija gričevnatega predela

Na svoji zadnji seji je občinski svet v Tržiču začel obravnavati občinski proračun za leto 1963. Po prečitanju uvodnega poročila k proračunu, je imel daljši govor župan Romani, ki je govoril predvsem o javnih delih, ki naj bi jih izvedli v prihodnjih letih.

Med temi deli je ureditev nekaterih cest, tako občinskih kot zasebnih in za katere naj bi potrošili okrog 200 milijonov lir. Napovedal je, da bodo zgradili novo občinsko klavnico, za kar bodo potrošili 60 milijonov lir, dalje občinsko športno palačo, za 70 milijonov lir itd. Za vsa ta in druga dela bodo potrošili 380 milijonov lir in zaprosili za državni prispevek v znesku 316.5 milijona. K temu je treba prišteti še državni prispevek 375 milijonov za dela, ki so v teku. V celoti naj bi torej do konca leta 1965 potrošili za razna dela 1.071 milijonov lir. Občinski proračun predvideva tudi strošek treh milijonov lir za izdelavo načrta za urbanizacijo hribovitega predela občine, ter milijon lir turistični ustanovi Pro loco.

Obširna obravnava teh v bodočnost postavljenih številk ima v sedanjem predvolilnem ozračju seveda tudi propagandni pomen za demokristjanske občinske upravitelje.

Včeraj-danes

ROJSTVA, SMRTI IN POROKE

V goriški občini se je od 6. do 13. aprila rodilo 27 otrok, umrlo je 12 oseb, oklicev pa je bilo 13.

RODILI SO SE: Barbara Crupi, Annarosa Scarel, Stefano Pirrò, Marco Chiopris, Marino Ferfolja, Igor Juren, mrtvorojena Maria Nanut, Piero Pizzul, Cristina Termini, Marina Licen, Claudio Raffa, Gloria Branca, Adriano Podveršič, Stefano Nocent, Vera Lukman, Caterina Sobani, Fulvio Fazzari, Francesco Saraceno, Adriano Hualič, Andrea Corbatto, Alfredo Podgornik, Cinzia Maricci, Fabio Boscarol, Gabriella Demori, Pier Paolo Bressan, Mario Cecconi, Marino Cecconi.

UMRLI SO: 43-letna Bruna Bressan, por. Farano, 72-letna Ana Vižintin, por. Masten, 52-letni Ermanno Morsan, 81-letni Romano Pin, 85-letni Martino Accebroni, 61-letni Emilio Visintin, Elena Bulfone vd. Fanzutto, 64-letna Bonetta Demori por. Moscheni, 77-letni Giuseppe Brumat, 85-letna Enrica Bernardis, por. Cozzutto, 75-letna Giuseppina Zucic vd. Bensa, 86-letna Teresa Fontanot vd. Giacomelli.

OKLICI: frizer Giorgio Scians in gospodinja Ida Braini, trgovec Noris Cucit in Rina de Fornasari, častnik italijanske vojske Salvatore Colaianni in osnovnošolska učiteljica Laura Lorefice, reprezentant Giovanni Boschin in frizerka Rosa Zummo, zidar Gianfranco Pussig in tekstilna delavka Renza Gratton, kartotehnik Orazio Veronese in gospodinja Mariagrazia Micheluzzi, mesar Giorgio Sfiligoi in tekstilna delavka Franca Pituelli, delavec Enore Cantarutti in gospodinja Pia Zucco, sel Luciano Sella in gospodinja Maria Serafin, sel Eduardo Cresta in uradnica Jole Cadamuro, slikar Demetrij Cej in otroška vrtnarica Anka Leban, bančni uradnik Eligio Regazzoni in profesorica Carla Vida, financar Luigi Medeotti in baristka Ida Krulic.

Kino

v Gorici

VERDI. 14.30: «8 1/2», M. Mastroianni in in C. Cardinale. Italijanski črnobeli film režiserja Federica Fellinija.

CORSO. 15.00: «I due colonnelli», Totò in Walter Pidgeon. Italijanski barvni film. Zadnja predstava ob 22.

VITTORIA. 15.00: «Come ingannare mio marito», Dean Martin in Lana Turner. Ameriški barvni film v cinemascopu Zadnja predstava ob 21.30.

CENTRALE. 15.00: «Solo contro Roma», R. Podestà in J. Lang. Italijanski barvni film. Zadnja predstava ob 21.30.

v Tržiču

NAZIONALE. 14.00: «Sansone», Brad Harris in Brigitte Corey. Barvni film.

EXCELSIOR. 14.00: «I briganti italiani», Vittorio Gassman in Rossana Schiaffino.

AZZURRO. 14.00: «Quel nostro impossibile amore», Sarita Montiel, Antonio Cifariello in Frank Illard.

PRINCIPE. 14.00: «Come ingannare mio marito», Dean Martin in Lana Turner. Barvni film v Cinemascopu.

v Ronkah

RIO. «La fuga di Zahrain», Yul Brynner. Barvni film v Cinemascopu.

EXCELSIOR. «Diciottenni al sole».

Kino v Novi Gorici

«Soča» Nova Gorica. 14. aprila: ameriški barvni film «Salomon in sabska kraljica»; 16. aprila: ameriški barvni film «Črni narednik».

«Svoboda» Šempeter. 14. aprila: ameriški barvni film «Črni narednik»; 15. aprila: slovenski film «Pešćeni grad»; 16. aprila: ameriški barvni film «Pred strelom».

«Solkan» Nova Gorica. 14. aprila: slovenski film «Peščeni grad».

DEŽURNA LEKARNA

Danes ves dan in ponoči je odprta v Gorici lekarna CRISTOFOLETTI, Travnik št. 14, tel. 29-72.

ZAHVALA

Vsem, ki so z nami sočustvovali ter nam bili ob strani ob bridki izgubi naše drage žene in mame

Ane (Nutke) Masten

se iskreno zahvaljujemo. Posebna zahvala darovalcem vencev in cvetja ter vsem, ki so jo spremili k zadnjemu počitku.

DRUŽINA MASTEN

Sovodnje, 14. aprila 1963.

S seje občinske volilne komisije

V beli dvorani goriškega županstva se je sestala volilna komisija, ki je določila imena skrutinatorjev za 56 volišč na področju goriške občine. Sejo je vodil predsednik dr. Gallarotti, prisotni pa so bili še naslednji člani: dr. Scarano, odv. Culot, Madriz, dr. Bratina, dr. Sancin in Codarin. Poleg funkcionarjev volilnega urada na županstvu in občinskega tajnika so seji komisije prisostvovali kot opazovalci tudi zastopniki posameznih strank.

V prihodnjih dneh bo občina objavila seznam 287 skrutinatorjev. Kakor smo že včeraj pisali, bo imela KD 133 skrutinatorjev, MSI 36, KPI 24, PSI 30, PSDI 30, PLI 20, PRI 9 in monarhisti 5. Med demokrističanskimi skrutinatorji so tudi predstavniki goriške SDZ.

Mali oglasi

PRI VASIH NAKUPIH obiščite trgovino «MAGLIABELLA» na Korzu Garibaldi 11 (Barriera) nekaj korakov od avtobusne postaje. Pri nas dobite veliko izbiro vseh vrst PLETENIN nogavic in perila za ženske, moške in otroke po najnižjih cenah v Trstu. Postrežemo vam v vašem jeziku. Pri nakupu dobite primerno darilo.

PRI MAGAZZINU FELICE — Trst, Ulica Carducci 41 DOBITE: ženske, moške in otroške dežne plašče, bunde, hlače, jopiče in srajce najboljših vrst in znamk po najnižjih cenah.

PLASTIKA ZA POKRIVANJE PODOV višina 2 metra po 500 lir kv. meter; termoplastični podi, ploščice «Sillon», plastične preproge, zagotovljena namestitev brezplačni predračuni. Zanimajte se pri «ITALPLAST» Trst, Trg Ospedale 6, tel. 95-919.

ISCEMO delavko za žensko šiviljo. Pirini, Ulica Rossetti 7-I.

POZOR! UGODNA PRILOŽNOST! — Odstopimo veliko zalogo enolitrskih steklenic modrega črnila «Universal» za nalivna peresa — na tisoče žepnih denarnic različnih barv in vrst — na tisoče nalivnih peres — vse v vrednosti približno 900.000 lir za 150.000 lir, ali zamenjamo z drugim blagom. Pišite na naslov: Tipografia-Cartoleria BERNARDI, Trst, via Mazzini 44.

KINO ŠKEDENJ

predvaja danes 14. t. m. ob 14. uri Technicolor film Cecila De Milla:

«IL PIÙ GRANDE SPETTACOLO DEL MONDO»

(Največja predstava sveta)

Igrajo: CORNEL WILDE, CHARLTON HESTON in BARBARA HUTTON

V ponedeljek, 15. t. m. ob 14. uri ponovitev filma:
IL PIU' GRANDE SPETTACOLO DEL MONDO

Dr. Sonja Mašera

bo odsotna od 13. do 29. aprila

Radio Televizija

NEDELJA, 14. APRILA 1963

Radio Trst A

8,00: Koledar; 8,30: Poslušali boste; 9,00: Kmetijska oddaja; 9,30: Slovenske velikonočne; 10,00: Maša; nato Orkester Helmut Zacharias; 11,15: Oddaja za najmlajše; 11,45: Harmonikar Michele Corino; 12,00: Slovenska nabožna pesem; 12,30: Glasba po željah; 13,00: Kdo, kdaj, zakaj; 13,30: Glasba po željah; 14,45: Tamburaški ansambli; 15,10: Portret v miniaturi; 15,30: Popoldanski koncert; 17,00: Tavčar: «Holekova Nežika», novela; nato Pesna čajanka; 18,30: V naši diskoteki; 19,15: Nedeljski vestnik; 19,30: Melodije je revij; 20,00: Šport; 20,30: Solisti z orkestri; 21,00: Iz slovenske folklore; 21,30: Sodobna simfonična glasba; 22,00: Nedelja v športu; 22,10: Večerni ples; 23,00: Polifonska vokalna glasba.

Trst

9,30: Kmetijska oddaja; 12,00: Plošče; 12,15: Danes na športnih igriščih; 14,00: El Campanon.

Koper

6,00: Prenos RL; 7,14: Jutranja glasba; 8,00: Prenos RL; 8,40: Polke in valčki; 9,00: Reportaža; 10,00: Prenos RL; 10,30: Operne arije; 11,00: Socialistična republika Makedonija; 11,15: Poje Tony Renis; 11,30: Parada orkestrov; 12,10 in 12,50: Glasba po željah; 12,37: Zunanjepolitični pregled; 13,30: Sosedni kraji in ljudje; 14,00: Glasba po željah; 15,15: Domače pesmi in melodije; 16,00: Prenos RL; 19,00: Sportna nedelja; 19,10: Glasbena medigra; 19,30: Prenos RL; 22,15: Plesna glasba; 23,00: Prenos RL.

Nacionalni program

6,30: Vreme na ital. morjih; 8,20: Ital. pesmi in plesi; 8,30: Kmetijska oddaja; 9,10: Na programu Cesar Franck; 11,00: Pojo Pericoli, Christian in Modugno; 11,30: Za sam orkester; 12,30: Papežev apostolski blagoslov; 12,45: Dittersdorf: Simfonija št. 1; 13,25: Pesmi za Evropo; 14,00: Simfonična glasba; 14,30: V nedeljo skupaj; 16,15: Nogomet od minute do minute; 17,45: Simfonični koncert; 19,15: Športni dnevnik; 19,25: Kriminalka; 21,00: Radijska križanka; 22,00: Luči in sence; 22,15: Mozartov Kvintet, K 593.

II. program

8,00: Jutranja glasba; 9,00: Oddaja za ženske; 10,00: Glasbeni leteči krožnik; 10,35: Pomlad je; 11,35: Pevci; 12,10: Plošče tedna; 13,40: Glasbeno revijski program; 14,30: Teden aktualnosti v svetu; 15,45: Glasbena prizma; 16,15: Oddaja za avtomobiliste; 17,00: Glasba in šport; 18,35: Vaši izbranci; 19,50: Srečanje med notami; 21,00: Športna nedelja; 21,35: Evropa poje.

III. program

17,05: P. Calderon de La Barca: «Življenje so sanje»; 19,00: Wagnerjeva opera «Parsifal»; v odmoru revija revij.

Slovenija

6,00: Dobro jutro; 6,30: Napotki za turiste; 8,00: Mladinska radijska igra; 9,05: Zabavna glasba; 10,00: Se pomnite, tovariši; 10,30: Matineja simfoničnega orkestra; 11,50: Z lokom po strunah; 12,05: Naši poslušalci čestitajo; 13,15: Obvestila; 13,30: Za našo vas; 14,00: Koncert pri vas doma; 14,15: Naši poslušalci čestitajo; 15,15: Plošča v ploščo; 15,30: Igrajo trije mojstri; 16,00: Humoreska tedna; 16,20: Ansambel Mojmira Sepeta; 16,45: Slovenski oktet; 17,05: Športna nedelja; 18,30: Ljubljana-Zagreb-Beograd; 19,05: Glasbene razglednice; 20,00: Naši skladatelji v spominih sodobnikov; 22,15: Skupni program JRT — studio Zagreb; 23,05: Glasbena medigra; 23,12: Skupni program JRT — studio Beograd.

Ital. televizija

10,30: Kmetijska oddaja; 11,15: Maša v evroviziji; 12,35: Papežev apostolski blagoslov; 15,00: Neposreden prenos športnega dogodka; 17,30: Film: «Primavera di sole»; 19,00: Dnevnik; 19,15: Registriran športni dogodek in športne vesti; 20,30: Dnevnik; 21,05: Il cantatutto; 22,15: Televizijski tednik; 23,15: Športna nedelja in Dnevnik.

DRUGI KANAL

18,00: Caterina Valente; 19,25: Il grande circo; 20,15: Rotocalchi in poltrona; 21,05: Dnevnik; 21,15: «Peppino Girella»; 22,35: Šport

Ponedeljek, 15. aprila 1963

15,30: Neposreden prenos športnega dogodka; 17,30: TV za najmlajše; 19,00: Dnevnik; 19,15: Glasbeni carnet; 20,00: Šport; 20,30: Dnevnik; 21,05: Življenska raven v Italiji; 21,55: Film «V marcu rojena»; 23,40: Dnevnik.

DRUGI KANAL

21,05: Dnevnik; 21,15: Ladislav Fodor: «La giustizia bendata»; 23,35: Šport

Jug. televizija

10,00: Kmetijska oddaja; 10,30: Matineja RTV Ljubljana; 11,00: Svetovno prvenstvo v namiznem tenisu — prenos iz Prage; 15,00: Nadaljevanje tekmovanja za svetovno prvenstvo v namiznem tenisu; 19,25: Poročila; 19,30: TV biro št. 33; 20,00: TV dnevnik; 20,45: Muzej voščenih lutk — zabavna oddaja; 21,45: Trideset minut z godalnim zabavnim orkestrom RTV Beograd; 22,15: Poročila.

Ponedeljek, 15. aprila 1963.

17,00: TV v šoli; 18,30: Poročila; 18,35: «Mič — astronavt» — zgodba za otroke; 19,00: Dokumentarni film; 19,15: Mala TV univerza; 19,30: TV obzornik; 20,00: TV dnevnik; 20,30: «Beograjska pomlad»; v odmoru prireditve bo športni pregled; približno ob 23.00: pa poročila in šahovski komentar.

Hitra popravila in prodaja TV aparatov pralnih strojev elektrogospodinjskih predmetov

Radio **TREVISAN**

Trst, Via S. Nicolò 21, tel. 24-018
Popravila: Via Delle Milizie 3, telefon štev. 76-276

Jutri ob 10. uri na stadionu «Prvi maj»

šport šport šport

ŠZ Bor - Polisportiva Friuli

v osmem kolu prvenstva odbojkarske C lige

Prvenstvo moške odbojkarske C lige je izgubilo enega udeleženca. Gre za goriško Olimpijo, katero je treniral prof. Kranner, ki se je morala zaradi nerazpoloženjivosti igralcev odpovedati tekmovanju. To je glavna vest preteklega tedna. Druga pa je, da je tehnična komisija deželnega odbora italijanske odbojkarske zveze vendarle potrdila rezultat tekme Bor-Gasilci (Gorica) in priznala zmago Boru s 3:0 p. f. Zaradi boljšega količnika se je Bor uprstil na prvo mesto lestvice, medtem ko je bil do sedaj tik za Polisportivo Friuli iz Cedada, ki je zabeležila edino zmago nad sestorko športnega združenja iz Trsta.

Cedadski odbojkarji bodo jutri vrnili obisk tržaškim tekmecem. Borovi igralci se zavedajo, da je Polisportiva zelo trd oreh, katerega pa, če seveda hočejo ohraniti vodstvo v lestvici in si zagotoviti tudi letos naslov deželnega prvaka v tej tekmovalni kategoriji, bodo morali streti.

Jutrišnja tekma bo torej za Bor odločilne važnosti in ker poznamo odločnost in vzdržljivost obeh ekip smo prepričani, da bomo prisostvovali do danes najbolj razburljivi tekmi prvenstvenega turnirja C lige. Obema ekipama bo šlo za zmago in tista, ki bo uspešno zaključila ponedeljski trud, bo skoraj gotovo osvojila tudi deželni naslov. Upamo samo, da bo ta ekipa Borova.

* * *

Vsi igralci Bora naj se zberejo najkasneje ob 8.45 na stadionu pri Sv. Ivanu.

LESTVICA

SZ Bor	7	6	1	20	6	363	216	12
AGI	7	6	1	19	6	349	248	12
Pol. Friuli	6	5	1	16	8	223	261	10
PAV	6	3	3	11	10	264	245	6
Gasilci (TS)	6	2	4	9	13	238	301	4
Torriana	7	1	6	6	18	227	308	2
Gasilci (Go)	7	0	7	1	21	140	325	0

Danes tekma z enajstorico, ki še ni izgubila upa za prestop v elitno skupino

Triestina - Foggia

Šest' točk deli Triestino od Foggie, ki bo danes gostja tržaškega moštva. Medtem ko igralci v rdečih dresih s helebardo životarijo v ne preveč varni sredini lestvice, je Foggia, trenutno na četrtem mestu, še vedno v borbi za prestop v višjo kategorijo. Prav zaradi tega je to moštvo zelo nevarno, ker skuša priti tudi na tujih tleh do deleža, s katerim bi v primernem trenutku odrinilo tekmece nižje. Današnje kolo prvenstva B lige je zato za Foggio izrednega pomena: z zmago ali vsaj z neodločenim izidom, bi ostala s favoriti, poraz pa bi ji razblinil vse prijetne sanje, ki jih je moštvo gojilo do danes.

Današnji zavtrljaj bo torej za nekatere enajstorice zelo važen. Posebno za Triestino in tudi za Foggio, ki prihaja v Trst v ne preveč ugodnem trenutku. Še pred mesecem dni bi brez premišljanja pripisal zmago gostom, danes pa tega ne moremo. Sicer nismo niti preveč prepričani v popoln uspeh domačinov, ki pa je vseeno možen.

Domačini se morajo zavedati, da spadajo njihovi današnji nasprotniki med boljša moštva drugoligaškega prvenstva. In ker se ni odpovedalo visokemu cilju, bo skušalo na tržaških tleh priti do točk, ki jim bodo pripomogle, da ne bo izgubilo stika z vodilno trojico. Triestina je prejšnjo nedeljo odlično zaigrala in spravila Bari na kolena. To se lahko zgodi tudi s Foggio, vendar v igri s tem moštvom bodo nastali drugi problemi, ki jih bo moral trener ob sodelovanju igralcev ugodno rešiti. Če bo imel Colaussi srečno roko, je verjetno, da mu sreča ne bo obrnila hrbta.

Tržačani so se ves teden vestno pripravljali in ko so menili, da se bodo morali odpovedati prehlajenemu Secchiju, je ta okreval in se pridružil skupini izbrancev za današnji nastop. Colaussi ima tako na razpolago najboljše sile. Njegov edini dvom bo koga poslati na igrišče in koga pustiti za robom. Tega bo verjetno rešil tik pred tekmo. Na razpolago pa ima Torosa, Frigerija, Vitalija, Dalia, Merkuzo, Sadarja, Mantovanija, Porra, Vita, Secchija, Santellija, Risosa in Szokeja. Slednja dva bosta verjetno rezervi.

Igralci Foggie so v petek zvečer prispeli v Trst in včeraj so imeli kratek kondicijski trening na stadionu. Postave gostje še niso najavili, vendar predvidevamo, da bo Foggia nastopila kakor sledi: Biondani, Corradi, Valede, Ghedini, Rinaldi, Faleo, Oltremari, Gambino, Nocera, Lazzotti in Patino.

Marković - Teran v osmini finala

PRAGA, 13. — Na svetovnem prvenstvu v namiznem tenisu so bila danes popoldne tekmovanja moških, ženskih in mešanih parov. Jugoslovanski par Marković-Teran je premagal češkoslovaškega Mič. Šimek s 3:0 (21:14, 21:15, 21:11). Drugi jugoslovanski par Vecko-Korpa pa je klonil korejskemu paru Yung Sam Kim — Sim Il Bak 1:3 (13:21, 21:18, 18:21, 12:21). Med šestnajstimi pari, ki so se kvalificirali v osmino finala je 10 azijskih in sicer 1 japonski, 1 korejski, 8 kitajskih, 2 češkoslovaška, 1 angleški, 1 romunski, 1 jugoslovanski in 1 iz ZDA

na juniorskem nogometnem turnirju UEFA

Italija-Madžarska 3:0

LONDON, 13. — V prvem dnevu juniorskega mednarodnega nogometnega prvenstva UEFA je Italija, ki nastopa v B skupini, presenetljivo gladko odpravila Madžarsko.

Izidi današnjih tekem so naslednji:

A SKUPINA		
Grčija-Z. Nemčija	7:2	(0:1)
Škotska-Švica	3:1	(1:0)
B SKUPINA		
Bolgarija-Francija	2:0	(2:0)
Italija-Madžarska	3:0	(3:0)
C SKUPINA		
Romunija-SZ	1:0	(0:0)
Anglija-Holandska	5:0	(3:0)
D SKUPINA		
S. Irska-Belgija	2:1	(1:1)
ČSSR-Svedska	4:2	(1:1)

TEKMA AMATERSKIH REPREZENTANC

Italija 2
Nemčija 1

ALASSIO, 13. — Italijani so se danes oddolžili Nemcem v mednarodni nogometni tekmi amaterskih reprezentanc za poraz, ki so ga doživeli lani v Hannovru. Italijani so zmagali 2:1 (1:1). Za domačine sta bila uspešna v 30' Di Giovanni, v 38' Voltolini, medtem ko so Nemci zmanjšali rezultat v 3' drugega dela igre z Neuserjem.

NOGOMET DANES

ALIGA

ATALANTA-MODENA
Lo Bello
CATANIA-BOLOGNA
Jonni
FIORENTINA-TORINO
D'Agostini
GENOA-MANTOVA
Roversi
JUVENTUS-PALERMO
Sbardella
MILAN-ROMA
Angonese
NAPOLI-SAMPDORIA
Adami
SPAL-INTER
Francescon
VENEZIA-L. R. VICENZA
De Marchi

BLIGA

BARI-SAMBENEDETTESE
Cataldo
CAGLIARI-ALESSANDRIA
Palazzo
CATANZARO-LUCCHESE
Pignatta
COMO-BRESCIA
Genel
LAZIO-PARMA
Barolo
PADOVA-MESSINA
Babini
PRO PATRIA-COSENZA
Politano
TRIESTINA-FOGGIA
Varazzani
UDINESE-LECCO
Rancher
VERONA H.-S. MONZA
Bernardis

MLADE SILE ZA TOKIJSKO OLIMPIADO 1964

Trenutna premoč obeh Nemčij in SZ

Italija na boljšem kot druge evropske države

Ker starejše atlete vsi več ali manj že poznamo, je prav, da se seznanimo tudi z mladimi silami v Evropi. Vsi atleti o katerih bomo govorili, so bili v sezoni 1962 še mladinci, v letu 1964 pa utegne kdo izmed njih že biti v sami svetovni eliti in tako kandidirati na olimpijske kolajne v Tokiju. Če si le površno ogledamo neuradno lestvico mladinskih ekip, vidimo, da je na prvem mestu solidno uvrščena Nemčija z atleti iz Vzhodnega in zahodnega dela, na drugem je Sovjetska Zveza, na tretjem pa, z velikim zaostankom, Italija, ki je na čelu ostalih evropskih držav, ki pa imajo le manjše zamude.

V posameznih disciplinah sta v sprintu na 100 m najboljša Nemec Roderfeld in Rus Kašejev, ki imata oba čas 10"4. V večji skupini atletov, ki imajo rezultate 10"5, je tudi Italijan Nobili. Čas 10"4 prvih na lestvici ni pravzaprav nič izrednega, če upoštevamo na primer kvaliteto v ZDA, kjer je 10"4 vsakdanji pojav. Znano pa je, da atleti v Evropi pozneje dozorijo in imajo tudi občutno daljšo športno kariero. Na progah 200 in 400 m je gladko prvi Poljak Badenski, ki ima v vsaki disciplini po dve desetinki sekunde prednosti nad Roderfeldom oziroma Schmittom (oba Nemčija). Badenski je eden redkih mladincev, ki je bil že v 1962 med najboljšimi v Evropi. Večkrat je že branil državni dres skupaj s starejmi zvezdami Foikom in Zielinskim; njegov največji uspeh pa je nedvomno uvrstitev v finalni tek na 400 na evropskem prvenstvu v Beogradu. Osebna rekorda poljskega atleta sta 21"2 na 200 in 46"4 na 400 m, poleg tega pa je Badenski tudi na 100 m med najboljšimi z časom 10"5.

Na srednjih progah 800 in 1500 m so atleti iz razvitih držav bolj v ozadju; njihovo veliko število pa daje upati, da bodo čez nekaj let gotovo na prvih mestih. Francoz Issa je najboljši na 800 m z 1'48"6, Spanec Esteban pa je najhitrejši na daljši progi z 3'49"4, medtem ko je na 800 m drugi z 1'49"3. Tek na 3000 m, ki je najdaljša proga mladincev, ima najboljšega predstavnika v sovjetskem tekaču Kudinskem, ki je zabeležil čas 8'20"4 in ima celih 10 sekund prednosti nad nemško dvojico Scholz-Helm. Četrti je tu Ceh Juza; isti atlet pa je bolje uvrščen na 1500 m z drugim mestom in zelo dobrim časom 3'49"8. Brez velikih nad sta oba teka čez ovire. Na 110 m so najhitrejši Hogan, Voigt in Degtiariev, ki imajo čas 14"6, Tuominen pa je brez konkurence na 400 m z 52". Med boljšimi sta na 110 m tudi Italijana Romano in Ottoz, ki imata oba isti čas 14"9, rezultat, ki je seveda bolj skromen, saj smo bili v Italiji navajeni mnogo boljših dosežkov.

V tehničnih panogah je stanje kvalitetno boljše in med prvimi najdemo celo nagrajene na evropskem prvenstvu v Beogradu. Prednost med temi panogami imajo vsekakor skoki, saj so rezultati vseh prvih atletov res velike mednarodne vrednosti. V višino je med mladinci lani najvišje skočil sovjetski tekmovalec Hmarski, tudi drugo mesto pa je v SZ, ker je Kruhinin premagal višino 2.05. Na 3. in 4. mestu sta italijanska atleta Zamparelli in Galli z 2.04 oziroma 2.03. Lanska sezona pa je dovolj jasno pokazala, da je njuna vrednost zaradi ne prevelike resnosti precej manjša od trenutne uvrstitve. Finec Steinus, ki je bil na PEA v Beogradu drugi za Ter-Ovanesianom, ima najboljšo znamko v daljino z več kot odličnim skokom 7.85. Poleg tega rezultata je Stenius večkrat zelo dobro skakal in Finci v njem upravičeno vidijo novega Valkamo.

V troskoku je na prvem mestu Italijan Gentile, ki je v 1962 doma skoraj povsem nadomestil rekorderja Cavallija. Gentilejev rezultat je tudi najboljši na svetu. Kot pa skoraj vsi italijanski boljši atleti je tudi Gentile na žalost neresen in njegova bodočnost predstavlja nemajhen problem. Čeprav so vsi zasledovalci za več kot pol metra zaostali, lahko pričakujemo, da bo hegemonija v tej panogi tudi v naslednjih letih ostala na Poljskem in posebno v SZ, ki ima med prvimi 10 na lestvici kar 6 svojih predstavnikov.

Fiberglasova palica je tudi mladince spravila do rekordnih višin. Nemec Reinhard je lani skočil 4.63, Finec Kairento pa 4.55. SZ ima svojega najboljšega v Deminu s 4.40, ker pa je bil ta rezultat dosežen z navadno palico, je možno, da bo Demin v kratkem še občutno napredoval in dohitel boljše nasprotnike.

V metih je še najboljše kladivo, kjer je sovjetski atlet Mihnovec zabeležil 60.88 m. Ostale tri panoge so sicer na dobri ravni, ne moremo pa mimo rezultatov, katere dosegajo mladinci v ZDA v krogli (čez 19 m) in v disku (čez 58 m). V prvi disciplini je v Evropi prvi Norvežan Lorentzen z 16.32, sledi pa mu nemška dvojica Kersting-Tidow tudi z znamkami čez 16 m. Na 10. mestu je dobro znani Buffon iz Vidma, ki ima v svojo korist 15.56 m. Med mladinci bo ostal še dve leti in bo tako imel izredno priložnost, da se še sam povzpne na vrh lestvice. V disku sta čez 50 m vrgla edino le Nemca Losch in Preissler, med kopjaši pa je na prvem mestu s 74.76 finski atlet Tiusanen s pol metra prednosti nad Norvežanom Pedersenom. Italijan Rausa, ki je nepričakovano vrgel 71.67, je na odličnem 4. mestu, prvi sovjetski atlet pa je Naniev z 71.05 m.

Jugoslavija ima nekaj zelo dobrih posameznikov, žal pa kot ekipa ne predstavlja prave sile. V sprintu je presenetljivo dobro uvrščen Sarić, ki je na 200 m tretji z 21"5. Sarić je nastopil tudi na evropskem prvenstvu, njegovi rezultati pa morda zaradi treme niso bili posebno razveseljivi. Med kladivarji je Gojić na 4. mestu z znamko 56.87, Andjelković pa je z 2.02 šesti v skoku v višino. Mimogrede naj povemo, da je letos v zaprtih prostorih Andjelković že dvakrat premagal 2.05 in enkrat celo 2.07. V neuradni lestvici je Jugoslavija na 14. mestu v Evropi.

BRUNO KRIZMAN

HOTEL „SLON“
LJUBLJANA Titova 10, tel. 20644, 20645 (Jugoslavija)
Opozarjamo spoštovano javnost na naše usluge, ki jih nudimo v kletni restavraciji, kjer si lahko postrežete s hladnimi in toplimi malicami, kosilom in večerjo iz domačih specialitet po zelo pristopnih cenah.
Hotel Vam nudi 177 modernih ležišč. V moderno urejeni hotelski restavraciji Vam nudimo vse domače in tuje specialitete. Dnevno večerni koncert v kavarni. V nočnem BARU se lahko vsak večer zabavate ob prijetnih zvokih in mednarodnem artističnem programu.
Sprejemamo rezervacije za manjše in večje družbe. Telefon 20-641-44.

SPLOŠNA PLOVBA PIRAN
vzdržuje z modernimi tovorno potniškimi ladjami
redno progo Jadran-Južna Amerika — via Zahodna Afrika (Rijeka Split, Napoli, Genova, Marseille, Casablanca, Dakar, Conakry, Takoradi, Tema, Rio de Janeiro, Santos, Montevideo, Buenos Aires)
redno linijo okoli sveta (iz Jadrana v Indijo, Indonezijo, Japonsko, ZDA — Zahodna obala sredozemske luke)
TER NUDI
ladijske prevoze po vsem svetu z modernimi tovornimi ladjami od 8000 do 18.000 ton nosilnosti.
Za vse informacije se obrnite na upravo podjetja «Splošna plovba Piran, Župančičeva ulica 24, in na naše agente po vsem svetu.
Telegrami: Plovba Piran Telexi: 035—22, 033—23
Telefoni: 72-170 do 72-177

HOTEL «JELOVICA» - BLED - TEL. 316

BLED vabi
Hoteli ob jezeru, obnovljeni blejski grad z restavracijo, festivali, dnevna glasba in ples, pravljične izletniške točke in druga razvedrila ter čolnarjenje po jezeru

OBIŠČITE NAJLEPŠE PODZEMSKO ČUDO NA SVETU
POSTOJNSKO JAMO
Obiski vsak dan ob 8.30, 10.30, 16. in 18. uri.
Izredni obiski po dogovoru z upravo

«AVTOPROMET» - Gorica
Nudi potnikom in turistom prijeten in hiter prevoz z avtobusi od vznožja Triglava do Jadrana ter vrši tudi vse vrste tovornih služnosti.

«TAP» TURISTIČNA AGENCIJA PRIMORSKE
Poslovnega združenja gostinskih in turističnih podjetij okraja Koper, priporoča svoje agencije in menjalnice v Kopru, Sežani, Kozini, Škofijah, Hrvatinih, Izoli, Portorožu, Piranu in hoteli na Primorskem

HOTEL «VIPAVA» V VIPAVI SE PRIPOROČA

HOTEL PALACE PORTOROŽ

priporoča svojim gostom termalne morske kopeli v novih termah

PARC HOTEL - BLED
Telef. 284, 338 - 200 ležišč, restavracija, kavarna, nočni bar, plesna dvorana «Kazino» - Penzion za mladinske grupe a 1610 dinarjev skozi celo sezono.

GRAND HOTEL TOPLICE
BLED Telef. 222, 223, 224
odprto celo leto, lastno kopališče s čolni, termalno kopališče. Pred in po sezoni znižane cene

Hotel «KRIM» - Bled
Telef. 415 in 419 - Še tako zahtevnim gostom postrežemo z domačimi in tujimi jedmi — Izbor pristnih vin — Udobno opremljene sobe.

Hotel BELLEVUE
LJUBLJANA
priporoča cenjenim gostom domačo in mednarodno kuhinjo — Terasa — Vrt

☆ PARK HOTEL GORICA
NOVA GORICA, nudi udobne sobe po zmernih cenah. Prvorazredna kuhinja - Ples v četrtek, soboto in nedeljo

GRAND HOTEL UNION
LJUBLJANA, Miklošičeva št. 1
Tel. 20-750, 21-742
Nudi vse gostinske usluge po zmernih cenah ter se priporoča za cenjeni obisk

Hotel TRIGLAV Koper
Telef. 16 - Prvorazredna restavracija, udobne sobe, terasa, zimski vrt, nočni bar s programom. - Priporočamo svoje obrate Giusterno z olimpijskim bazenom in restavracijo «Rižana», s specialitetami, postrvi in rečnimi raki

1.

a. solženicin EN DAN IVANA DENISOVIČA

Kakor vselej, je ob peti uri zjutraj udarec s kladivom ob tračnico, visečo na štabni baraki, oznanil vstajanje. Pretrgani zvoki so le slabotno pronicali skozi okna, ki so jim bile šipe pokrite z dva prsta debelim ledom. Bil je mraz in taborišènemu pazniku se ni ljubilo dolgo zvoniti.

Zvenenje tračnice je utihnilo, za okni pa je bila gosta tema, kakor ponoči, ko je Šúhov moral na kiblo, in v šipe so silile tri svetilke, dve s taboriščne ograje, ena z dvorišča.

Nihče še ni prišel odklenit barake in ni bilo še hrupa, ki ga delajo baračni postrežniki, ko na drogovih odnašajo sod-kiblo.

Šúhov ni nikdar zamujal vstajanja. Vselej je ob signalu vstal. Do razporeditve na delo je bilo poldrugo uro časa, s katerim je razpolagal sam, ne pa država, in kdor se znajde v taborišènem življenju, lahko v tem času kaj zasluži: iz stare podloge lahko sešije komu prevleko za rokavice; bogatemu sojetniku — tistemu, ki dobiva pakete! — lahko odnese posušene klobučevinaste škornje naravnost k ležišču, da ne bo bos skakal po tleh, se prerival in iskal iz skupnega kupa svoj par; ali pa, recimo, steče od enega skladišča k drugemu, da bi pomagal, pometel ali karkoli prenesel; morda se splača pohiteti v jedilnico, kjer bi zbral sklede z miz ter jih odnesel v umivalnico za posodo, za kar dobiš kakšno jed, toda na ta posel se vedno natepe mnogo lakotnikov, celo preveč, pri čemer ne vzdržiš, da ne bi polizal sklede, če so v njej ostanki. Šúhov si je krepko zapomnil nauk prvega brigadirja Kuzjómina, starega taborišènega volka, ki je leta 1943 odnesel že dvanajst let in ki je novemu naraščaju s fronte dejal nekoč ob ognju na prostem:

— Tukaj, fantje, vlada, zakon tajge. Vendar tudi tu ljudje živijo. V taborišču propadajo tisti, ki ližejo sklede, ki se znašajo na ambulanto in hodijo h kumu ovajt.

Glede ovaduhov je, recimo, pretiraval, kajti ti so reševali lastno kožo, reševali na račun tuje krvi.

Šúhov je vedno vstajal ob signalu, danes pa tega ni storil. Že sinoči se je počutil slabo, treslo ga je, zbadalo. Ponoči se ni ogrel. V dremavici ni vedel, ali je zares zbolel ali se mu je izboljšalo. Samo da bi jutra ne bilo!

Toda jutro je prišlo neizogibno.

Kje naj bi se splon ogrel? Okna pokriva debel led. Stene ob stropu in sicer vzdolž velikanske barake prepreda bela pajčevina. To je inje.

Šúhov ni vstal. Ležal je zgoraj na pogradu, odejo in suknjo si je potegnil čez glavo, medtem ko je obe stopali vtaknil v zavihan rokav vatiranega telovnika. Ni videl, pač pa je po glasovih razumel, kaj delajo v baraki in v kotu, kjer je stanovala njegova brigada. Prav zdaj nesejo po hodniku eno izmed kibel, ki držijo po osem veder; težko korakajo postrežniki. Menijo, da je to lahko delo, zato jemljejo za postrežnike invalide: pa poizkusi nesti, ne da bi razlil. Zdaj je zgrmela na tla kopica klobučevinastih škornjev, ki so jih prinesli iz sušilnice za brigado številka 75. Zdaj pa se je usula kopica za našo brigado (danes je bila na vrsti, da suši škornje v specialni sušilnici). Brigadir in njegov pomočnik se že obuvata, oba molčita, le pograd šriplje. Pomočnik se bo zdajle napotil po kruh za brigado, brigadir pa v štabno barako, kjer je PPČ — plansko-proizvodni oddelek.

In tu se je Šúhov spomnil. Danes ne pojde brigadir k razporeditelju v PPČ tako preprosto, kakor hodi vsak dan. Danes bodo odločali o usodi njihove brigade številka 104. Hočejo jo pregnati od zidanja delavnic na novogradnjo «socialističnega mesteca». To mestece je za zdaj golo polje s snežnimi zameti, in predno bi sploh pričeli z gradnjo, bi morali izkopati jame, postaviti vanje stebre in po njih napeljati bodečo žico, da ne bi zbežali. Šele potem bi začeli graditi.

Tam se najbrž še mesec dni ne boš mogel ogreti — niti pasje hišice ne bo. Tudi ognja ne boš prižgal — s čim naj bi kuril.

Brigadir je zaskrbljen. Odhaja, da bi določil drugo nespretno brigado, da bi jo poslal namesto sebe. Kajpada praznih rok se ne bodo sporazumeli. Starejšemu razporejevalcu je treba odnesti pol kilograma loja. Morda celo kilogram.

Poskus še ni zguba, morda bi lahko poskusil in v ambulanti dobil za dan dopusta. In odkrito povedano povsod ga boli.

In še to: kdo izmed nadzornikov je danes dežurni?

Spomnil se je: dežurni je Jedanipo Ivan, suhljat pa visok narednik. Če ga prvič pogledaš — se zdi kar strahoten, toda če ga spoznaš — je med vsemi dežurnimi najpopustljivejši: ne zapira v samico, ne ovaja načelniku režima, tako lahko poležiš, dokler vsaj deveta baraka ne odide v jedilnico.

Vagonček se je zatresel in pozibal. Dvojica je nenadoma vstala: zgoraj, sosed Šuhovljeva, baptist Akoška, spodaj pa — Bujanovski, bivši kapetan drugega razreda.

Dežurni starci so odnesli obe nočni vedri in se sprli, kdo bo odšel po vročo vodo. Prepir je bil nalezljiv, kot pri ženskah. Elektrovarilec iz 20. brigade je zarjovel:

«Ej, vnetila!» pa vrgel nanje krepelo «Pomiril vas bom!» Krepelo je zamolklo treščilo ob steber. Vsi so umolknili. V sosednji brigadi je godrnjal komandirjev pomočnik:

«Vasilij Fedorovič! Nepridipravi v skladišču sleparijo: bilo jih je 94, ostalo pa samo 83, komu naj razdelimo?»

Dejal je tiho, toda razume se, da je vsa brigada poslušala in se pritajila: komu bodo nocoj odrezali kos?

Šuhov pa je ležal na žagovini v svoji blazini. Če bi vsaj nekdo prevladal — če bi prenehala jezljivost ali splahnela pobitost. Zdaj pa — ne tako ne drugače.

Medtem ko je baptist šepetal molitev, se je od zunaj vrnil Bujanovski in izjavil — nikomur. Potem je nekako zlohotno pristavil:

«Le vztrajajte, rdeči mornarji! Prav zanesljivo je trideset stopinj.»

In Šuhov se je odločil, v ambulanto pojde.

Tedaj je nekakšna gospodovalna roka strgala z njega plašč in odejo. Šuhov je snel plašč z obraza in se dvignil. Pod njim, glava mu je segala prav do vagonskih desk, je stal koščeni Tatar.

To pomeni torej, da je dežural, čeravno ni bil na vrsti, pa se prikril.

Š. C. — 854! — je prebral Tatar z bele krpice na hrbtu črnega plašča. «Tri dni samice z izhodom!»

Komaj se je zaslišal njegov jedva pridušeni glas, so se v vsej napol temni baraki, kjer niso gorele vse svetilke in kjer je v 60 razbitih vagonih spalo 200 ljudi, začeli obračati ljudje in se pričeli naglo oblačiti. Tudi tisti, ki niso vstali.

«Cemu, državljan načelnik?» je vprašal. Šuhov, in vlil svojemu glasu žalostnejši prizvok kot je bilo treba in kot je čutil. Z izhodom pomeni še vedno polovico samice — tudi toplo bodo dali, vendar ni časa za razmišljanje. Popolna samica — ta je tedaj če ni izhoda na delo.

(Nadaljevanje sledi)

UREDNIŠTVO: TRST — UL. MONTECCHI 6 - II. TELEFON 93-808 IN 94-638 — Poštni predal 559 — PODRUŽNICA GORICA: Ulica S. Pellico 1-II, Tel. 33-82 — UPRAVA: TRST — UL. SV. FRANČIŠKA št. 20 — Tel. št. 37-338 — NAROČNINA: mesečna 650 lir — Vnaprej: četrtletna 1800 lir, polletna 3500 lir, celoletna 6400 lir — FLRJ: v tednu 20 din, mesečno 420 din — Nedeljska: posamezna 40 din, letno 1920 din, polletno 960 din, četrtletno 480 din — Poštni tekoči račun: Založništvo tržaškega tiska Trst 11-5374 — Za FLRJ: ADIT, DZS, Ljubljana, Stritarjeva ulica 3 - I, telef. 21-928, tekoči račun pri Narodni banki v Ljubljani 600-14 603-86 — OGLASI: Cene oglasov. Za vsak mm v širini enega stolpca: trgovski 100, finančno-upravni 150, osmrtnice 120 lir. — Mali oglasi 30 lir beseda. — Vsi oglasi se naročajo pri upravi. — Odgovorni urednik: STANISLAV RENKO — Izdaja in tiska Založništvo tržaškega tiska, Trst

Vesele velikonočne praznike

TVRDKA **RADIO SOSSI**
OPCINE, Ulica dei Salici št. 1 Telefon 221-155
Radijski in televizijski aparati znamke: «Philips», «Minerva», «Magnadyne» in «CGE»
Hladilniki znamke: «Zoppas», «Rex» in «CGE»
Pralni stroji znamke: «Candy», «Indesit» in «Zoppas»
Zastopstvo za proizvode «Rex» za zgornjo okolico

TRGOVINA JESTVIN
ALOJZ JERKIČ
TRST, Stara istrska cesta št. 64 Telefon 41-175

TRGOVINA JESTVIN
MILAN BEVK
TRST, Drevored G. D'Annunzio 2 Telefon 41-572

BAR SPORTIVO
TRST, Istrska ulica 10 Telefon 55-766

MERCERIE — FODERAMI
MARIO VERH
TRST, Trg sv. Jakoba 9 Telefon 55-886

CVETLICARNA
«IVANKA»
TRST, Istrska ulica 19 Telefon 95-052

CVETLICARNA
«SAVINA»
TRST, Istrska ulica 10 Telefon 55-590

GRADBENO PODJETJE
KARLO BAN & Co.
družba z o. z.
TRST, Ulica Maiolica 1/I Telefon 90-821
Gradi in prodaja stanovanja v kondominiju

MANUFAKTURNA TRGOVINA
MARIO PERTOT
TRST, Ulica Parini 10
Vam nudi vsakovrstno žensko in moško blago, nogavice in drugo

MANUFAKTURNA TRGOVINA
F. WERK
TRST, Campo S. Giacomo 6 Telefon 44-527

KROJASKI SALON
BAUČER-SMRDEL
TRST, Drevored 20. septembra 22 Telefon 96-796

KROJACNICA
VLADO PREMRU
TRST, Ulica Ginnastica 35 Telefon 45-447

Krojaški salon za dame in gospode
M. MOZETIČ
TRST, Trg Garibaldi 11 Telefon 90-280
Velika izbira modernega blaga. Plačilne olajšave.

ELEKTROMEHANICNA DELAVNICA
VLADO ŠVARA
TRST, Ulica Giulia 28 Telefon 96-742

Avtoprevozniško podjetje
M. KANOBEL
TRST, Ulica Ghirlandaio 42 Telefon 90-812

TRGOVINA JESTVIN
FRANC RESINOVIČ
TRST, Trg sv. Frančiška 8 Telefon 36-809

TRGOVINA JESTVIN
MARIO GREGORI
TRST, Ul. Torrebianca 43 Telefon 24-004

TRGOVINA JESTVIN
GIZELA MEDEN
TRST, Ulica La Marmora 19

RIBARNICA
MARČELA PERTOT
BARKOVLJE, Ulica Perarolo 2

URARNA IN ZLATARNA
KARLO MIKOLI
TRST, Trg sv. Jakoba 3 Telefon 95-881
Ure najboljših znamk, velika izbira zlatih okraskov za vse prilike.

TRGOVINA S CEVLJI
«LA FIORENTINA»
TRST, Ulica Tarabocchia 2

TRGOVINA JESTVIN
VIDAU
BANI Telefon 221-387

TOBAKARNA IN PAPIRNICA
ŠVAB & TENCE
KRIŽ (center)

AGRARIA
PROSEK št. 160 *RADO*
se vljudno priporoča *ZORN*

MLEKARNA
CVETKA STEFANČIČ
KRIŽ (center)

KAVARNA
«CENTRAL BAR»
OPCINE - Narodna ulica 46 Telefon 221-067

MLEKARNA
FERUCIO
OPCINE (na Brdini)

SOSIČ
JULIJANA *Manufakture in drobno blago* VIKTOR *Kleparstvo delavnica*
OPCINE
Alpinska 87 Tel. 221-385

GOSTILNA
OSTROUŠKA
TRST, Ul. S. Nicolò 1

GOMMA PLASTICA
Ulica dell'Istria 8, tel. 50-054 (pri Sv. Jakobu)
LASTNICA
A. BIRSA
Vam nudi vse hišne potrebščine, torbe, igrače, lutke, plastiko za pode - imitacija parketov.
Vse po konkurenčnih cenah!

VISTA
TRST - UL. CARDUCCI, 15
Tel. 29-656
Bogata izbira naočnikov, daljnogledov, šestil, računal in potrebščin za višje šole, toplomerov in fotografskega materiala.

KERŽE
TRST · Tel. 55-019
Trg S. Giovanni št. 1
- PORCELAN
- KRISTAL
- PRIBOR
- TESTENCI NAVADNI in KLASICNI
- HLADILNIKI
- ELEKTRICNI GOSPODINJSKI STROJI
- STEDILNIKI
- VSE ZA DOM

BCIKB
BANCA DI CREDITO DI TRIESTE S.P.A.
TRŽAŠKA KREDITNA BANKA
GLAVNICA LIR 600.000.000 - VPLAČANIH LIR 180.000.000
TRST - ULICA FABIO FILZI ŠT. 10
TELEFON ŠT. **38-101, 38-045** BRZOJAVNI NASLOV: BANKRED

La Fototecnica **TRST** TRG GOLDONI 7 Tel. 23352, 61101
Grosistično podjetje za dobavljanje vsega fotografskega in kinematografskega materiala
aparati za mikrofilme, znanstveni aparati, elektronski aparati
Popolne opreme materiala za fotomehaniko, za industrijo in za znanstvene zavode. Na zahtevo se pošljejo seznami
VPRAŠAJTE NAS ZA NASVET

Prj **MADALOSSO** v Trstu, Ul. Torrebianca 26, vogal XXX Ottobre
dobite vsakovrstno **POHIŠTVO** otroške **VOZICKE** žimnice — originalne **PERMAFLEX** — Cene ugodne

FRATELLI ***NASCIMBEN***
IMPORT EXPORT
NADOMESTNI DELI ZA AVTOMOBILE
TRST, Ul. Coroneo št. 39, t. 24-955

URARNA-ZLATARNA TRGOVINA S CEVLJI
ANTON MALALAN MARČEL
OPCINE, Proseška ulica 18 Telefon 221-465

Gostilna «Ex Ussaro»
lastnik ***Ivan Filipčič***
TRST — Ulica Carducci 41 (nasproti pokritega trga)
vam postreže z domačo hrano — z najboljšim istrskim in vipavskim vinom in pršutom

R.E.D.A.T.A. Trst, Ul. F. Severo št. 5 b — Tel. 31893
nudi priznane akumulatorje (baterije) **S.A.F.A.**
in vse elektroavto predmete in nadomestne dele
Novi lastnik **LISJAK (LISIANI)** se vljudno priporoča

MILAN AMBROŽIČ
Elektro-instalacijsko podjetje in TRGOVINA z električnimi predmeti:
lestenci, štedilniki, peči, pralni stroji, hladilniki in vse ostale gospodinjske potrebščine.
ULICA MIRAMARE 29 — TELEFON 29-322

TRST - Ul. Boccaccio 3 Telefon 28-373 **POŽAR ARTEMIO**
TOVORNI PREVOZI *v vse kraje, tudi v inozemstvo*

ZALOGA STAVBNEGA MATERIALA
ČELESTE DANEU-DANIELI
OPCINE, Narodna ulica 77 Telefon 221-034

IMPORT—EXPORT *Motorji in kolesa*
F. BRUNDULA
OPCINE, Narodna ulica 118 Telefon 221-022
Kolesa: «WANDER» - «BIANCHI» - «LEGNANO»

CVETLICARNA IN MESNICA KONJSKEGA MESA
ŠVAGELJ
OPCINE, Proseška ulica 35 Telefon 221-482

GOSTILNA
SIMONIČ
OPCINE, Narodna ulica 39 Telefon 221-053

GOSTILNA
VETO
OPCINE, Proseška št. 35

TRGOVINA USNJENIH IZDELKOV
JOLANDA BIANCHI
OPCINE, Proseška ulica št. 16 a

Zaloga drv, premoga in tekočega plina
DANILO ŠULIGOJ
OPCINE, Proseška ulica 24 Telefon 221-172

DRUŠTVENA PRODAJALNA NA OPČINAH
z. z o. p.
OPCINE, Alpinska ulica 85 Telefon 221-054

TRGOVINA JESTVIN
JOSIP ŠKABAR
OPCINE, Narodna ulica 42 Telefon 221-026
se vljudno priporoča svojim odjemalcem tu in onkraj meje

MOTO CIMATI HMW
Izključni zastopnik
M. SIMIČ
OPCINE · Narodna ulica 48 . Tel. 21-322 — TRST

ZALOGA **DRV IN PREMOGA** OPČINE Narodna ulica 78 Telefon 221-306
Rudolf Vremec
DOSTAVLJA NA DOM - CENE UGODNE

TRGOVINA IN PEKARNA
ZORA ČOK
OPCINE, Narodna ulica 61 Telefon 221-046

GORIŠKA NABAVNO - PRODAJNA ZADRUGA
GORICA, Ulica Don Bosco 48 Telefon 26-06

Trgovina z električnimi potrebščinami
ERNEST MALALAN
OPCINE, Narodna ulica 128 Telefon 221-189

INSTALATERSKA DELAVNICA
IVAN SOSIČ (LAUFER)
OPCINE, Narodna ulica 106

GOSTILNA
EMILIJA SOSIČ - VREMEC
OPCINE, Narodna ulica 65

MESNICI
HROVATIN
na OPCINAH in v TREBCAH

JESTVINE
ANTON ŠVARA
KATINARA Telefon 90-665

TRGOVINA JESTVIN IN PEKARNA
GUSTINČIČ
KRIŽ (center) Telefon 225-103

SAMOPOSTREZNA TRGOVINA
FELIKS KOŠUTA
KRIŽ (center)

KMETJE, VRTNARJI
Za vsako vašo potrebo se obrnite na domačo tvrdko
FURLANI EDVARD
TRST, Ul. Milano 18
TELEF. 35-169

katera vam nudi po najnižjih cenah vsakovrstna semena najboljših inozemskih krajev in semena lastnega pridelka ter razne sadike, žveplo, modro galico naciolano in angleško umetna in organska gnojila ter vsakovrstno orodje in stroje vsake velikosti.
Ekskluzivni zastopnik za Tržaško, Goriško in Beneško Slovenijo: svetovno znanih strojev za obdelovanje zemlje ter kosilnice «AGRIA»

GOSTILNA
«PRI DEVETIH SESTRAH»
PROSEK št. 167 Telefon 225-146
se vljudno priporoča

PEKARNA IN SLAŠCICARNA
JAZBEC
NABREŽINA (center) Telefon 20-174

FOTOATELJE
BARIČ
NABREŽINA (center) *nudi najhitreje svoje usluge.*

ZALOGA PAPIRJA
GUIDO ZIDARIČ
NABREŽINA Telefon 20-232

GOSTILNA
JOŽE MOŽINA
TREBCE št. 49

JESTVINE
KAREL PAHOR
TREBCE št. 111

TRGOVINA JESTVIN
SILVAN GRGIČ
PADRICE št. 37

GOSTILNA
MILKOVIČ
GROPADA Telefon 226-130

TRGOVINA JESTVIN
STANKO HMELJAK
VELIKI REPEN 77

TRGOVINA JESTVIN
ANGELA MARUŠIČ
SALEZ

KAVARNA
METLIKA
BAZOVICA (center)

TRGOVINA JESTVIN
HERMAN KRIŽMAN
BAZOVICA

MESNICA
MEVLJA
BAZOVICA št. 99

MESNICA
VERA KRIŽMAN
BAZOVICA št. 5

DROGERIJA
NABREŽINA (center)

TRGOVINA JESTVIN
DANICA KOCMAN
ŠTIVAN

GOSTILNA
KOCMAN
ŠTIVAN Telefon 20-843

MESNICA
ALBIN BAK
PADRICE št. 39

GOSTILNA
GRGIČ
PADRICE Telefon 226-112

GOSTILNA IN TOBAKARNA
«PRI MIČETU»
TREBCE Telefon 221-170

HOTEL
FURLAN
REPENTABOR Telefon 221-360
se vljudno priporoča

GOSTILNA
MILIČ
BRIŠČIKI Telefon 221-480

JESTVINE
MARTA HUSU
GABROVEC št. 42

KROJACNICA
SILVESTER MARKUŽA
VIZOVLJE št. 10

TRGOVINA JESTVIN
KAREL KALC
GROPADA št. 97

GOSTILNA
GUŠTIN
ZGONIK št. 3 Telefon 225-102

TRGOVINA JESTVIN
MARIJ RIOLINO
ZGONIK in MALI REPEN

BRIVSKI IN DAMSKI SALON
STANKO DEVETAK
NABREŽINA

MANUFAKTURNA TRGOVINA
RADO SPAN
NABREŽINA (center)

GOSTILNA IN PEKARNA
GRILANC
NABREŽINA, tel. 20-231

ŽELEZNINE
JOSIP TERČON
NABREŽINA, tel 20-122

JESTVINE
EDVARD GRUDEN
NABREŽINA (center)

MESNICA
LAZZARO ELSO
NABREŽINA (postaja)

VOZNI RED VLAKOV

—BENETKE—MILAN
PARIZ—RIM—BARI

ODHODI

5.38 A Cervignano . Portogruaro
6.10 R Benetke - Milan (*)
6.35 D Benetke Milan . Turin - Rim
8.46 R Benetke . Rim
9.52 DD Benetke - Milan - Genova (II) - Pariz
10.15 A Portogruaro
12.50 R Cervignano - Benetke
13.34 A Portogruaro
14.50 D Benetke - Milan
16.10 D Benetke - Milan . Pariz
16.50 A Tržič - Portogruaro
17.50 D Benetke . Bari
18.48 A Tržič - Portogruaro
19.25 A Tržič - Cervignano
22.05 DD Benetke - Milan . Turin - Genova - Ventimiglia - Marseille (spalni vagon in ležalni prostori Trst - Genova) - Mestre - Bologna - Rim (spalni vagon in ležalni prostori Trst . Rim)

PRIHODI

6.22 A Cervignano - Tržič
7.28 A Portogruaro - Tržič
7.55 DD Turin - Milan - Benetke - Rim (spalni vagon in ležalni prostori Rim - Trst)
9.25 D Marseille - Genova Milan - Benetke
10.34 R Benetke
11.41 D Pariz Milan - Benetke
13.30 D Bari
13.58 A Cervignano - Tržič
15.33 D Pariz - Milan . Benetke
17.20 D Benetke - Portogruaro - Cervignano
18.06 A Tržič (**)
18.52 R Bologna - Benetke (*)
19.16 A Portogruaro . Tržič
20.00 DD Pariz - Milan - Benetke
21.25 R Rim - Milan - Mestre (*)
22.32 A Benetke - Tržič
23.55 DD Turin - Milan - Genova (II) - Rim - Bologna Benetke

VIDEM—DUNAJ—
SALZBURG—MUENCHEN

ODHODI

3.43 A Videm - Trbiž
5.20 A Videm
6.16 D Videm - Trbiž
6.21 A Videm
7.12 D Videm - Trbiž - Dunaj - München
9.40 A Videm - Trbiž
12.20 A Videm
12.28 A Videm
14.35 A Videm
16.24 A Videm . Trbiž
17.35 A Videm
19.10 D Videm
19.55 D Videm - Benetke - München (ležalni prostori do Münchena)
20.30 A Videm
21.32 A Videm

PRIHODI

1.08 D Videm
7.05 A Videm
8.05 A Videm
8.22 D Videm
9.17 A Videm
9.53 D Dunaj - München . Trbiž - Videm
11.58 A Trbiž - Videm
15.07 A Videm
16.55 A Videm
19.00 DD Dunaj - Trbiž - Videm
19.50 A Videm
21.03 A Videm
22.58 A Videm
23.12 D München . Dunaj - Trbiž - Videm

OPČINE—LJUBLJANA
—BEOGRAD

ODHODI

0.19 D Opčine - Reka . Zagreb - Beograd
7.06 R Opčine . Gradec - Dunaj
7.22 A Opčine
8.28 D Opčine - Reka . Ljubljana
12.03 DD Reka - Zagreb
13.41 A Opčine
18.00 A Opčine
20.01 A Opčine
20.20 D Opčine . Ljubljana Beograd - Atene - Carigrad

PRIHODI

5.30 D Beograd - Zagreb - Opčine
7.12 A Opčine
9.10 D Carigrad - Atene - Beograd . Zagreb - Opčine
11.22 A Opčine
17.05 A Opčine
19.38 D Ljubljana - Reka . Opčine
21.46 A Opčine
22.48 R Dunaj - Gradec . Opčine

R — rapido; DD — brzec; D — brzec; A — potniški

(*) samo I. razred
(**) ne vozi ob nedeljah

VOZNI RED AVTOBUSOV

OSREDNJA AVTOBUSNA POSTAJA — TRG LIBERTA

ODHODI		PRIHODI
6.45; 15.00	AJDOVSCINA	8.00; 13.15; 20.05*
18.00	VREME	16.30
12.15; 15.00**; 6.45*	KOMEN	8.00; 17.50; 9.35*
13.00; 17.30	KOZINA	8.00; 19.40
8.00; 18.00	REKA	8.50; 19.20
7.15; 14.00; 15.30**	LJUBLJANA	9.20; 10.00***; 20.00
7.25***; 15.00	PULJ	11.15; 20.00***
15.30**	ZAGREB	10.00**
6.45; 15.00 (preko Sežane) 18.00 (preko Repentabra) 14.30 (petek in sobota)	STANJEL	8.00; 13.15; 16.00 19.30 (petek in sobota)
6.45; 7.15; 14.00; 15.00 15.30** 12.30; 19.00 (ponedeljek) 7.00; 15.30 (petek in sobota) 9.30; 19.00 (nedelja)	SEŽANA	8.00; 9.30; 13.15; 20.00 10.00** 10.30; 19.30 (petek in sobota) 9.00; 16.00 (nedelja in ponedeljek)
7.25***; 15.00	POREC (preko Portoroža)	11.15; 20.00***

AVTOBUSNA POSTAJA — TRG STARE MITNICE

7.30; 11.00; 12.00; 13.00; 16.45; 19.00	KOPER	7.30; 8.30; 10.00; 15.00; 16.30; 19.00
10.15; 12.10	PIRAN	10.05; 18.30
7.00; 14.00; 16.00	BUJE	9.00; 11.15; 18.45
12.30; 18.30	UMAG	10.15; 17.45
8.00; 14.50	NOVI GRAD	13.30; 20.30
7.25***; 15.05	PULJ	11.15; 20.00***

* — nedelja in praznik ** — razen nedelje *** — samo ob nedeljah

Visus Ottica
TRST, Campo S Giacomo 11, telefon 50-057
je vaš zanesljiv optik
Očala za vid, fotografske aparate, nalivna peresa, toplomeri itd., vse primerni predmeti za darila

KMEČKA BANKA
r. z. z o. z.
GORICA Ulica Morelli 14 Tel. 22-06

ŽELEZARNA JESENICE
IZVAŽA
Gradbene žičnike po pariških, britanskih in ameriških standardih
Pocinkane gradbene žičnike; postopek pocinkanja s potapljanjem ali z elektrogalvanizacijo
Modrožarjene žičnike za strešno lepenko
Vlečeno žico, okroglo, svetlo, za izdelavo žičnikov in žičnih pletiv
Vlečeno žico, okroglo, modrožarjeno, za vezanje
Pocinkano žico, okroglo; postopek pocinkanja s potapljanjem
Pocinkano bodečo žico, tipa IO/A, dvojno pleteno, debelina žil 12,5 BWG, 13,5 BWG in 14 BWG; razmak bodic od 2-4 cole
Zico za avtogensko varjenje
Pocinkane in črne šivne cevi za plin in vodovod, DIN 2440, dimenzije od 1/2 cole do 2 col
Črno pločevino, Siemens-Martinove kvalitete, fino, srednjo in debelo, v trgovskih formatih
Pocinkano pločevino, Siemens-Martinove kvalitete, debeline 0,5 do 2 mm, v trgovskih formatih; postopek pocinkanja s potapljanjem
Profilno železo v palicah, različnih kvalitet, okroglo, kvadratno in ploščato
Oplaščene elektrode za varjenje

ANDREJ BOLKO mr. ph.
UVOZ - IZVOZ
Telefon 31-315
farmacevtski proizvodi in kemikalije
TRST - UL. TORREBIANCA 21, II

Tapetniška delavnica
MARIO PAHOR
Specializirana v opremljanju dnevnih sob in drugih prostorov
TRST
Ulica S. Anastasio 12, tel. 61-218

KAROSERIJA
DANILO PERTOT
TRST, BARKOVLJE, Ul. Boveto 5 - Tel. 29-121, 39.378
Tapetništvo in ličenje ter popravila avtomobilov, kamionov in avtobusov

PRIZNANO MEDNARODNO AVTOPREVOZNIŠKO PODJETJE
LA GORIZIANA
GORICA — Ul. Duca d'Aosta 180 — Tel. 28-45 — GORICA
PREVZEMAMO PREVOZ VSAKOVRSTNEGA BLAGA

Obiščite kmetijsko trgovino
AGRARIA
na OPČINAH, Narodna ulica št. 53 - Tel. 221-321
in v TRSTU, v Ulici Udine št. 23 - Tel. 36-258
Pri nas dobite: koncentrirana krmila za živino po zelo nizkih cenah, sredstva proti rastlinskim zajedavcem in boleznim, razne vrste semen, sadike, kmetijske stroje ter umetna gnojila

Vesele velikonočne praznike

HOTEL
KRAS
REPENTABOR Tel. 22-331

TRGOVINA JESTVIN
BRAVIN
DEVIN Tel. 20-844

Pekarna in slaščičarna
LEGIŠA
SESLJAN Tel. 20-147

TRGOVINA JESTVIN
REBULLA
SALEZ št. 60

GOSTILNA
BLAŽINA
VIZOVLJE št. 8 - Tel. 20-152
Najemnik COSOLI CESARE se vljudno priporoča

GOSTILNA
URDIH
MAVHINJE št. 203
Telefon 20-153

GOSTILNA
«AL CACCIATORE»
VIZOVLJE št. 1 - Tel. 20-152
Dobra kuhinja in pristna vina

GOSTILNA
ADAMIČ
DOMJO št. 205

TRGOVINA JESTVIN
ANGEL KRALJIČ
PREBENEG

JESTVINE
DANILO KOS
MACKOVLJE Tel. 97-620

PEKARNA
ŽULJAN
RICMANJE

Dr. VRTOVEC DINO
Dr. VRTOVEC JOŽE (jr.)
SPECIALISTA za ustne in zobne bolezni
ASISTENTA na zobozdravniški Univerzitetni kliniki v Padovi
VIDEM Ul. Aquileia 94 I p.
TRST Ul. Mercadante 1/I Tel. 68-349

GOSTILNA
ŠTRAJN
DOLINA (center) Tel. 97-616

MESNICA
BRANKO ŽERJAL
BOLJUNEC št. 41 - Tel. 97-623

TRGOVINA JESTVIN
MIRKO HRVATIČ
BORST št. 25

GOSTILNA
BERCE
najemnik AUER MARTA
BORST (center) Tel. 97-650

GOSTILNA IN MESNICA
PETAROS
BORST št. 60 Tel. 97-651

TRGOVINA JESTVIN
KLAVDIJ ULIVETI
RICMANJE

TRGOVINA JESTVIN
HILARIJ CEJ
RICMANJE

TRGOVINA JESTVIN IN PEKARNA
ŠTRAJN
DOLINA - Telefon 97-639 se vljudno priporoča

TRGOVINA JESTVIN
VALENTIN SANCIN
BOLJUNEC (center)

TRGOVINA JESTVIN
BERCE
BORST (center) Telefon 97-650

PEKARNA IN SLASCICARNA
RUDOLF MARC
BAZOVICA

GOSTILNA
«PRI POŠTI»
BAZOVICA Telefon 226-125

GOSTILNA IN TOVARNA SODAVICE
GRGIČ
BAZOVICA

GOSTILNA
GUSTINČIČ
JEZERO št. 7

GOSTILNA
PETER UMEK
GROCANA št. 47

GOSTILNA
ALBINA
DRAGA št. 22

GOSTILNA
VLADIMIR BAK
PESEK Telefon 226-120

AVTOPREVOZNIK
JOŽE GORJAN
GORICA, Ulica Ugo Foscolo 14

Podjetje z gorivom in ogljem
KARLO MISCHOU
GORICA, Ul. Angiolina 23
Telefon 23-29

TVRDKA
E. ČUK
GORICA
Trg Cavour 8 - Korzo Verdi 26

Trgovina s športnimi predmeti
R. VUGA
GORICA, Ulica Carducci št. 5

BENEDIKT KOSIČ
GORICA

IMPORT—EXPORT
IVAN VETRIH
GORICA, Ulica Lantieri št. 5

DROGERIJA
A. PODGORNIK
GORICA, Trg E. de Amicis 12

AVTOPREVOZ
Rihard Čunja
Trst, Strada del Friuli št. 289
Tel. 35-379
Tovorni prevozi za tu in ino. zemstvo — Konkurenčne cene

DARWIL
ŠVICARSKA SUPERMARKA
OBVEŠČA, DA SO V PRODAJI:
novi tipi, poslednji izum moderne tehnike:
ELECTRONIC na električni pogon
SUPERAUTOMATIC s 57 in 88 rubini
EXTRA PLATT LUX 62
Razstavlja na milanskem velesejmu v 27. paviljonu, salon III

U. BAZZANELLA
TRST, Ulica F. Venezian 5, tel. 24-192
Zastopnik:
VERMOREL
najstarejša hiša za namakalne naprave (spric pompe) na svetu
NARDI
KMETIJSKI STROJI
VSE ZA HIŠO
emajlirana kuhinjska oprema, kopalne kadi in ogrevalce, pipe, radiatorje, varovalke, pralne stroje in sanitarni material.
COMM. ESTERO — ROMA N. 2227/B) IZVAZA v INOZEMSTVO IN v JUGOSLAVIJO

MANUFAKTURNA TRGOVINA
FRANC UDOVIČ
Direktor MARIO
Trst, Ul. Mazzini 46 - Tel. 94-550
Velika izbira vsakovrstnega blaga za moške in ženske, pletenin, nogavice, dežni plašči, dežniki, odeje, bunde, hlače itd. po NAJNIŽJIH CENAH.
Voščí srečno novo leto

INTEREVROPA
KOPER
MEDNARODNA SPEDICIJA in TRANSPORT
KOPER tel. 21630
telex 03-517
Nudi svoje usluge za mednarodno spedicijo in transport s svojimi kamioni in skladišči ● Izvršuje redni zbirni promet z vsemi evropskimi centri booking ladijskega prostora ● Kvantitetni prevzem blaga ● Posluje na mednarodnih velesejmih in izložbah s svojo specializirano filialo ● Tranzit - reexport - Import Export loco in darilne pošiljke ● Filiale: Ljubljana, Sežana, Maribor, Zagreb, Beograd, Novi Sad, Subotica, Zrenjanin in Reka ● Izpostave: Kozina, Nova Gorica, Jesenice, Prevalje in Sarajevo